

Materialet er digitaliseret af

ARBEJDER MUSEET

The Workers Museum

Titel: Tobaksarbejderforbundets Fagblad

Udgiver: Tobaksarbejderforbundet i Danmark

Udgivelsesår: 1916-1916

BRUG OG OPHAVSRET

Hele eller dele af materialet kan være beskyttet af ophavsretsloven og må kun benyttes til personlig brug. Har alle ophavere været døde i mere end 70 år, er materialet i public domain og kan anvendes frit. Husk at kreditere ophaverne.

USAGE AND COPYRIGHT

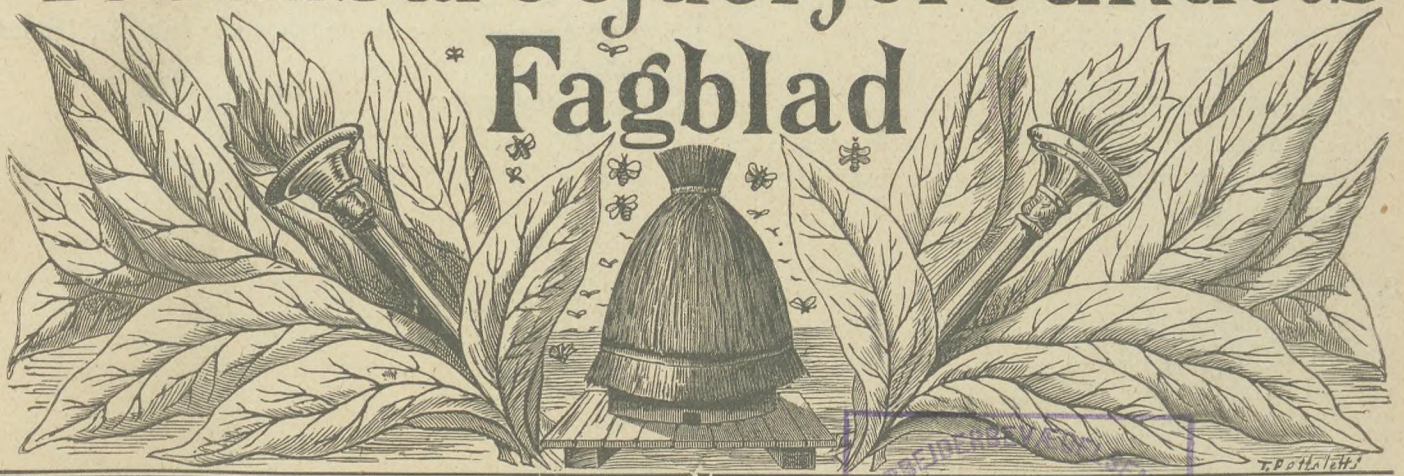
This document, or parts of this document may be copyrighted with usage limited to personal use. If all authors have been dead for at least 70 years, the document is in the public domain and may be used freely. Remember to credit the authors.

VIL DU VIDE MERE OM ARBEJDERHISTORIEN?

[Besøg os på Arbejdermuseet](#)

[Søg i vores biblioteks- og arkivsamling](#)

Tobaksarbejderforbundets Fagblad

Nr. 1

6. Januar 1916

12. Aargang

Paa Grund af Forhandlingerne om den nye Overenskomst og det deraf følgende Arbejde er Udgivelsen af nærværende Nr. af Fagbladet blevet forsinket nogle Dage.

Redaktionen.

Den nye Overenskomst.

Mellem „Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Cigarindustrien i Danmark“ og „Tobaksarbejderforbundet i Danmark“ er D. D. truffet Overenskomst om at forny Hovedoverenskomsten af 1913 uforandret, og at foretage følgende Ændringer i Separatoverenskomsterne og disses Løntariffer:

1. Haandarbejde:

Minimallønnen fastsættes til Kr. 18,50 pr. M. Der ydes 1 Kr. Tillæg paa alle Sorter, hvor Rullelønnen er indtil og med Kr. 23,50. — Hvor Rullelønnen er Kr. 24,00 og til og med Kr. 30,00, ydes et Tillæg af Kr. 1,50. — Hvor Rullelønnen er over Kr. 30,00, ydes et Tillæg af 2 Kr. For alle Blyantsfaconer er Tillæget Kr. 1,00 pr. M.

2. Triumfarbejde:

Alle nuværende Lønninger for Triumfarbejde forhøjes med Kr. 1,00 pr. M.

3. Helt Formarbejde:

a. Minimallønnen fastsættes til Kr. 10,75. Alle nuværende Rullelønninger forhøjes med Kr. 0,75 pr. M.

b. (For de Faconer i Provinsen, som efter det tidligere Salgsgrundlag er betalt over det hidtilværende Grundlag, er Forhøjelsen 50 Øre). Disse Faconer vil snarest blive konstaterede.

c. For Mærker, for hvilke der er fastsat Skalabe-

taling, og som hidtil har været rullet med blandet Indlæg, kan Rullelønnen ikke reduceres, naar Mærket, i Stedet for blandet Indlæg, rulles med skaaret Brasil.

4. Delt Formarbejde:

1. Overrulning:

Minimallønnen for Overrulning af Formvikler forhøjes til Kr. 5,50.

Minimallønnen for Overrulning af Perfectomaskinvikler forhøjes til Kr. 6,00.

Minimallønnen for Overrulning af Maskinpapirvikler indtil 110 m/m, forhøjes til Kr. 6,50.

Samtlige nu gældende Overrulningspriser forhøjes med 50 Øre.

2. Vikler:

Minimallønnen for Formvikler forhøjes til Kr. 4,25 pr. M.

Minimallønnen for Maskinpapirvikler indtil 110 m/m forhøjes til Kr. 4,75 pr. M.

Minimallønnen for Maskinvikler, hvor Indlægget samles paa alm. Maade i Haanden, forhøjes til Kr. 4,25 pr. M.

Alle nuværende Vikkelpriser forhøjes med Kr. 0,25 pr. M.

5. Cigarillos:

1. Haandarbejde: Minimalløn Kr. 8,00 med skaaret Indlæg.

Minimalløn Kr. 9,00 med strippet Indlæg.

Samtlige nuværende Priser forhøjes med 50 Øre.

2. „Vilde“ og Formarbejde med skaaret Indlæg, Minimalløn Kr. 6,25 pr. M.

„Vilde“ og Formarbejde med strippet Indlæg, Minimalløn Kr. 7,25 pr. M.

Samtlige nuværende Priser forhøjes med 25 Øre.

3. Delt Arbejde forhøjes med 40 Øre pr. M.

Fordelingen mellem Overrulning og Vikler sker efter nærmere Forhandling.

6. *Cigarsortering:*
9 Farvers Arbejde forhøjes med 5 Øre pr. M.
Rensortering forhøjes med 10 Øre pr. M.
For samtlige Haandcigarer, som har Facontil-
læg, forhøjes dette med 5 Øre.

7. *Cigarillosortering:*
Grundprisen i $\frac{1}{10}$ 3 Farver forhøjes med 5 Øre
pr. M. For de derefter følgende hver 3 Farver
betales 18 Øre pr. M.

8. *Dæksmagere:*
Samtlige Minimallønninger og øvrige Dæks-
priser forhøjes med 3 Øre pr. $\frac{1}{2}$ kg.
Ugelønnen er i København Kr. 19,00.
Affaldsprisen for Brasil og Havanna forhøjes med
2 Øre.

9. *Ombladsstrippere:*
Minimumslønningerne og dermed alle nuværende
Priser forhøjes med 2 Øre pr. $\frac{1}{2}$ kg.
Tillæget for mere end normalt Affald fra Om-
blade fastsættes til 1, 3 og 5 Øre, i Stedet for
som hidtil 1, 2 og 3 Øre.
Affaldsprisen for Brasil, Havanna og Cuba for-
højes med 2 Øre.

10. *Indlægsstrippere:*
Samtlige Minimallønninger og øvrige Indlægs-
priser forhøjes med 2 Øre.
Betalingen for Løsning af Omblade og Indlæg
forhøjes til 28 Øre pr. Time i Provinsen, 30 Øre
pr. Time i København.
Akkordsatsen forhøjes til $\frac{7}{10}$ Øre pr. $\frac{1}{2}$ kg.

11. *Guløpigter:*
a. I København:
Ugelønnen fastsættes til Kr. 15,00 ugentlig.
For Piger, der fugter Tobak eller passer Tørre-
stue, Kr. 16,00.
b. I Provinsen:
Slutlønnen for ugelønnede Kvinder forhøjes
fra Kr. 12,00 til Kr. 13,50.

12. *Stifte- og Aftømningspiger, København:*
De første 6 Maaned. Kr. 10,50 ugent. (ing. Forh.)
De næste 6 " " 12,00 " (forh. 50 Ø.)
Derefter " " 15,00 " (" Kr. 1,50.)
Akkordsatsen for Bundstiftning forhøjes til 45
Øre. Alle øvrige Akkorder forhøjes med 10 %.

13. *Klistrere, København:*
Uøvede Klistrere:
De første 3 Maaned. forh. fra 6 til 8 Kr. ugent.
" næste 3 " " " 8 - 9 " "
" " 6 " " " 10 - 11 " "
Det andet Aar " " 12 - 13 " "
Lønnen for øvede Klistrere forhøjet fra Kr.
15,75 til Kr. 17,00.

14. *Arbejdere ved Perfectomaskiner:*
a. København:
Den, der føder Maskinen med Indlæg, lønnes
med Kr. 15,00 ugentlig.
Den, der føder Maskinen med Omblade, lønnes
med Kr. 17,00 ugentlig.
b. Provinsen:
Den, der føder Maskinen med Indlæg, lønnes
de første 3 Mdr. med 10 Kr. ugentlig. De næste
3 Mdr. med 11 Kr. ugentlig. Derefter med Kr.
13,50 ugentlig.
Den, der føder Maskinen med Omblade, lønnes
de første 3 Mdr. med 10 Kr. ugentlig. De næste
6 Mdr. med 12 Kr. ugentlig. Derefter med 16
Kr. ugentlig.
15. *Arbejds mænd:*
a. København:
Ugelønnen forhøjes fra Kr. 24,00 til Kr. 26,00.
b. Provinsen (Aalborg undtagen):
Ugelønnen forhøjes med Kr. 1,50.
c. Aalborg:
Ugelønnen forhøjes til Kr. 25,00.
16. For Benyttelse af Brasil Dæks betales et Tillæg
til Rullelønnen af Kr. 2,00 pr. M.
For Benyttelse af Brasil Omblade betales et
Tillæg af Kr. 1,00 for Haand- og 50 Øre for
Formarbejde pr. M.

Der vil hurtigst mulig være at udarbejde nye
Prislister for de enkelte Fabriker, i Overensstemmelse
med de skete Ændringer.

Overenskomsten træder i Kraft den 1. Januar 1916
og vedvarer, indtil den med 3 Maaneders Varsel op-
siges til Ophør en 1. Maj.

Opsigelse kan dog først finde Sted for Tobaks-
arbejderforbundets Vedkommende til 1. Maj 1919 og
for „Sammenslutningen“s Vedkommende til 1. Maj
1918.

København, d. 29. Decbr. 1915.
(Underskrifterne.)

Til ovenstaaende bemærkes: Naar der i Punkt
3 b staar: „Disse Faconer vil snarest blive konstate-
rede“, saa er dette sket forinden Afstemningen om
Overenskomsten, og Resultatet meddelt i Afdelingerne
ved Forelæggelsen. Det viste sig kun at dreje sig
om tilsammen 38 Mærker i hele Provinsen, hvoraf
adskillige ingen nævneværdig Rolle hidtil har spillet i
Produktionen.

Med Firmaerne A/S A. M. Hirschsprung & Sønner
i København og C. W. Obel i Aalborg, der har Sepa-
ratoverenskomster, hvor Ugelønningen og andre For-
hold er noget anderledes, end for de øvrige Fabriker
indenfor Sømmenslutningen, er der ført Forhandlinger,
hvorved de tilbudte Forhøjelser ogsaa er blevne effek-
tive paa disse Fabriker.

Red.

Den nye Overenskomst med Sammenslutningen.

I Fagbladets Nr. 20 refererede vi de Skrivelser, der var vekslet mellem Arbejdsgiverforeningen og De samvirkende Fagforbund om den faglige Situation i 1916. Ved et den 2. November afholdt Møde mellem de nævnte Organisationer fastholdt Arbejdsgiverforeningen det Standpunkt, som den havde fremsat i sin Skrivelse, nemlig at den kun vilde tillade sine Organisationer at yde et Dyrtdstillæg til de lavest lønnede Arbejdere, mod at de bestaaende Overenskomster forlængedes, hvorimod man ikke vilde tillade, at de overenskomstmæssige Lønninger forhøjedes.

De samvirkende Fagforbund krævede, at Arbejdsgiverforeningen skulde tillade, at de enkelte Organisationer traadte i Forhandling med hinanden paa sædvanlig Maade, og søge at opnaa Enighed om nye Overenskomster. Mødet endte resultatløst, idet begge Parter fastholdt sit Standpunkt.

Imidlertid maa Arbejdsgiverforeningen have indset, at dens Standpunkt var uholdbart, og som Følge heraf har givet de under denne staaende Organisationer Ret til at indlede Overenskomstforhandlinger paa en anden Basis end den, som var angivet paa Mødet den 2. November. Thi henimod Slutningen af November henvendte Sammenslutningens Formand sig til Forbundets Formand og forespurgte, om Forbundet vilde optage Forhandlinger om en ny Overenskomst, der kunde træde i Kraft 1. Januar 1916, uanset at den bestaaende Overenskomst først udløb 1. Maj. Basis for Forhandlingerne skulde være, at der ydedes virkelige Forhøjelser og ikke, som tidligere fastholdt, en Dyrtdshjælp, der igen kunde bortfalde.

Hovedbestyrelsen blev indkaldt til Møde den 28. November, og efter at have drøftet hele Situationen, vedtog man at nedsætte et Udvalg til at træde i Forbindelse med Sammenslutningen. Selv om man ikke nærede stort Haab om at faa et positivt Udbytte ud af Forhandlingerne, mente man dog at burde optage dem for ikke at risikere at afskære Medlemmerne fra at faa et haardt tiltrængt Løntillæg paa et tidligere Tidspunkt end den 1. Maj 1916. Det meddeltes der, efter Sammenslutningen, at vi var rede til at deltage i et Møde med denne, og et saadant kom i Stand en Uge derefter. Ved dette Møde fremsatte Sammenslutningen et løst skitseret Forslag til ny Overenskomst, som derefter behandledes af Hovedbestyrelsen. Denne ansaa det fremsatte Forslag som ganske uacceptabelt og udarbejdede et Forslag, som ved et Møde med Sammenslutningen den følgende Dag blev forelagt denne.

I dette Møde deltog hele Hovedbestyrelsen samt Sammenslutningens Bestyrelse og Bestyrelserne for de enkelte Fabrikantforeninger; men efter en kortere Forhandling nedsattes et snævrere Udvalg fra begge Sider til at fortsætte det videre Arbejde.

I en Række af Møder, dels mellem Udvalgene og

dels mellem Udvalget og Hovedbestyrelsen — idet denne stadig havde Indflydelse paa Forhandlingernes Gang — naaede man til et Resultat, hvor Sammenslutningen erklærede ikke at kunne gøre yderligere Indrømmelser.

Det saaledes fremskaffede Tilbud fra Sammenslutningen behandledes derefter af Hovedbestyrelsen, og vedtoges det enstemmig at forelægge det for Medlemmerne med Hovedbestyrelsens Anbefaling.

Forslaget i sine Enkeltheder vil være Medlemmerne bekendt gennem den udsendte Redegørelse, og den endelige Overenskomst er gengivet i nærværende Blad.

Ved den over hele Landet foretagne Afstemning over det fremsatte Forslag blev der afgivet 2110 Stemmer. 1276 stemte for Overenskomsten, 815 imod, medens 19 Stemmesedler var blanke eller ugyldige.

Overenskomsten var saaledes vedtaget og blev underskrevet den 29. December og er traadt i Kraft fra 1. Januar 1916.

Stemmeafgivningen i de forskellige Afdelinger er som følger:

Afdeling	For Overenskomsten	Imod Overenskomsten	Blanke og ugyldige St.	Til-sammen
Aalborg.....	289	37	5	331
Aarhus.....	7	45	0	52
Esbjerg.....	66	16	1	83
Fredericia.....	37	11	2	50
Grindsted.....	8	1	0	9
Hillerød.....	6	0	0	6
Holstebro.....	22	48	0	70
Horsens.....	8	117	0	125
Kolding.....	76	6	0	82
Nakskov.....	19	2	0	21
Nyborg.....	50	3	1	54
Nykøbing F.....	15	0	0	15
do. M.....	18	1	0	19
Næstved.....	6	0	0	6
Odense.....	141	37	0	178
Randers.....	6	5	1	12
Skelskør.....	5	0	0	5
Slagelse.....	50	3	3	56
Svendborg.....	29	2	0	31
Vejen.....	10	0	0	10
Vejle.....	8	2	1	11
Viborg.....	36	7	1	44
Cigarsorterernes				
Fagforening.....	173	82	2	257
„Enigheden“.....	175	390	1	566
„Enigheden“s Filialer	16	0	1	17
	1276	815	19	2110

Naar der i Afdelingen „Enigheden“ er afgivet saa faa Stemmer, er det sikkert foranlediget ved, at en stor Del af Medlemmerne gik ud fra, at der vilde blive Lejlighed til at stemme i de paa Generalforsamlingen følgende Dage. Imidlertid vedtog Generalforsamlingen, at kun de Medlemmer, der var tilstede paa denne, kunde komme til at deltage i Afstemningen.

*

*

*

Ved den saaledes afsluttede Overenskomst er Hovedoverenskomsten uforandret, Specialoverenskomsterne og Løntariferne fornyes med de af Overenskomsten følgende Ændringer. Overenskomsten kan opsiges til Ophør med 3 Maaneders Varsel til en 1. Maj, dog kan Forbundet tidligst opsige til 1. Maj 1919, medens Sammenslutningen kan opsige til 1. Maj 1918.

Det er vel nok denne sidste Bestemmelse, som paa de forskellige Generalforsamlinger har givet Anledning til mest Kritik, og fra en enkelt Afdeling har man henstillet til Hovedbestyrelsen at søge denne forandret. Hovedbestyrelsen har ikke ment at kunne følge denne Henstilling, idet man ansaa sig for uberegtiget til at søge foretaget Forandringer i Forslaget, saaledes som det var vedtaget.

Overenskomsten omfatter ca. 4500 af Forbundets Medlemmer, og selv om man ikke har naaet, hvad man haabede, saa byder Overenskomsten dog væsentlige Forbedringer i de hidtil gældende Lønsatser.

Hvor meget det betyder i Merindtægt for de paa-gældende Medlemmer, er det umuligt at udregne, da det væsentligst drejer sig om Akkordsatser.

* * *

Overenskomsten omfatter kun de Medlemmer, der beskæftiges paa Cigarfabriker under Sammenslutningen, og der er et stort og omfattende Arbejde tilbage, idet der nu skal forhandles med de enkeltstaaende Cigarfabrikanter, Cigaretfabrikanterne samt Røgtobaksfabrikanterne. Det er en Selvfølge, at dette Arbejde hurtigst mulig vil blive optaget, og Meddelelse herom er tilstillet Afdelingernes Bestyrelser.

Fra Sverige.

I tidligere Artikler i Fagbladet har vi behandlet Forholdene indenfor Tobaksindustrien i Sverige og paavist de vanskelige Forhold, under hvilket vort Broderforbund arbejdede.

Spørgsmaalet om Tobaksbeskatningen har lige siden 1904 været fremme og skabt en vedvarende Uro i Faget, som umuliggjorde det for Arbejderne at forbedre deres Kaar.

Denne Spænding forøgedes yderligere fra 1911, da Tanken om et Statsmonopol fremsattes og Tobaksfolden debatteredes i Forbindelse hermed.

Usikkerheden holdt sig baade i 1912 og 13, da man stadig ventede Sagen løst.

Endelig i 1914 kom Monopolet, og da man tog fat paa dets Gennemførelse, blev det paa en Maade, som i høj Grad forværrede Arbejdernes Forhold. Disse var iforvejen saa daarlige som vel mulig, paa Grund af de foregaaende Aars Usikkerhed og den dermed følgende Stagnering i Lønbevægelserne.

Arbejderne blev for en stor Del afskedigede, som Følge af Fabrikationens Omordning. Det sagdes, at

det skulde være midlertidigt; men Overgangstiden trak stadig ud, saa mange Arbejdere led Nød i høj Grad.

Da Monopoldirektionen endelig fik udarbejdet Forslag til en Ordning, viste det sig, at det bragte en Nedsættelse af Akkordpriserne, ligesom det bragte i Forslag en Arbejdsfordeling, der medførte at dygtige Arbejdere i særskilte Brancher sattes til Arbejde, hvormed de var uvante, og hvorved de kun kunde opnaa en ringe Fortjeneste.

Forhandlinger optoges i Juni mellem Tobaksarbejderforbundet og Monopolselskabet, og efter indløben Meddelelse fra det svenske Tobaksarbejderforbund er der opnaaet Enighed om ny Overenskomst, som er underskrevet den 11. November.

Saa vidt vi kan skønne, er der opnaaet ret væsentlige Forbedringer i Lønningerne, saavel for Cigararbejderne som for de øvrige Brancher i Faget, og det synes som om Forbundet med Held har evnet at tilbageslaa det Angreb, som Monopolselskabet rettede mod Arbejderne.

Idet vi lykønsker vort Broderforbund til det opnaaede Resultat, vil vi til Slut citere de Bemærkninger, hvormed Forbundets Bestyrelse ledsager Redegørelsen for den nye Overenskomst. Bestyrelsen siger: „Resultatet har vi opnaaet ved et stærkt Pres paa Monopolets Ledere. At komme længere ved Forhandling var umuligt.

Forhandlingerne kunde blevet afbrudt og Statens Forligsmand muligt grebet ind; men dette havde kun forlænget Tiden og som vi, med det Kendskab vi har, med Sikkerhed kan paastaa, ikke vilde være blevet fordelagtigere.

Af Landsorganisationen og Forbundene i Danmark og Norge vilde vi sikkert ved en eventuel Konflikt have faaet Understøttelse.

Vi er dog afhængige af Bestemmelsen af Erstatningen. En Masse Tobaksarbejdere har faaet tilsvarende Ansættelse, og til og med bedre end de tidligere havde. En Arbejdsnedlæggelse af disse kunde have medført den Risiko, at de havde mistet deres Arbejde og Erstatningen, thi i Bestemmelsen hedder det, at den, der uden egen Skyld mister sit Arbejde, tilkommer ingen Erstatning.

Naar undtages Spørgsmaalet om helt eller delt Arbejde, havde Forbundsstyret tidligere faaet Fuldmagt til at afslutte Overenskomst med Monopolselskabet.

Naar da, praktisk talt, det delte Arbejde bortfalder, eller kun for en ringe Del bliver bibeholdt, har Forbundets Bestyrelse anset sig for berettiget til, uden Afstemning, at afslutte Overenskomst.

Forhandlingerne var ellers blevet trukket ud, og paa Fabrikerne var der et Kaos med Hensyn til Lønningerne.

Naar man tager Hensyn til den yderst vanskelige og enestaaende Situation, vi har været i, og den Omstændighed, at Grundlaget for Arbejdslønnen maatte omlægges, saa er Resultatet godt. Det gælder nu om at bevare vor Ret og arbejde fremad til højere Løn og bedre Forhold.“

Fra Norge.

Det i et tidligere Nr. af Fagbladet meddelte Forbud mod Tilgang til Norge er hævet.

I sidste Nr. af Fagbladet meddelte vi, at Tobaksarbejderforbundet i Norge havde opsagt Overenskomsterne for Tobaksarbejdere og Cigaretarbejdere til Ophør den 1. Januar 1916.

Forhandlingerne om ny Overenskomster er nu afsluttede og er resulterede i, at de nugældende Overenskomster forlænges 1 Aar, og at der ydes de Arbejdere, som Overenskomsterne omfatter, samt Ugelønsarbejderne paa Cigarfabrikerne i Kristiania et ugenligt Dyrtidstillæg.

Dette Tillæg andrager fra 1 Kr. til 1 Kr. 80 Øre pr. Uge for de forskellige Grupper af Arbejdere, med Undtagelse af mandlige Ugelønsarbejdere over 19 Aar, hvor Tillæget andrager 3 Kr. 25 Øre.

Møder.

Hovedbestyrelsesmøde d. 23/11 1915.

1. Formanden meddelte, at Sammenslutningens Formand havde forespurgt ham, om der var Mulighed for, at der mellem Forbundet, og Sammenslutningen kunde optages Forhandlinger om Fornyelse af den bestaaende Overenskomst, uden at denne opsagdes.

Han havde lovet at forelægge Spørgsmaalet for Hovedbestyrelsen, og udviklede derefter de Grunde, der talte for at modtage Tilbudet om en saadan Forhandling.

Efter en indgaaende Diskussion vedtoges det at nedsætte et Udvalg til at træde i Forbindelse med et Udvalg af Sammenslutningens Bestyrelse.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes: Formanden, Hans Hansen, Th. Collemorten, N. Pedersen, Aarhus, Hans Pedersen, Odense, samt Formændene for de københavnske Afdelinger.

2. Formanden gav Meddelelse om Udfaldet af Voldgiftskendelsen vedrørende Sagen om Kritik af Rullernes Arbejde paa Vald. Eliasens Fabrik.

3. Formanden gav Meddelelse om de Forhandlinger, der var ført i Anledning af Konflikten paa P. Wulffs Fabrik, vedrørende Nægtelsen af at forarbejde nogle smaa Omblade.

4. Fra Afdelingen i Vejen forelaa Meddelelse om, at Arbejdet havde været standset i 2 Dage paa Andersens Fabrik. Efter de foreliggende Oplysninger havde en pludselig Standsning været nødvendig, og der bevilgedes Strejkeunderstøttelse for de 2 Dage.

5. Fredericia Afdeling anmoder om Tilladelse til at anvende 25 Kr. af Afdelingens Midler som Tilskud til en Julefest for Medlemmerne.

Tilladelsen gaves.

6. Aalborg Afdeling anmoder om Tilladelse til at anvende 100 Kr. af Afdelingens Midler som Tilskud til en Julefest for Medlemmerne.

Tilladelsen gaves.

7. Tobaksarbejderforbundet i Norge meddeler, at Overenskomsten for Tobaksarbejderne og Cigaretarbejderne er opsagt til Ophør den 1. Januar 1916.

8. Forholdene i Norge og Sverige diskuteredes, og vedtoges det, at Formanden skal rejse til Sverige, naar Tiden tillader det, for at sætte sig ind i de ved Monopolets Indførelse skabte særlige Forhold, samt eventuelt indlede Forhandling om Ophævelse af Overenskomsten, om gensidig Udbetaling af Rejseunderstøttelse.

Det vedtoges endvidere at henstille til Forbundet i Norge at hæve Forbudet mod Tilgang til Norge.

Forretningsudvalgsmøde 8/12 1915.

1. Firmaet Vald. Eliassen meddeler, at det paa Grund af Fabrikens Hvidtning og Rengøring er nødsaget til at lukke denne i Tiden fra 24/12—3/1.

2. Fra Afdelingen i Horsens foreligger Meddelelse om, at der er faldet Dom i en Sag, der var anlagt af en Lærling imod Firmaet Petersen & Sørensen. Firmaet er frikendt.

Det vedtoges, at Sagen ikke appelleres.

3. Til Repræsentanter paa Bryggeriet „Stjernen“s Generalforsamling valgtes: H. Hansen og Th. Collemorten.

4. Et Andragende fra Arbejderne paa Fabriken „Fønix“ om Strejkeunderstøttelse bevilgedes.

5. Formanden gav Meddelelse om det foreløbige Resultat af de Forhandlinger, der var ført med Sammenslutningen om Fornyelse af Overenskomsten.

Meddelelserne diskuteredes, og vedtoges det at indkalde Hovedbestyrelsen til Møde Søndag den 12. December.

Hovedbestyrelsesmøde 12/12 1915.

Forinden Behandlingen af Dagsordenen udtalte Anders Sørensson nogle varmtføjte og anerkendende Mindeord om afdøde Fagfælle, E. Hyller, idet han særlig mindede om hans Betydning som en af vor Organisations Pionerer.

Det vedtoges, at Forbundet lægger en Krans paa hans Baare, og at hans Enke tilstilles en Kondolenceskrivelse.

1. Formanden forelagde Forslag til Overenskomst med Firmaet Th. M. Strengberg angaaende Firmaets Cigaretfabrik. Firmaets Arbejdere havde tiltraadt Forslaget, og Afdelingsbestyrelsen anbefalede det. Overenskomsten godkendtes.

2. Formanden aflagde Beretning om det paa sidste Møde nedsatte Udvalgs Arbejde. Efter en længere Diskussion enedes man om at maatte betragte det af Fabrikterne foreløbigt fremsatte Tilbud som uacceptabelt. Derefter udarbejdedes et Forslag, som kunde forelægges for Fabrikterne ved et Møde, der afholdtes den paafølgende Dag.

Desuden vedtoges det, at hele Hovedbestyrelsen deltager i denne Forhandling.

3. Det vedtoges at klage til Sammenslutningen over Fabrikant J. Hilmer, Aarhus, der synes at ville drive sin Virksomhed udelukkende ved Lærlinge.

Hovedbestyrelsesmøde 14/12 1915.

Formanden refererede Resultatet af de Forhandlinger, der var ført af det paa Plenarmødet med Fabrikkerne nedsatte Udvalg. Fabrikkerne havde gjort enkelte Indrømmelser, som dog ansaas for utilstrækkelige. Udvalget skulde til Forhandling igen med Fabrikkerne, og diskuteredes væsentlig de Punkter i det foreliggende Tilbud, som var mest utilfredsstillende.

Mødet udsattes derefter.

Ved Genoptagelsen af Mødet forelaa Fabrikernes endelige Tilbud, som indeholdt forskellige Forbedringer.

Efter en længere Diskussion vedtoges det at forelægge det fremsatte Tilbud for Medlemmerne med Hovedbestyrelsens anbefaling.

Fællesmøde med de københavnske Afdelingers Bestyrelser d. 16/12 1915.

Alfr. Christiansen aflagde en udførlig Beretning om de med Sammenslutningen førte Forhandlinger og gjorde Rede for det Tilbud, som er Resultatet af disse. Formændene for de to københavnske Afdelinger anbefalede Forslaget til Overenskomst.

Efter en indgaaende Diskussion vedtoges det med 27 Stemmer mod 1 at anbefale det foreliggende Forslag.

Hovedbestyrelsesmøde d. 20/12 1915.

1. Formanden meddelte, at der var afgivet 1276 Stemmer for Overenskomstforslaget og 815 imod. 19 Stemmesedler var blanke. Forslaget var saaledes vedtaget.

Han meddelte, at der paa Generalforsamlingen i Cigarsorterernes Fagforening var vedtaget en Resolution, gaaende ud paa, at Hovedbestyrelsen skulde forsøge at faa den Bestemmelse ud af Overenskomsten, hvorefter Fabrikkerne har Ret til at sige op et Aar før os. Da Forslaget var vedtaget med denne Bestemmelse, forment han, at man ikke kunde søge foretaget nogen Forandring i det vedtagne Forslag.

Det vedtoges, *ikke* at fremsætte Forslag om Forandring.

Mortensen, Aalborg, gav Meddelelse om de med Firmaet C. W. Obel førte Specialforhandlinger, der var en Følge af dette Firmas særlige Forhold.

Chr. Jensen og Edm. Olsen gav Meddelelse om lignende Forhandlinger med Firmaet A. M. Hirschsprung.

Der gaves Sanktion paa de trufne Aftaler.

Aalborg Afdeling ønsker Tilladelse til, at et Medlem, som er Firmaets betroede Repræsentant, udtræder af Forbundet.

Tilladelse hertil gaves.

Det vedtoges, at hele Hovedbestyrelsen underskriver Overenskomsten.

2. Formanden gav Meddelelse om Resultatet af Forsøget paa at faa en Lønstatistik. Dette var utilfredsstillende. Det vedtoges dog at fortsætte med Udsendelse af Statistikkortene.

3. Afdelingen i Nykøbing M. anmoder om Tilladelse til at anvende 25 Kr. af Afdelingens Midler som Tilskud til en Julefest for Medlemmerne.

Tilladelse gaves.

4. Formanden foreslog, at Hovedbestyrelsen hurtigst mulig skulde søge indledet Forhandling med Cigaretfabrikantforeningen og andre udenfor Sammenslutningen staaende Virksomheder og bemyndige Forretningsudvalget til at opsig de paagældende Overenskomster, saafremt et tilfredsstillende Resultat ikke kunde opnaas.

Forretningsudvalget bemyndiges ligeledes til at sanktionere de Overenskomster, der opnaaedes. Angaaende disse Overenskomster ansaa han det for mest praktisk, at de fik samme Udløbstid som Overenskomsterne med Sammenslutningen, saaledes at de udløb den 1. Maj 1918, hvis Sammenslutningen benyttede sig af sin Ret til at opsig.

Forslaget vedtoges.

En Kæmpetrust.

„Süddeutsche Tabakzeitung“ meddeler fra Amerika, at der dér har dannet sig en Trust, som betyder intet mindre end et Privatmonopol i Tobaksindustrien.

Trusten kalder sig „De forenede Staters Tobakshandels-Association“ og raader over en Kapital af 1,500,000,000 Dollars (halvanden Milliard). Trusten skal omfatte alle mulige Brancher indenfor Tobaksindustrien og ledes af en Komité af 24 Direktører samt diverse Underdirektører.

Den egentlige Arbejds- eller Forretningsledelse forestaas af et Arbejdsudvalg, som bestaar af 1 Præsident, 5 Vicepræsidenter, 1 Sekretær og 1 Skatmester eller Kasserer

De 5 Vicepræsidenter leder hver sin Gruppe indenfor Industrien, og Grupperne bestaar af følgende Hovedgrene:

1. Raatobak.
2. Cigarer.
3. Cigaretter.
4. Røg- og Skraatobak.
5. Handel.

Flere af Grupperne er igen inddelt i mindre Grupper eller Underafdelinger, saa at der ialt findes 10; disse omfatter: Raatobak, Forarbejdet Tobak, Cigarer, Cigaretter, En gros Handel, Detaljhandel, Handelsbetegnelser (?), Finanser, Medlemmerne og almindelige Sager.

Enhver kan blive Medlem af de forskellige Grupper og Bidraget beregnes af den Indtægt, som Vedkommende selv opgiver, Sammenslutninger (Aktieselskaber) kan ligeledes optages og har et meget bety-

deligt Antal af større Firmaer allerede givet Løfte om Tilslutning.

Der siges, at en af Hovedopgaverne skal være Modstand imod en større Tobaksbeskatning, og dette er troligt, da Kapitalen jo gerne vil have Eneret paa Folkets Udplyndring og jo mere Staten tager, jo mindre bliver der jo til Privatkapitalen.

Jeg skal holde Kollegerne à jour med Sagen og (saafremt jeg faar Tid) efter Nytaar meddele lidt mere (bl. a. vort tyske Broderorgans Bemærkninger til Meddelelsen).

Tallet (halvanden Milliard) synes vel stort, men „Süddeutsche Tabakzeitung“ opgiver dette Tal, saa maa det vel være rigtig.

F. Møller.

Arbejder-Literatur.

I Lighed med tidligere Aar foreligger nu paa Arbejderpartiets Forlag „Fremad“ *Lommebog for Arbejdere 1916*. Der er i denne Aargang den samme Rigdhed af statistisk og tabellarisk Stof som i de forrige. Foruden dette findes der i Aar en særdeles interessant Afhandling om Brugsforeningsbevægelsens Historie i Danmark, hvori for første Gang foreligger en samlet Oversigt over den københavnske Kooperation.

Yderligere er det sædvanlige, for alle Arbejdere uundværlige Stof, der omhandler en Mængde sociale Forhold, ført op til Dato. Vi nævner i Flæng: Fortegnelse over Fagforbund og Fagforeninger, Sygekasser, Arbejder- og Arbejdsgiverinstitutioner, Folkeeting og Landsting, Borgerrepræsentation og Magistrat.

Den, der en Gang har vænnet sig til at have denne Bog hos sig, kan ikke undvære den. Vi anbefaler vore Læsere altid at have den i Lommen. Prisen er overkommelig, kun 75 Øre.

Samtidig benytter vi Lejligheden til at henlede Opmærksomheden paa den planlagte Udgave af *Gustav Bangs Skrifter*, der i nær Fremtid udkommer paa samme Forlag. Der bydes her til en meget billig Pris — 2 indbundne Bøger for 2 Kr. tilsammen — Literatur af den lodigste Art. Dr. Bangs Personlighed og Forfatterskab er saa kendt indenfor Arbejderkredse, at en yderligere Anbefaling af dette Værk er overflødig. Vi anbefaler vore Læsere at forudbestille Bogen, hvor Listerne er fremlagte, eller i Boghandelen „Fremad“, Frederiksborggade 33.

== HUSK! ==

Enhver, der møder for at paabegynde Arbejde, skal medbringe Erklæring fra Foreningens Kontor.

Til Medlemmerne.

Foranlediget ved, at der er sket Misbrug ved Benyttelsen af gamle Mærker, er der indført den Reform, at Mærkerne, foruden Værdien, er paatrykt det Aarstal, i hvilket de udleveres, altsaa i Aar 1916. Al Kontingentbetaling i indeværende Aar, ogsaa Betaling af Restancer fra 1915, skal kvitteres ved Paaklæbning i Medlemsbøgerne med Mærker, hvorpaa er trykt 1916.

Ved dette Aars Udgang indkaldes fra Kassererne alle ikke solgte Mærker, hvorefter der udleveres Mærker med Aarstallet 1917, og saa fremdeles.

Til Afdelingskassererne.

De ærede Afdelingskasserere bedes drage Omsorg for, at de udsendte Statistikkort for Januar Kvartal bliver omdelte til Medlemmerne.

Afslutningen af den nye Overenskomst maa absolut ikke medføre, at man ophører med at udfylde Kortene.

Arbejdsløsheden.

Oversigt over Arbejdsløsheden i November Maaned 1915.

Afdeling	Medlemsantal	Antal Arbejdsløse		Tabte Arbejdsdage	Arbejdsløsh. og Rejse-Understøtt.	
		d. 15.	d. 30.		Kr.	Øre
Aalborg	634	6	5	144	234	25
Aarhus	88	2	2	36	108	60
Esbjerg	139	1	2	21	49	10
Fredericia	126	1	1	24	59	25
Grindsted	9	0	0	0	51	15
Hillerød	6	0	0	0	0	00
Holstebro	128	0	1	8	57	05
Horsens	210	2	0	20	47	55
Kolding	140	2	2	52	31	65
Nakskov	47	1	2	73	56	30
Nyborg	67	1	1	25	36	55
Nykøbing F.	70	1	1	26	45	70
Nykøbing J.	49	4	4	0	16	60
Næstved	8	1	0	21	33	50
Odense	269	7	8	211	118	35
Randers	15	0	0	0	5	00
Skelskør	6	0	0	0	0	00
Slagelse	65	0	0	0	9	20
Svendborg	42	0	0	2	17	25
Vejle	19	0	0	0	20	40
Viborg	90	0	0	0	21	30
Vejen	14	1	0	22	13	00
København:						
„Enigheden“	3450	75	60	1582	1528	95
Cigarsortererne	670	8	3	144	31	75
Hovedkontoret		0	0	27	212	90
	6361	113	92	2438	2805	35

Fredericia Afdeling.

Søndag d. 5. December døde paa det herværende Sygehus vor Kollega *Hans Honoré*.

Honoré, som var hjemmenørende i Fredericia, har i en Aarrække opholdt sig i København og Hamborg, og var velkendt blandt Cigarmagerne. Søndag d. 12. December begravedes Honoré paa den reformerte Kirkegaard. Ved Graven saas Socialdemokratisk Forbunds Fane og Tobaksarbejderforbundets Banner, og en stor Del Kolleger overværede Jordfæstelsen. Afdøde blev 53 Aar.

Paa Afdelingens Vegne
Johs. Johansen.

Ny Overenskomst.

Med Firmaet Ph. M. Strengberg er afsluttet Overenskomst vedrørende Firmaets Cigaretfabrik. Lønningerne er hævet med 2 Kr. pr. Uge. Overenskomsten, der er traadt i Kraft den 2. Januar 1916, omfatter ca. 25 af Forbundets Medlemmer.

Til Medlemmerne af Afd. „Enigheden“.

Medlemmerne erindres om, at den ordinære Generalforsamling har vedtaget et Forslag fra Bestyrelsen, hvorefter der til Julefondet skal betales et Kontingent af 80 Øre for helbetalende og 40 Øre for halvbetalende. I hvert Kvartal betales et Kontingent-Mærke af henholdsvis 20 og 10 Øre.

Chr. Jensen.

20 Cigararbejdere,

dygtige og ædruelige, til 12½ Kroner Formarbejde, antages.

R. Færch, Holstebro.

Cigarmagere.

Flere dygtige Cigarmagere (Form) kan faa Arbejde hos N. B. Clemmensen, Nakskov.

Overrullere.

15 à 20 mandlige eller kvindelige Overrullere antages hos Krogh, Viborg.

Artikler, der ønskes optagne i Fagbladet, bør i Reglen være Redaktøren i Hænde den 27. i hver Maaned.

Redaktøren skal have alle Artikler tilsendt. Adresse:
Alfr. Christiansen, Rømersgade 22^a.

Pladsen i Bladet er indskrænket og Artikler maa derfor skrives saa kortfattede som muligt. (Der skrives kun paa Papirets ene Side).

Afdelingsformændene i Tobaksarbejderforbundet.

Aalborg: L. Mortensen, Valdemarsgade 36, 2.
Aarhus: N. Pedersen, Vesterbrogade 64.
Esbjerg: C. Lauritsen, Rolfsgade 10, St.
Fredericia: Johs. Johansen, Kongensstræde 23.
Grindsted: O. Hansen, Wedels Cigarfabrik.
Hillerød: L. F. Jensen, Østergade 8.
Holstebro: A. Andersen, Fredericiagade 27.
Horsens: J. Chr. Vangholm, Griffenfeldtsgade 9.
Kolding: Chr. Poulsen, Rosengade 10.
Nakskov: A. Lind, Løjtoftevej 182.
Nyborg: Ulrich le Fevre, Sølystvej 23, St.
Nykøbing F.: J. S. Jensen, Søvej 76.
Nykøbing M.: S. L. Sørensen, Filtenborgsgade 17.
Næstved: J. Hansen, Ny Jærnbanevej 13.
Odense: H. Petersen, H. C. Andersensgade 94^a.
Randers: J. Christensen, Nyvangsvej 30, St.
Skelskør: Chr. Kjellerup, Skovvej.
Slagelse: J. C. Jensen, Løvegade 38¹.
Svendborg: F. Nicolajsen, St. Hansvej 4, A.
Vejen: J. Gadeberg, Lynggaardsvej.
Vejle: Chr. G. Knudsen, Bleggaardsgade 46¹.
Viborg: Holger H. Hansen, Grønnegade 9.
København:
„Enigheden“, Chr. Jensen, Rømersgade 22, 3.
Cigarsorterernes Fagforening, Edm. Olsen, Rømersgade 22, 3.

Rejsenunderstøttelse udbetales paa følgende Steder:

Aalborg: Chr. Møller, Dannebrogsgade 26^a.
Aarhus: John Carlsen, Høegh Guldbergsg, 111, St.
Esbjerg: M. Jørgensen, Exnersgade 63^a.
Fredericia: H. Rasmussen, Jyllandsgade 83.
Grindsted: O. Hansen, Wedels Cigarfabrik.
Hillerød: P. Jørgensen, Lille Gasværksvej 25.
Holstebro: A. Andersen, Fredericiagade 27.
Horsens: S. Rasmussen, Lille Nygade 3.
Kolding: Jens Jensen, Østerbrogade 10^a.
Nakskov: P. Jørgensen, Fruegade 22^a.
Nyborg: Jean Nielson, Sølystvej 23^a.
Nykøbing F.: M. Frederiksen, Nedergade 6.
Nykøbing M.: M. Nielsen, Muntregade.
Næstved: J. Hansen, Ny Jærnbanevej 13.
Odense: Chr. Stougaard, Christiansgade 18^a.
Randers: V. Petersen, Carl Metzgs. 16, Slyngborghus
Skelskør: Chr. Kjellerup, Skovvej.
Slagelse: H. Hansen, St. Mikkelsgade 24.
Svendborg: H. P. Hansen, St. Annævej 9, Kj.
Vejen: Emanuel Gadeberg, Aavej.
Vejle: J. Sørensen, Dæmningen 3.
Viborg: Holger Pedersen, Dannebrogsg. 7, St. th.

Udbetalingstiden ovennævnte Steder er imellem 12—1 Middag. Paa Hovedkontoret i København, Rømersgade 22^a, imellem 12 og 1 Middag samt fra 5½ til 6½ Aften.

Rettelser til Adresselisterne bedes sendt til Bladets Redaktion.

Arbejdssøgende skal altid henvende sig hos Afdelings-Kassereren, forinden de søger Arbejde.

Forhen forlangte man „Tuborg“ og „Hof“ og Kellneren sa'e: „Ja, saa gerne“. Nu si'r en Svend af det rigtige Stof. „Kellner, maa jeg faa en „STJERNE“!

Redigeret af *Alfr. Christiansen*, Rømersgade 22, 3. København K.
Trykt hos *Eud. Behm*, Rømersgade 23, København.

Tobaksarbejderforbundets Fagblad

Nr. 2

Februar 1916

12. Aargang

Dyrtiden.

Foranlediget af den stadig om sig gribende For-
dyrelse af Livsfornødenhederne har Rigsdagen vedtaget
en Lov om kommunale Foranstaltninger i Anledning
af Dyrtiden, i Henhold til hvilken dels kan ydes Til-
læg til de vedtægtsmæssige Understøttelser til Arbejds-
løse, samt paa anden Maade ydes Tilskud til mindre
bemidlede.

Lovens 3 første Paragraffer, der omhandler dette
Forhold, er saalydende:

§ 1.

Kommunalbestyrelserne kan, uden dertil at ind-
hente Samtykke fra højere Myndighed, i Regnskabs
aaret 1915—16 og i de første 7 Maaneder af Regn-
skabsaaret 1916—17 udenfor den faste Fattigforsørgelse
og uden Fattighjælps Virkning træffe Foranstaltninger
til at modvirke Dyrtidens Følger, saavel ved direkte
Pengehjælp som ved Forsyning med Naturalier uden
Betaling eller til nedsat Pris til uformuende eller mindre
bemidlede Beboere i Kommunen.

Til disse Foranstaltninger ydes der Kommunerne
Statstilskud i Henhold til nedenstaaende § 6. Stats-
tilskud kan ikke ydes til Nedsættelse af Prisen for
Levering af Gas, Elektricitet eller Koks fra kommunale
Produktionsværker.

§ 2.

Udover de i § 1 omhandlede Foranstaltninger kan
Kommunalbestyrelserne træffe yderligere Bestemmelser
vedrørende Befolkningens Forsyning med de første
Livsfornødenheder af Levnedsmidler og Brændsel. De
hertil afholdte Udgifter opføres som en særskilt Post
paa Regnskaberne for 1915—16 og 1916—17.

§ 3.

Saafernt der i en Kommune ydes direkte Penge-
hjælp i Anledning af Dyrtiden, skal denne ydes gen-

nem den kommunale Hjælpekasse, for Københavns og
Frederiksbergs Vedkommende efter Kommunalbestyrel-
sens Bestemmelse dels gennem henholdsvis den kom-
munele Afdeling af Københavns Understøttelsesforening
og den kommunale Hjælpekasse, dels gennem Institu-
tioner, som Kommunalbestyrelsen hertil maatte god-
kende eller oprette. Saadan Pengehjælp kan, uanset
Bestemmelserne i Lov Nr. 124 af 29. April 1913, til-
staas Enker, som i Henhold til den nævnte Lov faar
Understøttelse til deres uforsørgede Børn. Ligeledes
kan der ydes Tillæg til løbende Understøttelser af en
anerkendt Arbejdsløshedskasse eller Sygekasse og til
Medlemmer af Sygekasser, der under Sygdom mod-
tager Hjælp af Kommunens Kasse i Henhold til Be-
stemmelserne i Fattiglovens § 63.

De nærmere Regler angaaende Formen for Ydelse
af Hjælp paa Grund af Arbejdsløshed og Sygdom og
Kontrol med saadan Hjælp fastsættes af Indenrigs-
ministeren.

I Henhold til § 3 er der af Indenrigsministeren
udstedt et Cirkulære, hvori der bl. a. er følgende Be-
stemmelser vedrørende Arbejdsløshedskasserne:

I. *Hjælp paa Grund af Arbejdsløshed til Medlemmer
af anerkendte Arbejdsløshedskasser*
(jfr. Lov Nr. 80 af 8. April 1914).

Ansøgninger om Hjælp affattes efter en af Mini-
steriet fastsat Formular (A), der udleveres af Hjelpe-
kasserne og Arbejdsløshedskassernes Bestyrelser; efter
at være udfyldt underskrives Blanketten af Andrageren
paa Tro og Love, og Arbejdsløshedskassens Bestyrelse
attesterer ved Paategning Rigtigheden af den arbejds-
løses Opgivender, hvorefter Ansøgningen tilstilles
Hjelpekassen i den paagældendes Opholdskommune
medmindre Arbejdsløshedskassen er bemyndiget til at
træffe Afgørelsen, jfr. nedenfor.

Hjelpekassens Bestyrelse træffer derefter Bestem-
melse om, hvorvidt Understøttelse skal ydes, og i
bekræftende Fald om Understøttelsens Størrelse. Hjel-
pen kan ydes dels som Tillæg til løbende Arbejdsløs-

hedskassehjælp og dels efter Arbejdsløshedskassehjælpens Ophør eller (for nye Medlemmer med under 12 Maaneders Medlemsret) forinden Understøttelsesretten i Arbejdsløshedskassen er begyndt.

Som Tillæg til løbende Arbejdsløshedskassehjælp bør Dyrtidshjælpen fastsættes til et efter den foreliggende Prisstigning paa Livsfornødenheder ansat procentvis Tillæg til den paagældende Kasses Dagpengesatser, saaledes at den Støtte, der herigennem ydes den arbejdsløse, bliver reelt den samme som under normale Forhold; man maa herved tage Hensyn til, at Prisstigningen i de forskellige Kommuner kan være forskellig, og der bør ligeledes fastsættes et Minimum, f. Eks. 50 Øre daglig, for Tillæget, under Hensyn til at Prisstigningen tynger haardst paa de mindste Indkomster. Paa lignende Maade vilde det være naturligt at fastsætte Hjælpen til de arbejdsløse, hvis Ret til Hjælp af Arbejdsløshedskassen er ophørt eller ikke begyndt, til Kassens vedtægtsmæssige Dagpengesatser med Tillæg af en efter foranstaaende Regler fastsat Dyrtidshjælp.

I de Tilfælde, hvor der dokumenteres at være særlig Trang til Stede, vil de omhandlede Arbejdsløshedsunderstøttelser kunne suppleres med Huslejhjælp og Brændselshjælp.

Ministeriet vilde finde det hensigtsmæssigt, om Hjælpekasserne vilde bemyndige Arbejdsløshedskassernes Bestyrelser til i normale Tilfælde at udbetale de arbejdsløse et saadant Beløb som foran nævnt i Henhold til Dyrtidsloven, saaledes at Afgørelsen af Spørgsmaalet om, hvorvidt der skal ydes den enkelte Person Understøttelse ifølge Dyrtidsloven, kun forelægges Hjælpekassebestyrelsen i Undtagelsestilfældene, nemlig naar der var Spørgsmaal om at yde større Understøttelse, naar det ikke var sikkert, at den paagældende opfyldte Betingelserne i Dyrtidslovens § 1, særlig med Hensyn til Trang, eller naar den paagældende skønnedes egnet til Dyrtidsunderstøttelse uden at opfylde Betingelserne for at erholde Hjælp ifølge Arbejdsløshedskasseloven. Saafremt Hjælpekassebestyrelserne overlader Afgørelsen af de nævnte Normaltilfælde til Bestyrelserne for Arbejdsløshedskasserne, vil de paagældende Ansøgninger, forsynede med Attestation fra Kassens Bestyrelse angaaende Opgivernes Rigtighed og angaaende det bevilgede Beløb, være at indsende til Hjælpekassen sammen med Regnskabet. I Tilfælde, i hvilke det drejer sig om Tillæg til løbende Arbejdsløshedskassehjælp, vil der intet være til Hinder for, at der meddeles Arbejdsløshedskassen en almindelig Bemyndigelse til uden nærmere Undersøgelse af hvert enkelt Tilfælde at yde det omhandlede Dyrtidstillæg til Arbejdsløshedskassehjælpen; i saadanne Tilfælde vil særlig Ansøgning fra den paagældende Arbejdsløse ikke være nødvendig.

De af Hjælpekassen eller Arbejdsløshedskassen bevilgede Understøttelser udbetales gennem sidstnævnte Kasse i Overensstemmelse med Kassens almindelige Regler for Udbetaling af Understøttelse, og Arbejdsløshedskassernes Bestyrelser er ansvarlige overfor Hjælpekasserne for Hjælpens rigtige Udbetaling

og pligtige at føre Kontrol med de understøttede og navnlig at standse Udbetalingen, saafremt de ikke længere er arbejdsløse eller skønnes at trænge til Understøttelsen. Naar Udbetaling af løbende Arbejdsløshedskassehjælp ophører, skal Udbetaling af Tillægshjælpen ogsaa standses, idet Spørgsmaalet om Ydelse af Hjælp til vedkommende arbejdsløse da maa optages paany.

De forskellige Kommunalbestyrelser har vedtaget Foranstaltninger, der dog er noget forskellige.

I København har man vedtaget at yde et Tillæg til den løbende Arbejdsløshedsunderstøttelse med mindst 50 Øre daglig, der udbetales af Arbejdsløshedskassen og refunderes af Kommunen.

De Medlemmer af Arbejdsløshedskassen, der endnu ikke er berettigede til Understøttelse eller har opbrugt denne, understøttes efter lignende Regler af Understøttelsesforeningens kommunale Afdeling.

Angaaende almindelig Dyrtidshjælp har Københavns Kommune taget Beslutning, i Henhold til hvilken Fællesorganisationen har udsendt følgende Cirkulære:

Dyrtidshjælp.

I Henhold til Lov Nr. 320 af 22. December 1915 om kommunale Foranstaltninger i Anledning af Dyrtiden har Københavns Kommunalbestyrelse under 20. Januar 1916 truffet Bestemmelse om, at enhver i Københavns Kommune bosat, og hvis aarlige Indtægt ikke overstiger 1750 Kr., som har Børn under 14 Aar, og som ikke nyder fast Fattighjælp, vil kunne oppebære en ugentlig Dyrtidshjælp af 1 Kr. pr. Barn i 12 Uger fra 1. Februar 1916 at regne. Beløbet udbetales for 4 Uger ad Gangen i Værdimærker à 50 Øre, som kun kan anvendes til *Betaling af Husleje* eller til *Indkøb af Brændsel og de vigtigste Levnedsmidler*, saasom Flæsk, Kød, Brød, Mel, Gryn, Smør, Margarine, Fedt osv.

Efter Beslutning af Københavns Kommune er Arbejdernes Fællesorganisation bemyndiget til at være Mellemliddet mellem Kommunen og samtlige københavnske Fagforeninger og Afdelinger af anerkendte Arbejdsløshedskasser.

Ifølge den saaledes truffede Bestemmelse vil Tilidsmændene for samtlige ovennævnte Organisationer fra *Tirsdag den 1. Febr., Kl. 10 Form. til 8 Aften, paa Arbejdernes Fællesorganisations Kontor, Kompagnistræde 14*, kunne afhente de af Kommunalbestyrelsen udarbejdede Skemaer i et saa stort Antal, som Organisationerne formener at skulle bruge.

Organisationerne udleverer derefter Skemaerne til de Medlemmer, der ifølge ovenstaaende Regler kan komme i Betragtning. Efter at Medlemmerne har udfyldt Skemaerne og disse er stemplet af Rodemesteren, indleveres de atter til Foreningen, der paa Grundlag af det opgivne Børneantal udleverer Rabatmærkerne med 2 Mærker à 50 Øre pr. Uge for hvert Barn for et Tidsrum af 4 Uger ad Gangen.

Hvert Medlem skal personligt paa Skemaet kvittere for Modtagelsen af Mærkerne.

Organisationen opbevarer Skemaet, og der udleveres Medlemmerne et Kontrol-Nummer, der svarer til Skemaets Nummer.

Ved fornyet Udlevering af Mærkerne foreviser Medlemmerne kun Kontrol-Nummeret og afgiver atter Kvittering paa Skemaet.

Organisationerne kan mod fornøden Kvittering paa Fællesorganisationens Kontor — og kun der — faa udleveret Rabatmærkerne.

Efter Uddelingens Slutning indleveres alle Skemaerne, og det endelige Regnskab opgøres med Fællesorganisationen.

Opmærksomheden henledes paa, at alle i Københavns Kommune bosatte Medlemmer, som er ansat i Skat indtil 1750 Kr., og som har Børn under 14 Aar, har Ret til at faa Rabatmærkerne udleverede, *hvad enten de har Arbejde eller er Indkaldte, Arbejdsløse eller Syge, og uanset om de oppebærer Arbejdsløsheds- eller Sygeunderstøttelse.*

Mærkerne modtages som Betalingsmiddel hos enhver Husvært, Detailhandler, Urtekræmmer, Viktualiehandler, Brødhandler osv. baade i Københavns og Frederiksberg Kommuner.

Medlemmerne i Frederiksberg Kommuner vil ikke kunne faa Skemaer eller Mærker i Organisationerne, men vil blive henvist til Steder, som senere vil blive meddelt af Kommunen.

I Tvivlstilfælde, f. Eks. naar Rodemesteren ikke kan attestere paa Skemaet, fordi Indtægten var mere end 1750 Kr., men hvor Medlemmet for Tiden har en ringere Indtægt, skal Organisationens gøre sine Bemærkninger paa Bagsiden af Skemaet. Saadanne Skemaer indsendes til Fællesorganisationen, der ved Forhandling med Kommunen søger Sagen afgjort.

Da hele denne Sag er af overordentlig stor Betydning for den københavnske Arbejderklasse, anmodes Bestyrelsen om i videst mulig Udstrækning at gøre Medlemmerne bekendt med dette Cirkulære, saaledes at de af Rigsdagen og Kommunen trufne Foranstaltninger kan komme alle vore Medlemmer til gode, som opfylder de stillede Betingelser.

P. F. V.

Carl F. Madsen.

K. Kiefer.

Arbejdsstandsninger i 1914.

Statistiske Efterretninger.

Aaret 1914 maa, hvad Arbejdsforholdene angaar, karakteriseres som et roligt Aar. Grunden hertil maa søges i den Omstændighed, at kun en ringe Del af de gældende Arbejdsoverenskomster kunde bringes til Ophør paa lovlige Maade i 1914. Hertil kommer, at den europæiske Krig bevirkede, at alle, baade Arbejdsgivere og Arbejdere, har rettet deres Bestræbelser paa at søge Forstyrrelser i Erhvervslivet begrænset saa meget som muligt, og at der derfor efter 1. August saa godt som ingen Arbejdsstandsninger har fundet Sted.

Der forefaldt i Aaret 1914 ialt 44 Arbejdsstandsninger mod 74 i 1913 og 76 i aarligt Gennemsnit for Aarene 1900—1913. Af disse 44 savnes der nærmere Oplysning om 10, der imidlertid alle var af meget ringe Betydning.

For de øvrige 34 Arbejdsstandsninger er Antallet af direkte berørte Arbejdsgivere opgjort til 331 og det tilsvarende Antal Arbejdere til 2687 mod henholdsvis 969 og 9324 Arbejdsgivere og Arbejdere i 1913. Af Arbejdsgiverne stod 301 som Medlemmer af Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening, og af Arbejderne var 2530 Medlemmer af Organisationer under De samvirkende Fagforbund. Af de forefaldne Arbejdsstandsninger var de 3 Lockouter, medens Resten var Strejker. Lockouterne var alle af mindre Betydning. Af de 34 Arbejdskonflikter berørte 9 alene Hovedstaden, 17 en enkelt Provinsby, og 13 et begrænset Distrikt paa Landet. Af de øvrige 5 omfattede 2 København og flere Provinsbyer, 1 omfattede en Del Provinsbyer i Jylland, 1 omfattede Størstedelen af Landets Pottemagerindustri og 1 den største Del af Landets Bogbinderindustri. Af Arbejdsstandsningerne varede 12 højst 1 Uge, 18 over 1 Uge men under 1 Maaned, 3 mellem 1—2 Maaneder og 1 over 2 Maaneder. I Januar Kvartal begyndte 10 Arbejdsstandsninger, 13 begyndte i April Kvartal, 9 i Juli Kvartal og 2 i Oktober Kvartal.

Gennem de foreliggende Oplysninger om Arbejdsstandsningernes Omfang og Varighed lader det omtrentlige Tab af Arbejdsdage sig nogenlunde bestemme. For de 34 Arbejdsstandsninger i 1914 er Tabet opgjort til ca. 37,000 Dage og Størrelsen af den som Følge heraf tabte Arbejdsløn kan man anslaa til ca. 143,000 Kr., et Tal, der dog kun kan være tilnærmelsesvis rigtigt. Over Halvdelen (ca. 20,000) af de tabte Arbejdsdage faldt paa kun 3 Arbejdsstandsninger.

23 af de 34 Arbejdsstandsninger skyldtes Interessekonflikter. Af disse indtraadte Arbejdsstandsningen i 11 Tilfælde (omfattende 2043 Arbejdere) efter Udløbet af en Overenskomstperiode, da der forgæves var gjort Forsøg paa at enes om nye Overenskomster, i 9 Tilfælde (omfattende 317 Arbejdere) bestod Konflikten i, at Arbejderne gennem en Strejke søgte at fremtvinge

Vi er vidende om, at der blandt mange Kolleger raader den Opfattelse, at der er noget utiltalende i at modtage Dyrtilhjælp, naar man er i Arbejde. Herimod vil vi indvende, at Situationen er ekstraordinær, og dette har Samfundet maattet erkende, og ser man hen til Statens og Kommunernes Tjenestemænd, er disse ikke ængstelige for at kræve og modtage Dyrtilhjælp.

Vi mener derfor, at Arbejderne i størst mulig Udstrækning bør udnytte de Foranstaltninger, der er truffet i denne Anledning, og som vore kommunale og politiske Tillidsmænd har udfoldet en stor Virksomhed for at gennemføre.

Afslutning af en Overenskomst, uden at en saadan i Forvejen havde eksisteret, og i 3 Tilfælde lockoutede Arbejdsgiverne deres Arbejdere, med hvem ingen Overenskomst var indgaaet, for at tvinge dem til ikke at organisere sig. Samtlige her nævnte Arbejdsstandsninger blev iværksatte i Overensstemmelse med de gældende Regler; der var altsaa ikke herunder Tale om noget Kontraktbrud. Af de øvrige 12 Arbejdsstandsninger skyldtes de 10 (omfattende 220 Arbejdere) Retskonflikter i videre Forstand, idet disse enten havde kunnet udjævnnes ved Hjælp af de bestaaende Retsmidler (Mægling, faglig Voldgift eller almindeligt Søgemaal) eller ogsaa var opstaaede som Følge af et i Strid med gældende Overenskomster fremsat Krav. Af disse 10 Arbejdsstandsninger var de 4 lovlige, medens der ved Iværksættelse af de øvrige 6 efter de foreliggende Oplysninger skal være begaaet Kontraktbrud i een eller flere Henseender. Det var særlig Varsels- og Mæglingsreglerne, der ikke blev overholdte, men i enkelte Tilfælde var, som nævnt, ogsaa selve det Krav, hvis Opfyldelse søgtes fremtvunget ved Arbejdsstandsning, ulovligt. Endelig var en Arbejdsstandsning omfattende 38 Arbejdere en Sympatistrejke til Fremtvængelse af Genantagelse af en afskediget Arbejder. Denne Strejke var ulovlig, og Antallet af Arbejdsstandsninger, ved hvis Iværksættelse der er begaaet Kontraktbrud, bliver saaledes 7. I 1913 var 17 af 65 Arbejdsstandsninger ulovlige, i 1912 22 af 57, i 1911 5 af 49.

De fleste af de indtraadte Konflikter løstes ved Forhandling mellem Parterne selv eller mellem deres respektive Organisationer; men i 4 Tilfælde blev der anvendt Voldgift og i 3 Tilfælde Mægling — heraf 2 ved Mægling af Forligsmanden i Arbejdsstridigheder — ved Løsningen af den opstaaede Konflikt.

Foruden de i det foregaaende berørte Arbejdsstandsninger var der i Begyndelsen af Aaret 1914 løbende 6 Arbejdsstandsninger, som var traadt i Kraft i 1913, men endnu ikke var bragt til Afslutning.

De 6 Arbejdsstandsninger, der alle var Strejker, berørte i alt 10 Arbejdsgivere og 663 Arbejdere.

Kontingentet.

Fra Afdelingen i Aarhus og Afdelingen „Enigheden“ i København foreligger der Meddelelse om, at man paa Generalforsamlinger har vedtaget at opfordre Hovedbestyrelsen til at nedsætte Kontingentet til det ordinære.

Hovedbestyrelsen vil snarest faa Lejlighed til at tage Beslutning herom, saa vi skal ikke nu komme nærmere ind paa en Bedømmelse af det betimelige i, at nedsætte Kontingentet paa det nuværende Tidspunkt.

Efterlysning.

Medlem S 213, *P. V. Christensen*, bedes opgive sin Bopæl eller sit Arbejdssted til Kontoret, Rømersgade 22, 3. Sal, hurtigst muligt.

L. Jespersen.

Arbejdsløsheden.

Oversigt over Arbejdsløsheden i December Maaned 1915.

Afdeling	Medlemsantal	Antal Arbejdsløse		Tabte Arbejdsdage	Arbejdsløsh. og Rejse-Understøtt.	
		d. 15.	d. 31.		Kr.	Øre
Aalborg	629	4	4	96	154	70
Aarhus	82	1	6	20	59	00
Esbjerg	139	2	2	43	60	30
Fredericia	120	1	2	35	24	30
Grindsted	9	0	0	1	8	70
Hillerød	7	0	0	0	0	00
Holstebro	134	3	1	42	56	90
Horsens	208	1	4	32	43	90
Kolding	135	2	53	414	268	00
Nakskov	47	1	0	10	17	50
Nyborg	70	1	1	25	41	90
Nykøbing F.	70	0	0	0	4	30
Nykøbing J.	48	0	45	217	235	65
Næstved	7	1	0	6	10	50
Odense	274	5	7	116	78	55
Randers	10	0	0	0	16	90
Skelskør	6	0	0	0	0	00
Slagelse	62	0	0	0	21	30
Svendborg	41	0	0	0	0	00
Vejle	19	0	0	0	10	00
Viborg	93	0	0	0	11	20
Vejen	12	0	0	8	0	00
København:						
„Enigheden“	3450	72	186	2584	2968	40
Cigarsortererne	682	3	2	60	9	80
Hovedkontoret		0	0	30	198	95
	6354	97	313	3739	4300	75

Cigarsorterere.

En dygtig, ædruelig Cigarsorterer kan faa stadigt Arbejde.

Petersen & Sørensen, Horsens.

1 à 2 dygtige Sorterere kan straks faa Plads hos J. P. Schmidt jun., A/S, Fredericia.

Dygtige Cigarsorterere antages straks.

O. L. Petersen & Co., Kolding.

En ugift Cigarsorterer antages.

N. S. Wedels Cigarfabrik, Grindsted.

Cigarmagere.

Dygtige Haand- og Formarbejdere antages til stadigt Arbejde.

N. Tørring, Odense.

Tobaksarbejderforbundets Fagblad

Nr. 3

Marts 1916

12. Aargang

Den faglige Situation.

Stor-Lock-out'en.

Det har været betragtet som en Selvfølge, at der under den Sammenhobning af Overenskomsternes Udløbstid, som er Resultatet af Arbejdsgiverforeningens Taktik i de senere Aar, vilde fremkomme Situationer, som kunde give Anledning til oprivende Kampe mellem Arbejdsgivere og Arbejdere, saafremt der ikke fra Arbejdsgivernes Side vistes mere Forstaaelse end hidtil overfor Nødvendigheden af at imødekomme Arbejdernes berettigede Krav om højere Løn og bedre Arbejdsvilkaar.

Under den af Krigssituationen skabte Dyrtid maatte man i særlig Grad kunde ventet, at Arbejdsgiverne indsaa Nødvendigheden af at være mindre karrig end sædvanlig.

Dette har dog saa langt fra været Tilfældet, at det kun er ved at vise stor Resignation, at Arbejderne har kunnet modtage de hidtil foreliggende Tilbud om nye Overenskomster.

Imidlertid var der nogle Fag, som mente, at de Tilbud de havde faaet, var af en saadan Natur, at de absolut ikke kunde modtage disse, og de strejkede eller varslede Strejke, og straks var Arbejdsgiverforeningen ude med sin Trusel om Lock-out, ovenikøbet i et Omfang som ikke hidtil set.

For vort Fags Vedkommende havde Lock-out-varslet sin særlige Interesse i den Omstændighed, at det var første Gang, at Cigarindustriens Arbejdere var imellem de Arbejdere, som skulde lock-out'es.

Da vort Forbunds Medlemmer for godt 2 Maaneder siden stemte om en ny Overenskomst, var der sikkert mange der stemte for denne, uden i og for sig at være tilfreds med de Forhøjelser af Lønnen,

som Overenskomsten bød; men ud fra den Forudsætning, at man da vilde undgaa at blive indblandet i den Storkamp, som kunde befrygtes, efter den Holdning at dømme, som Arbejdsgiverne indtil da havde indtaget.

Men Arbejdsgiverforeningen kender ingen Hensyn.

At et Fags Arbejdere for et Par Maaneder siden er indgaaet paa en Overenskomst, er ingen Hindring for, at de kastes paa Gaden nu, fordi Arbejdsgiverne i et andet Fag giver saadanne Løntilbud, at de anses som ganske uantagelige for vedkommende Fags Arbejdere, og derved foraarsager Strejke i dette Fag.

Store Kræfter er sat i Bevægelse for at afværge Lock-outen, og det er lykkedes denne Gang at undgaa en ødelæggende faglig Kamp.

Det er ikke Stedet her at bedømme, hvorvidt de Tilbud, der i sidste Instans blev givet Arbejderne, var saadanne, at det var forsvarligt at modtage eller forkaste dem; men en Ting er givet, naar en Vægring betyder at Tusinder af Klassefæller kastes ud i Arbejdsløshed, kan man ikke undgaa at lade sig beherske i nogen Grad af dette Hensyn, selv om Tilbudet ikke er helt tilfredsstillende. Det fremgaar ogsaa tydeligt af den Beslutning, som Skrædernes Kongres har taget, at dette Hensyn har været i høj Grad medbestemmende for den Stilling, Kongressen tog til det foreliggende Forligsforslag.

De løbende Strejker er ved Lock-outvarslet vel nok ophørt noget tidligere, end de ellers havde gjort; men mon Følgen ikke ogsaa er den, at Arbejdsgiverforeningens Færd avler saa megen Had og Bitterhed, at Muligheden for Indgaaelse af Overenskomster ad fredelig Vej i høj Grad hæmmes fremtidig.

Under den givne Situation har vort Forbunds Forretningsudvalg selvfølgelig overvejet, hvorledes man skulde møde det Overfald, som vi var Genstand for fra vore Arbejdsgiveres Side, og man har da bl. a. drøftet den Mulighed, at møde Lock-out'en i Cigar-

industrien med en Sympatistrejke af Cigaret- og Røgtobaksarbejdere.

Nu'er den varslede Lock-out aflyst, og det er at vente, at Arbejdsgiverne ikke i Hast bliver saa desperate, saa vi kommer i den Situation, at maatte realisere denne Tanke.

Fra Tyskland.

I Tyskland maa der til Fortsættelse af Krigen skaffes uhyre Pengemidler tilveje, og man maa i Rigsfinansskredse stadig være betænkt paa at finde enten nye Skatteobjekter eller ogsaa faa de gamle til at give større Udbytte. Tobakken har til enhver Tid og i de fleste Lande været det bedste Skatteobjekt, man har kunnet finde, og skønt den i Tyskland har maattet bløde ganske net, er man dog stadig betænkt paa, at presse mere ud af den, og Regeringen agter i en meget nær Fremtid at forelægge et Forslag til højere Beskatning, man er blot endnu ikke enig om, hvilken Form der skal anvendes; Planer har der været fremsat i Dusintal, men nogen endelig Beslutning synes man endnu ikke at være kommet til.

At man i Tobaksarbejderkredse imødeser Regeringens Forslag med Bekymring, vil enhver Tobaksarbejder kunne begribe. Den Tid synes ikke at være meget fjærn, hvor Industriens Livsnerver bliver skaaret over, og da vil det i første Linie gaa ud over Arbejderne, af hvilke mange Tusinder af forskellige Grunde ikke duer synderlig til andet Arbejde.

De organiserede Arbejdere har derfor den 20. Februar afholdt en Konference i Frankfurt a. M. for at drøfte Stillingen. Repræsenteret var: 1) Det tyske Forbund; 2) Centralforbundet for kristelige Tobaksarbejdere og 3) Den gamle Hirsch-Dunkerske Fagforening. Man enedes om følgende Tilkendegivelse:

Skønt der i længere Tid har verseret Rygter angaaende Tobaksindustriens stærkere Toldbebyrdelser, troede de tyske Tobaksarbejdere dog, at Rigsregeringen vilde vige tilbage for det Skridt, at paalægge en i Forvejen stærkt bebyrdet Industri nye Ofre. Om ogsaa Krigen har stillet store Fordringer til Rigets Finansforvaltning og fremdeles vil stille store Fordringer, saa kan det umulig være Regeringens Opgave at paalægge Byrderne ensidig. Retfærdigt er det, at fordele Byrdene paa alle Statsborgere efter Indtægt og Formue.

Saaftremt Regeringen har til Hensigt (og herom kan der næppe tvivles), at bebyrde Tobaksindustrien med en Skat af flere hundrede Millioner, saa betyder dette — i Betragtning af de store Summer, som den i Forvejen har at bære — en stærk Lammelse, som den næppe nogensinde vil kunne komme sig af. Endnu i Aaret 1916 lider særlig Cigarindustrien under Følgerne af den i 1909 gennemførte Værdibeskatning.

Regeringen vil (ligesom ved tidligere Skattereformer) sagtens paastaa, at den projekterede Skat bæres

af Konsumenterne, dette er imidlertid kun delvis rigtigt, og fuldstændig urigtigt er det for Overgangsperiodens Vedkommende. Ikke blot, at Industrien skal bruge større Kapital, som jo skal forrentes, vil den planlagte Beskatning tilintetgøre talrige mindre selvstændige Bedrifter; men fremfor alt vil det være Arbejderne, som det vil gaa ud over, som Erfaringen fra tidligere Lejligheder noksom viser. I Forvejen er Arbejderstanden i Tobaksindustrien de daarligst stillede Arbejdere i Tyskland. Indtil umiddelbart før Krigens Udbrud — i en rolig Tid — havde Industrien mange Arbejdsløse, og Organisationerne har maattet udbetale langt større Beløb i Understøttelse pr. Medlem saavel som i det Hele end før 1909.

Overordentlig vanskeligt vil det blive for Tobaksarbejderne at hæve deres Løn, som andre Grupper af Arbejdere kan gøre det; en yderligere Beskatning, som skal andrage Hundreder af Millioner, vil have til Følge, at Afskedigelserne vil ramme Tusinder af Arbejdere, dette er de med den bedste Vilje ude af Stand til at bære. Hertil kommer endnu, at Bedrifterne vil blive flyttet til endnu mere afsides liggende Egne, og hele Landsbyer, i hvilke Industrien nu udøves, vil blive ramt, og Hjemmeindustrien vil til stor Skade for Folkets Sundhed brede sig endnu mere end hidtil.

Der maa endvidere tages Hensyn til, at efter Krigens Afslutning vil Industriens Arbejderstand være udsat for vanskelige Tider. Krigen og de derved skabte Armé-Leverancer har skabt en forholdsvis gunstig Konjunktur, dog selv nu lever Arbejderne under højst usikre Forhold. Efter Krigen vil Forbruget af Tobaksfabrikata gaa stærkt tilbage, hvortil de høje Priser paa Næringsmidlerne vil bidrage meget, saa at ogsaa uden en Forhøjelse af Skatten en betydelig Nedgang maa ventes, hvis første Følge vil være Arbejderafskedigelser. Hertil kommer, at under Krigen Tusinder af Arbejdere er gaaet over til Tobaksindustrien, hovedsagelig fra Tekstilfaget; naar nu efter Krigens Afslutning Titusinder af Tobaksarbejdere bliver hjemsendt, og den nye Skat yderligere nedtrykker Forbruget, kan man gøre sig et Begreb om, hvor stor den Elendighed vil blive, som Tobaksarbejderne vil være udsat for.

Ikke maa det lades ude af Betragtning, at Tobaksarbejderne som Statsborgere alt i Forvejen i Lighed med alle andre maa bære de Byrder, som Krigen paalægges, Tobaksarbejderne vil derved komme til at lide langt mere under Krigen end andre Statsborgere.

Henvissende til de foranstaaende Betragtninger og i Forvisning om, at den til i Dag sammenkaldte Konference er fuldstændig enig med samtlige tyske Tobaksarbejdere, nedlægger Konferencen en alvorlig Protest imod den planlagte Beskatning og anmoder saavel Regering som Rigsdag om at tage Afstand fra enhver yderligere Belastning af Tobaksindustrien.

Skulde alligevel Regering og Rigsdag beslutte sig til en yderligere Beskatning, forudsætter de tyske Tobaksarbejdere, at der vælges en Form, som er mindst egnet til at skade Industrien — særlig dens Arbejder-

stand —, som saadan kan den skematiske Forhøjelse af Skat paa indenlandsk Tobak, af Tolden, af Værdibeskatningen, saavel som Indførelse af „Krigsbannerolle“ for Cigaretter ikke betragtes.

De tyske Tobaksarbejdere forudsætter endvidere, at Regering og Rigsdag vil holde de ved yderligere Beskatning af Tobaksindustrien erhvervsløse Arbejdere og Arbejdersker skadesløse, ligesom man er nødt til at tage sig af andre ved Krigen ruinerede Dele af Befolkningen.

* * *

Saaledes Tilkendegivelsen! De har altid været omtrent enslydende, og de har altid fristet samme Skæbne — Papirkurven!

Overenskomster.

Efter at Overenskomsten med Sammenslutningen var afsluttet, optoges Forhandlinger med de Cigarfabrikanter, som er uorganiserede. Disses Antal er ret stort, ca. 40 i Provinserne og et lignende Antal i København. Tilsammen beskæftiges henved 800 af Forbundets Medlemmer hos disse Firmaer. Forhandlingerne er forløbet forholdsvis let, idet der i alt væsentligt er afsluttet Overenskomster paa Basis af den med Sammenslutningen sluttede Overenskomst.

Endvidere er der ført Forhandlinger angaaende Røgtobaksarbejdernes Lønforhold. Disse Forhandlinger er nu endt for Provinsernes Vedkommende, og er der opnaaet Lønforhøjelser svarende til dem, der opnaaedes paa Cigarfabrikerne.

Ialt omfatter disse Overenskomster ca. 235 Medlemmer, og de er traadt i Kraft dels 1. Januar og dels 1. Februar. I København har der vist sig visse Vanskeligheder, som ikke endnu er overvundne.

Endelig er der forhandlet med Cigaretfabrikantforeningen. Her var Forholdet dette, at Forbundet i sin Tid har afsluttet Overenskomster med de Firmaer, der senere dannede Cigaretfabrikantforeningen. Disse Overenskomsters Udløbstid var 1. Maj, med Undtagelse af Overenskomsten med C. W. Obel, hvor Udløbstiden var 1. April.

De paagældende Separatoverenskomster er nu fornyede, ligesom der er afsluttet en Hovedoverenskomst af væsentlig samme Indhold som Hovedoverenskomsten med Sammenslutningen. Overenskomsten traadte i Kraft 1. Februar og kan opsiges til Ophør med 3 Maaneders Varsel til en 1. Maj. Forbundet kan tidligst opsiges til 1. Maj 1919. Cigaretfabrikantforeningen tidligst 1. Maj 1918.

Ugelønningerne er forhøjede fra 1 til 2 Kr. ugentlig, ligesom forskellige Akkordsatser er forhøjede.

Møder.

Forretningsudvalgsmøde d. 11/1 1916.

1. Angaaende Lønforholdene for Arbejdere paa Røgtobaks- og Æskefabriken samt adskillige andre Forhold hos Firmaet C. W. Obel i Aalborg, har der været ført Forhandlinger mellem Afdelingens Bestyrelse og Firmaet.

Afdelingens Formand og Næstformand var tilstede og forelagde og forklarede Forhandlingernes Resultat. Dette var tiltraadt af de paagældende Arbejdere.

Der gaves Sanktion paa de foreliggende Overenskomster,

2. Fra De samvirkende Fagforbund forelaa et Udkast til Regler for Behandling af faglig Strid, som det var Hensigten at foreslaa Fællesforeningen af Danmarks Brugsforeninger, forsaavidt disse udtraadte af Arbejdsgiverforeningen.

De foreslaaede Regler godkendtes.

3. Formanden gav Meddelelse om, hvad det var foretaget for at opnaa Forhandling vedrørende Cigaret- og Røgtobaksarbejdere, ligesom han refererede forskellige Forhold, der var en Følge af den afsluttede Overenskomst for Cigarfabrikerne.

4. I Anledning af at den med Firmaet Chr. Krogh i 1914 afsluttede Overenskomst er effektiv fra 1. Januar 1916, har Formanden været i Viborg.

Han aflagde Beretning om Forholdene dér, og meddelte herunder bl. a., at der ingen Vanskeligheder havde været med at faa de paa den gamle Fabrik værende Arbejdere organiseret.

Beretningen toges til Efterretning.

5. Socialdemokratisk Ungdomsforbund anmoder om et Tilskud til Fortsættelse af sin Agitation.

Andragendet blev ikke bevilget.

Forretningsudvalgsmøde d. 26/1 1916.

1. Det vedtoges at opsiges de med Cigaretfabrikantforeningens Medlemmer løbende Overenskomster. Ligeledes opsiges de med Røgtobaksfabrikanter truffene Aftaler, forsaavidt disse ikke allerede er fornyede.

2. En Dispensation for Kasseklistring hos Firmaet Ebling i Fredericia fornyedes.

3. En Fabrikant i Odense har vægret sig ved at forhøje en ugelønnet Kvindes Løn med 1½ Kr., under Henviisning til, at hendes Løn er over den overenskomstmæssige. Det vedtoges at indanke Sagen for Sammenslutningen.

4. Der forelaa forskellige Cigarer, for hvilke der foretoges Bedømmelser.

HUSK!

Enhver, der møder for at paabegynde Arbejde, skal medbringe Erklæring fra Foreningens Kontor.

Arbejdsløsheden.

Oversigt over Arbejdsløsheden i Januar Maaned 1916.

Afdeling	Medlems- antal	Antal Arbejdsløse		Tabte Arbejds- dage	Arbejdsløsh. og Rejse- Understøtt.	
		d. 15.	d. 31.		Kr.	Øre
Aalborg	630	3	4	94	176	25
Aarhus	75	5	5	48	144	10
Esbjerg	138	2	2	44	69	40
Fredericia	104	1	1	28	85	90
Grindsted	5	0	0	0	35	40
Hillerød	7	0	0	0	0	00
Holstebro	139	2	2	48	63	65
Horsens	209	1	0	28	43	35
Kolding	135	4	3	121	58	50
Nakskov	46	1	1	43	16	40
Nyborg	73	1	0	16	11	85
Nykøbing F.	70	0	0	1	1	50
Nykøbing J.	56	5	1	13	39	60
Næstved	7	2	0	27	42	00
Odense	278	5	2	99	115	40
Randers	18	1	1	26	19	75
Skelskør	7	0	0	0	3	45
Slagelse	62	0	0	0	16	90
Svendborg	42	0	0	2	6	40
Vejle	18	0	0	0	0	00
Viborg	292	0	0	0	25	45
Vejen	13	1	1	19	10	40
København:						
„Enigheden“	3450	92	63	1876	1653	70
Cigarsortererne	682	5	7	168	31	40
Hovedkontoret		0	0	29	133	60
	6556	131	94	2730	2804	35

Revisionsbetænkning.

Ved den Dags Dato foretagne Revision af Oktober Kvartals Regnskaber for Tobaksarbejderforbundet og Tobaksarbejdernes Arbejdsløshedskasse, fandtes Regnskabet at være i Overensstemmelse med Bøger og Bilag, ligesom de i Henhold til Regnskabet værende kontante Beholdninger og Bankbøger er os foreviste og fundne rigtige.

København, den 8. Februar 1916.

A. Olsen. Hans Harsen. Vilh. Andersen.
Louis Jespersen.

Nyborg Afdeling.

25 Aars Jubilæum.

Lørdag den 4. Marts fejrer vor Kollega, Carl Clausen, 25 Aars Jubilæum, idet han blev antaget paa J. M. Thuesens Fabrik den 4. Marts 1891 og har uafbrudt arbejdet samme Sted baade som Cigarmager

og Sorterer. Clausen er afholdt som Kollega af alle, han er kommen i Berøring med i den lange Aarrække.

Vi ønsker Jubilaren hjærtelig til Lykke og haaber, at vi endnu i mange Aar maa se ham iblandt os som Typen paa den retsindede og ærlige Kollega, som han altid har været.

Ulrich le Fevre.

Afdelingsformændene i Tobaksarbejderforbundet.

Aalborg: L. Mortensen, Valdemarsgade 36, 2.
Aarhus: N. Pedersen, Vesterbrogade 64.
Esbjerg: C. Lauritsen, Rolfsgade 10, St.
Fredericia: Johs. Johansen, Kongensstræde 23.
Grindsted: L. Nielsen, Wedels Cigarfabrik.
Hillerød: L. F. Jensen, Østergade 8.
Holstebro: A. Andersen, Fredericiagade 27.
Horsens: J. Chr. Vangholm, Griffenfeldtsgade 9.
Kolding: Chr. Poulsen, Rosengade 10.
Nakskov: A. Lind, Løjtoftevej 182.
Nyborg: Ulrich le Fevre, Sølystvej 23, St.
Nykøbing F.: J. S. Jensen, Søvej 76.
Nykøbing M.: S. L. Sørensen, Filtenborgsgade 17.
Næstved: J. Hansen, Ny Jærnbanevej 13.
Odense: H. Petersen, H. C. Andersensgade 94^a.
Randers: J. Christensen, Nyvangsvej 30, St.
Skelskør: Chr. Kjellerup, Skovvej.
Slagelse: J. C. Jensen, Løvegade 38¹.
Svendborg: F. Nicolajsen, St. Hansvej 4, A.
Vejen: J. Gadeberg, Lynggaardsvej.
Vejle: Chr. G. Knudsen, Bleggaardsgade 46¹.
Viborg: Holger H. Hansen, Grønnegade 9.
København:
„Enigheden“, Chr. Jensen, Rømersgade 22, 3.
Cigarsortererens Fagforening, Edm. Olsen, Rømersgade 22, 3.

Rejseunderstøttelse udbetales paa følgende Steder:

Aalborg: Chr. Møller, Dannebrogsgade 26^a.
Aarhus: John Carlsen, Høegh Guldbergsg. 111, St.
Esbjerg: C. Madsen, Kronprinsensgade 44.
Fredericia: H. Rasmussen, Jyllandsgade 83.
Grindsted: L. Nielsen, Wedels Cigarfabrik.
Hillerød: P. Jørgensen, Lille Gasværksvej 25.
Holstebro: A. Andersen, Fredericiagade 27.
Horsens: S. Rasmussen, Lille Nygade 3.
Kolding: Jens Jensen, Østerbrogade 10^a.
Nakskov: P. Jørgensen, Fruegade 22^a.
Nyborg: Jean Nielson, Sølystvej 23^a.
Nykøbing F.: M. Frederiksen, Nedergade 6.
Nykøbing M.: R. Jespersen, Nørregade 4.
Næstved: J. Hansen, Ny Jærnbanevej 13.
Odense: Chr. Stougaard, Christiansgade 18^a.
Randers: V. Petersen, Carl Metzgs. 16, Slyngborghus.
Skelskør: Chr. Kjellerup, Skovvej.
Slagelse: H. Hansen, St. Mikkelsgade 7.
Svendborg: H. P. Hansen, St. Annævej 9, Kj.
Vejen: Emanuel Gadeberg, Aavej.
Vejle: J. Sørensen, Dæmningen 3.
Viborg: Holger Pedersen, Dannebrogsg. 7, St. th.
Udbetalingstiden ovennævnte Steder er imellem 12—1 Middag. Paa Hovedkontoret i København, Rømersgade 22^a, imellem 12 og 1 Middag samt fra 5½ til 6½ Aften.

Rettelser til Adresselisterne bedes sendt til Bladets Redaktion.

Arbejdssøgende skal altid henvende sig hos Afdelings-Kassereren, forinden de søger Arbejde.

Redigeret af Alfr. Christiansen, Rømersgade 22, 3. København K.
Trykt hos Rud. Behm, Rømersgade 23, København.

Tobaksarbejderforbundets Fagblad

Nr. 4

April 1916

12. Aargang

Anmeld Opholdskommune!

I Henhold til Lov om anerkendte Arbejdsløsheds-kasser skal der ved Regnskabsaarets Slutning den 31. Marts udarbejdes Fortegnelse over Kassens Medlemmer til Brug ved Beregningen af Stats- og Kommune-tilskud.

Af Hensyn til Kommunetilskudet skal hvert enkelt Medlems Opholdssted den 31. Marts være angivet paa Fortegnelsen, idet en Kommunes Tilskud regnes for det Antal af Kassens Medlemmer, der nævnte Dag havde Ophold dér, og for disse Opgivelser er Kassen ansvarlig, ligesom der ikke kan ventes Tilskud for de Medlemmer, for hvem ingen Opholdskommune er angivet. I denne Forbindelse maa erindres om, at vore Afdelinger ikke overalt er begrænset til én Kommune; saaledes omfatter de københavnske Afdelinger saavel København og Frederiksberg som enkelte tilgrænsende Landkommuner, og paa samme Maade har de fleste Provinsafdelinger Medlemmer med Bopæl i de nærmeste Landkommuner. Endelig skal vore Medlemmer henregnes til den Kommune, hvor de opholdt sig den 31. Marts.

Da Kommunetilskudet andrager et betydeligt Pengebeløb, der tabes, naar Kassen mangler den nævnte Oplysning, **maa alle Medlemmer umiddelbart efter 31. Marts opgive til Afdelingskassereren, hvilken Kommune de havde Bopæl i den 31. Marts d. A.**

Følgende Kupon kan udklippes og i udfyldt Stand leveres til Kassereren.

Medlem Nr.

boede 31. Marts 1916 i Kommune.

En Tillidsmandssag.

Udskrift af Tobaksfagets Voldgiftsprotokol.
Kendelse i Sag Nr. 7.

Den mellem A/S A. M. Hirschsprung & Sønner og Tobaksarbejderforbundet i Danmark bestaaende Overenskomst indeholder blandt andet følgende Bestemmelse:

„De Arbejdere, der af Organisationen eller Fabrikens Arbejdere er valgte til som Repræsentanter for deres Medarbejdere at forhandle med Fabrikanten om Løn- og Arbejdsforhold, maa, saalænge de fungerer som saadanne, ikke afskediges, med mindre der foreligger paaviselig Grund for Afskedigelse“.

Den 4. Februar d. A. afskedigede A/S en paa dets Fabrik beskæftiget Arbejder, Holger Bahnsen, der var valgt som de derværende Arbejderen Repræsentant i fornævnte Forhold.

Under Anbringende af, at denne Afskedigelse af en Tillidsmand efter ovenanførte Bestemmelse har været uberettiget, har Tobaksarbejderforbundet i Danmark under en i Henhold til de mellem Forbundet og „Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Cigarindustrien i Danmark“ gældende Regler for Behandling af faglig Strid nedsat Voldgiftsret paastaet nævnte Aktieselskab, der er Medlem af sidstnævnte Organisation, dømt til at genantage Bahnsen i Arbejde paa Selskabets Fabrik.

Sammenslutningen har paastaet Selskabet frifunden, idet den har gjort gældende, at Bahnsen i Tiden fra den 11. December f. A. til sin Afskedigelse har gjort sig skyldig i saadanne Forsømmelser i sit — akkordlønnede — Arbejde paa Fabriken, fraset de Forsømmelser, hans Stilling som Tillidsmand medførte, at Selskabet har haft „paaviselig Grund“ til Afskedigelsen.

Begge Parter har paastaet Sagens Omkostninger paalagt Modparten.

Da Stemmeferien mellem Voldgiftsmændene ikke opnaedes, er Tvisten overgivet til Afgørelse af underskrevne Opmand i Voldgiften.

Medens det for Tiden indtil den 1. Februar d. A. mod Forbundets Fremstilling af Forholdene ikke kan anses bevist, at Bahnsen har forsømt Arbejdet mere, end hans Hverv som Tillidsmand nødvendiggjorde, og ej heller er godtgjort, at hans Forhold i øvrigt frembød nogen paaviselig Grund til Afskedigelse, hvorved bemærkes, at det er oplyst, at der ved Nytaars Tid d. A. fra Firmaets Direktør blev givet ham Tilbud om Overtagelse af en Stilling som Afdelingsmester paa Fabriken, er det under Sagen ubestridt, at Bahnsen den 1. og 2. Februar d. A. udeblev fra Arbejdet uden berettiget Grund, at han den 3. s. M. om Formiddagen væsentligt var optaget af et ham af Forbundet overdraget Hverv paa Fabriken, og at han efter Middagstiden samme Dag udeblev fra Fabriken uden anden Grund end, at han, der vil have taget Fejl af Tiden, ikke vilde benytte sig af den ham som Tillidsmand tilkommende Ret til at møde paa Fabriken uden Hensyn til de fastsatte Arbejdstider.

Forbundet har erkendt, at Udeblivelse et Par Dage uden lovlige Grund i Almindelighed vil gøre en Afskedigelse af en Tillidsmand berettiget, men har hævdet, at Bahnsen efter Sædvane paa nævnte Fabrik og efter Udtalelser fra Fabrikens 1. Mester ikke havde Grund til at antage, at en saadan Udeblivelse dér vilde blive betragtet som Afskedigelsesgrund.

Det maa nu vel efter Sagens Oplysninger antages, at der fra nævnte Mesters Side er faldet Udtalelser, der kunne berettiggøre en Forventning hos Arbejderne om, at en saadan Udeblivelse ikke absolut medførte Afskedigelse, ligesom det ogsaa maa antages, at Arbejdere, der har udvist saadanne Forsømmelser, i adskillige Tilfælde er forblevne i Fabrikens Arbejde, men det kan paa den anden Side efter det foreliggende ikke antages, at de paagældende Udtalelser har haft en saadan Karakter, at Arbejderne kunde forvente, at Fabriken gav Afkald paa den Ret, der naturlig maa tilkomme den, til at betragte en saadan Forsømmelse som Afskedigelsesgrund.

Det er derhos oplyst, at der i adskillige Tilfælde — hvor det har været Bahnsen bekendt — er af Fabriken foretaget Afskedigelser af dens Arbejdere under Henvisning til saadanne Forsømmelser, og Bahnsen havde ikke nogen Føje til at antage, at der i saa Henseende vilde blive indrømmet ham en Særstilling, idet tværtimod hans Stilling som Tillidsmand særlig maatte opfordre ham til — fraset den Tid, der optoges af dette Hverv — at overholde Arbejdstiden.

Da fremdeles den Omstændighed, at der den 3. Februar blev udleveret Bahnsen Arbejdsmateriale — hvilket efter 1. Mesters Forklaring skete, fordi Selskabets Direktør under Henvisning til Bahnsens Stilling som Tillidsmand personlig vilde tale med ham i Anledning af hans Udeblivelse de to foregaaende Dage — særlig i Betragtning af hans uberettigede Udebli-

velse samme Dags Eftermiddag, ikke kan anses at have afskaaret Selskabet fra at afskedige ham som Følge af Forsømmelserne i det hele, og da Forbundet intet har oplyst til Støtte for dets Anbringende om, at Grunden til Afskedigelsen maa søges i Bahnsens Stilling som Tillidsmand, maa det anses bevist, at der har foreligget en efter Arbejdsforholdets Natur berettiget Grund til Afskedigelsen, der herefter ikke kan betragtes som stridende mod ovenanførte Bestemmelse i den bestaaende Overenskomst.

Som Følge af det anførte vil Sammenslutningen paa Aktieselskabets Vegne være at frifinde, medens Sagens Omkostninger, derunder Honorar til Opmanden 100 Kr., efter Omstændighederne findes at burde udredes med Halvdelen af Sammenslutningen og med Halvdelen af Forbundet.

Herefter dømmes:

Den af A/S A. M. Hirschsprung & Sønner foretagne Afskedigelse af Arbejdernes Tillidsmand paa Selskabets Fabrik, Holger Bahnsen, er ikke stridende mod den mellem Selskabet og Tobaksarbejderforbundet i Danmark bestaaende Overenskomst.

Sagens Omkostninger betales med Halvdelen af Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Cigarindustrien i Danmark og med Halvdelen af Tobaksarbejderforbundet i Danmark.

(sign.) *Axel Rasmussen.*

* * *

Som det fremgaar af ovenstaaende er Sagen rejst af Forbundet, og skal vi tilføje, at der forinden den blev henvist til Afgørelse ved Voldgift, er prøvet Mægling og forhandlet mellem Organisationernes Bestyrelser uden Resultat.

Uden at komme ind paa en Kritik af den afsagte Kændelse, maa vi dog sige, at det ikke er os bevidst at der fra Forbundets Repræsentanter er fremkommet Udtalelser, der kan berettiggøre til at benytte den Vending, der bruges i Præmisserne, nemlig: „Forbundet har erkendt, at Udeblivelse et Par Dage uden lovlige Grund i Almindelighed vil gøre en Afskedigelse af en Tillidsmand berettiget, o. s. v.“ Hvad der mulig har givet Opmanden denne Opfattelse, er en Udtalelse om, at Forbundet i Almindelighed ikke blander sig i om en Arbejder, der forsømmer et Par Dage, bliver afskediget, idet det maa anses som en Afskedigelsesgrund; men at man har reageret i nærværende Tilfælde, fordi man forment, at de omtalte Forsømmelser blev benyttet som Paaskud til Afskedigelse, da det ikke var Regel paa Fabriken, at et Par Dages Forsømmelse medførte Afskedigelse.

Imidlertid ser vi ikke, at den afsagte Kændelse paa nogen Maade rokker ved den Kendsgerning, at Tillidsrepræsentanterne er beskyttet for umotiverede Afskedigelser. Det paalægges Fabrikanten at bevise, at der er en virkelig Afskedigelsesgrund; men Opmanden er i nærværende Tilfælde kommet til det Resultat, at de paaklagede Forsømmelser var Afskedigelsesgrund.

Som Dommere i Voldgiftsretten fungerede: Valgt af Sammenslutningen: Fabrikanterne Bruno Horwitz, Vald. Eliassen og Ludv. Tørring. Valgt af Forbundet: Th. Collemorten, Fr. Willumsen og Alfr. Christiansen.

Proceduren førtes paa Sammenslutningens Vegne af Hr. E. Nobel og paa Forbundets Vegne af Formanden for Afdelingen „Enigheden“, Chr. Jensen.

Som Opmand fungerede Hr. Overretsassessor Axel Rasmussen.

Lønstatistiken.

Statistik kortene for April Kvartal er nu udsendt, og bedes Medlemmerne henvende sig til Kassereren for at faa Kortene udleveret.

Samtidig afleveres Kortet for Januar Kvartal.

Det maa betragtes som en Pligt for alle Medlemmer at udfylde Kortene, idet det er den eneste Maade, hvorpaa Forbundets Ledelse kan skaffe det Materiale, der er nødvendigt under Forhandlinger om Løn- og Arbejdsforhold.

Lad ikke den Kendsgerning, at den nuværende Overenskomst først udløber om 2 à 3 Aar, være en Grund til at undlade at opfylde denne Pligt. Tiden maa udnyttes til at fremskaffe en god og brugelig Lønstatistik, der giver et rigtigt Billede af de forskellige Branchers Timefortjeneste i Akkord.

Arbejdsløshedskassen.

Da jeg har bragt i Erfaring, at der blandt Afdelingskassererne hersker en forskellig Opfattelse af Vedtægtens Bestemmelser med Hensyn til hjempermitteredes Understøttelsesret, vil jeg ikke undlade at gøre opmærksom paa, at der overfor hjempermitterede kræves det samme som af andre Medlemmer, nemlig at der skal hengaa 6 Dage efter at Medlemmet har meldt sig arbejdsløs til Kassereren, forinden der kan udbetales *Dagpenge*.

Alfr. Christiansen.

Afdelingen „Enigheden“.

Ved det Lørdag den 25. Marts afsluttede Bestyrelsesvalg, blev der ialt afgivet 350 Stemmesedler, hvoraf 3 var blanke.

Til *Næstformand* valgtes P. Thomsen med 241 Stemmer, derefter havde Alfr. Gildsig 72 St.

Til *Kasserer* valgtes Louis Jespersen med 294 St.

Til *Kontormedhjælper* valgtes Vald. Rasmussen med 276 St.

Til *Repræsentanter* valgtes: (mandlige) Chr. Christensen med 193 St., Konrad Jensen med 159 St., Oskar Ekstrøm med 121 St.; derefter havde: Joh.

Engquist 90 St., Marius Jensen 83 St. og Mühlendorff 64 St.; — (kvindelige) Eleonora Hansen med 150 St., Helga Bentzen med 90 St., Anna Høegh Petersen med 84 St.; derefter havde Vilhelmine Olsen 72 St. og Magda Larsen 46 St.

Til *Revisor* valgtes Vilh. Andersen med 186 St. derefter havde Johan Engqvist 77 St.

Til *Kontrahenter* valgtes Holger Bahnsen med 258 St., Anders Sørensson med 207 St., P. Thomsen med 204 St., Th. Collemorten med 198 St., Chr. Christensen med 174 St.; derefter havde Hans Hansen 147 St. og Georg Petersen 121 St.

For Udvalget:
Chr. Jensen.

Cigarsorterernes Fagforening.

Resultatet af Bestyrelsesvalget i Marts 1916 i Cigarsorterernes Fagforening blev følgende:

Til *Formand* valgtes: Edm. Olsen med 150 St.

Til *Kasserer* valgtes: Andr. Olsen med 168 St.

Til *Repræsentanter* valgtes: P. Jensen med 149 St., Th. Vognsen med 136 St., Ejner Hansen med 130 St., L. Stockholm med 108 St.

Suppleanter: Chr. Jensen med 50 St., Joh. Østergren med 38 St., Chr. Hauritz med 16 St.

Repræsentant for Klistrerne: Math. Petersen med 167 St.

Repræsentant for Cigaretarbejderne: Marie Knudsen med 163 St.

Til *Revisorer*: J. Lindemann med 146 St., Th. Andersen med 141 St.

Suppleanter: Ferd. Nielsen med 14 St., W. Mester med 13 St.

Til *Fanebærere*: H. Meisner med 111 St.

Suppleant: R. Dahl med 46 St.

Ialt blev afgivet 177 Stemmer, deraf 8 ugyldige.

Stemmeudvalget:

H. Jönson. C. E. Nielsen. R. Thomas.

Møder.

Fællesmøde mellem Forretningsudvalget og de københavnske Afdelingers Bestyrelser d. 11/2 1916.

Formanden for Afdelingen „Enigheden“ meddelte, at Firmaet A. M. Hirschsprung & Sønner Fredag den Februar havde afskediget en af de af Arbejderne valgte Tillidsmænd. Fabrikens Arbejdere havde paa et Fabriksmøde samme Dag vedtaget, at Organisationen skulde kræve af Firmaet, at Tillidsmanden blev genantaget.

Der var derefter forhandlet med Firmaets Chef, ligesom der var afholdt Mæglingmøde, uden at der

var opnaet noget Resultat, idet Firmaet hævdede, at Aarsagen var vedkommende Tillidsmands Udeblivelse fra Fabriken.

Efter en lang og indgaaende Diskussion vedtoges det, at forelægge Fabriken Arbejdere et Forslag om, at lade Sagen afgøre ved en faglig Voldgiftsret.

Forretningsudvalgsmøde d. 17/2 1916.

1. Formanden gav Meddelelse om de Forhandlinger, der var ført med Cigaretfabrikantforeningen om en ny Overenskomst.

Resultatet havde været at Ugelønningerne var blevet forhøjet i Lighed med de Forhøjelser, der var gennemført paa Cigarfabrikerne, ligesom en Del Akkordsatser var forhøjede.

Overenskomstforslagene havde været forelagt de paagældende Fabrikers Arbejdere, og var vedtaget af disse.

Ligeledes var man enedes om et Forslag til Hovedoverenskomst. Denne var i det væsentligste af samme Indhold som Hovedoverenskomsten for Cigarfabrikerne.

Overenskomsten skal træde i Kraft fra 1. Februar.

Seperatoverenskomsterne saavel som Hovedoverenskomsten sanktioneredes, og bemyndigedes Formanden til at underskrive disse.

Endvidere sanktioneredes et af Firmaet C. W. Obel fremsat Tilbud om Akkordsatser for Rulning af Haandcigaretter.

2. Formanden meddelte, at Sagen om den af Firmaet A. M. Hirschsprung afskedigede Tillidsmand havde været til Forhandling paa et Møde med Sammenslutningens Bestyrelse. Da Mødet var forløbet resultatløst, havde Forbundets Repræsentanter, i Henhold til den derom tagne Beslutning, forlangt Sagen afgjort ved faglig Voldgift.

Sammenslutningens Bestyrelse forment, at vi ikke havde Ret til at kræve dette, og havde udbedt sig nogen Betænkningstid.

Til Dommere i Voldgiftsretten valgtes: Formanden, Fr. Willumsen og Th. Collemorten.

3. Fra Aarhus og Kolding Afdelinger forelaa Anmodning om Sanktion paa tagne Beslutninger om, at to ældre Kolleger blev kontingentfri til Forbundet.

Sanktion gaves.

4. Fra De samvirkende Fagforbund forelaa Meddelelse om, at der af Arbejdsgiverforeningen var givet Lock-outvarsel for samtlige de af Forbundets Medlemmer, der er beskæftiget hos Medlemmer af Sammenslutningen.

Efter en Diskussion om det formaalstjenlige i at erklære Sympatistrejke for Cigaret- og Røgtobaksfabrikerens Vedkommende, udsattes den nærmere Behandling heraf til et senere Møde.

5. Fra Afdelingen „Enigheden“ og Afdelingen i Aarhus forelaa Meddelelse om, at Generalforsamlinger i Afdelingerne havde vedtaget at kræve, at Kontingentet nedsattes til det ordinære.

Det vedtoges at udsætte Behandlingen af dette Spørgsmaal til den faglige Situation var mere overskuelig.

6. Formanden gav Meddelelse om Resultatet af Forhandlinger, som han havde ført i forskellige Provinsafdelinger, vedrørende en Del Divergenser, der var opstaaet i disse Afdelinger.

Arbejdsløsheden.

Oversigt over Arbejdsløsheden i Februar Maaned 1916.

Afdeling	Medlems- antal	Antal Arbejdsløse		Tabte Arbejds- dage	Arbejdsløsh. og Rejse- Understøtt.	
		d. 15.	d. 29.		Kr.	Øre
Aalborg	655	5	4	112	234	20
Aarhus	80	3	3	99	99	45
Esbjerg	136	3	3	69	13	80
Fredericia	106	1	1	25	41	45
Grindsted	5	0	0	0	10	50
Hillerød	7	0	0	0	0	00
Holstebro	147	2	1	48	40	10
Horsens	207	3	0	8	39	95
Kolding	137	4	5	127	75	50
Nakskov	54	1	1	31	21	00
Nyborg	74	0	0	20	33	90
Nykøbing F.	76	0	0	0	0	00
Nykøbing J.	50	0	0	0	9	00
Næstved	7	2	0	25	40	40
Odense	270	3	5	195	79	15
Randers	17	1	1	25	17	65
Skelskør	8	0	1	12	14	30
Slagelse	60	2	2	48	33	95
Svendborg	44	0	0	2	5	70
Vejle	18	0	0	0	19	20
Viborg	307	2	1	24	18	95
Vejen	13	0	0	0	0	00
København:						
„Enigheden“	3450	85	98	2040	1771	60
Cigarsortererne	682	6	4	144	57	85
Hovedkontoret		1	2	41	184	00
	6610	124	132	3095	2861	60

Arbejdernes Cykle-Kreditselskab

kan i Aar fejre et lille Jubilæum, idet det er 15 Aar siden, vi solgte den første Cykle. Det, som har holdt Forretningen oppe i de mange Aar, har været den store Velvillighed, som Arbejdernes faglige Organisationers Ledere altid har vist os ved at anbefale vore Cykler i deres Organisationers Fagblade, og som vi har gjort os fortjent dertil, vil vi ogsaa forsøge det i Fremtiden ved at levere en Cykle, der er værd at anbefale.

Cyklerne i Aar er som tidligere forfærdiget af det bedste Materiale, og alle Købere har Ret til under Arbejdsløshed og Sygdom at staa til Restance med Afdragene. Endvidere vil alle kunde faa deres Cykle repareret paa Afbetaling.

Selskabets Kontor er i Rømersgade 25, Stuen, lige overfor Forsamlingsbygningen.

Tobaksarbejderforbundets Fagblad

Nr. 5

Maj 1916

12. Aargang

Til Medlemmerne.

Forslag om Kontingentet.

Da Overenskomsterne var afsluttet i 1913 vedtog Hovedbestyrelsen, at nedsætte det daværende forhøjede Kontingent — 1 Kr. pr. Uge for heltbetalende og 50 Øre pr. Uge for halvtbetalende Medlemmer — til henholdsvis 75 og 35 Øre. Naar man ikke kunde gaa ned til det ordinære Kontingent var Aarsagen hertil, dels at Forbundet skulde betale nogle ret betydelige Laan, der under Strejken var optaget hos andre Organisationer, dels Ønsket om i nogen Grad at konsolidere Forbundet økonomisk. Dette sidste var vi i nogen Grad forpligtet til, idet De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling i 1913 havde vedtaget, at de til Fagforbundet hørende Organisationer skulde have et Kontingent, der var saa stort, at der heraf til Forbundets eget Strejkefond kunde henlægges et Beløb, der svarer til 7 Kr. aarlig for heltbetalende og 3½ Kr. aarlig for halvtbetalende Medlemmer. Dette Fond maa kun benyttes i Tilfælde af Strejke eller Lock-out, derunder Indbetalinger til De samvirkende Fagforbund; dette sidste dog kun, naar Fondet har naaet en Størrelse, der svarer til 30 Kr. for heltbetalende og 15 Kr. for halvtbetalende Medlemmer.

Imidlertid kom Krigen i August 1914, og med den en meget stor Arbejdsløshed indenfor vort Fag, og Hovedbestyrelsen besluttede da, at nedsætte Kontingentet til det ordinære, fra den 5. September 1914 at regne.

Efter nogle Maaneders Forløb bedredes Arbejdsforholdene, og i Foraaret 1915 var disse endog særdeles gunstige, omend Dyrtiden allerede da var følelig. Selv om man erkendte, at Dyrtiden var stor, og Forhøjelsen af Kontingentet helst burde undgaaes, maatte Hensynet til Fremtiden dog være afgørende

og Hovedbestyrelsen, der nærede et stærkt og berettiget Ønske om, at Forbundet stod saa godt økonomisk udrustet som vel muligt til det Opgør med Arbejdsgiverne, som man mente vilde blive Resultatet af de mange Overenskomsters Udløb i 1916, udsendte derfor i Maj 1915 til Urafstemning et Forslag om, at Kontingentet fra 1. Juli s. A. og indtil videre forhøjedes til 75 Øre pr. Uge for heltbetalende og 35 Øre pr. Uge for halvtbetalende Medlemmer. Dette Forslag vedtoges.

Da vi ved Nytaarstid havde afsluttet Overenskomst for langt det største Antal af Forbundets Medlemmer, forment mange Medlemmer, at nu var der ingen Grund til at bibeholde dette Kontingent, og paa Generalforsamlinger i Afdelingen „Enigheden“ og Afdelingen i Aarhus vedtog man, at kræve af Forretningsudvalget, at dette straks nedsatte Kontingentet til det ordinære.

Da den faglige Situation, uanset at Tobaksarbejderforbundet havde sluttet Overenskomst med Cigarfabrikanterne, og var godt i Gang med Forhandlinger vedrørende Cigaret- og Røgtobaksarbejdere, stadig var meget spændt, og hvert Øjeblik kunde udløses i en omfattende Lock-out, i hvilket Forbundets Medlemmer ogsaa kunde inddrages, turde Forretningsudvalget ikke imødekomme det fremsatte Krav, da det var givet, enten at Forbundets Medlemmer blev inddraget under Lock-outen eller at vi blev understøttelsespligtige overfor andre af Lock-out ramte Fag, og saa var der den Mulighed, at der skulde ydes Bidrag til strejkende Fag.

Nu er den faglige Situation forsaavidt klar, som det synes, at dette Foraars omfattende Overenskomstforhandlinger vil kunne afsluttes uden yderligere omfattende Arbejdsstandsninger, og Hovedbestyrelsen har derfor paa sit den 29. April afholdte Møde behandlet Spørgsmaalet om Kontingentet.

Der er indenfor Hovedbestyrelsen en stærk Stemning for, at bibeholde det nuværende forhøjede Kontingent, under Hensyn til, at det er nødvendigt for Forbundet at være saa godt funderet som mulig, naar

vi igen skal til at forhandle med vore Arbejdsgivere om Overenskomster, og dette kan ventes i 1918, senest i 1919.

Det ordinære Kontingent er for heltbetalende 50 Øre pr. Uge og for halvtbetalende 25 Øre pr. Uge. Heraf beholder Afdelingerne henholdsvis 10 og 5 Øre til Afdelingernes egen Administration, henholdsvis 20 og 10 Øre indgaar i Arbejdsløshedskassen og endelig erholder Forbundet henholdsvis 20 og 10 Øre ugentlig pr. Medlem. Af dette sidstnævnte Beløb skal alle Udgifter til Forbundets Administration, Strejkeunderstøttelse, Flyttehjælp, Rejser i Anledning af opstaaede Uoverensstemmelser, Fællesmøder med Sammenslutningen o. s. v. afholdes.

Det siger sig selv, at det Beløb, der herefter kan tilflyde Forbundets Strejkefond, ikke kan blive stort. *Da* den Sum, der medgaar til Understøttelse under en Arbejdsstandsning, naar denne omfatter de af Forbundets Medlemmer, der er beskæftiget hos Sammenslutningens Medlemmer, andrager ca. 50,000 Kr. ugentlig, og *da* man maa være forberedt paa at komme i Strejke eller Lock-out med et saa stort Antal samtidigt, *maa* man gøre, hvad der er muligt for at blive saaledes rustet, *at* Forbundet kan udrede de af en saadan Arbejdsstandsning resulterende Understøttelser.

Endvidere tror vi, at Chancen for at undgaa en Strejke og dog opnaa økonomiske Fordele er større, naar vi er økonomisk stærke, end naar vi er økonomisk svage. Det er derfor af mere end én Grund ønskeligt, at skabe en stærkest mulig økonomisk Basis.

Da Begrundelsen i 1915 for at ansætte Kontingentet til henholdsvis 75 og 35 Øre ugentlig, var Hensynet til Foraaret 1916, og da særlig, at vor egen Overenskomst udløb den 1. Maj, og *da* den faglige Situation i det store og hele maa siges at være afklaret, mener Hovedbestyrelsen, at det nuværende forhøjede Kontingent *ikke* kan bibeholdes, uden at Spørgsmaalet herom paany har været forelagt Medlemmerne. Da man af ovenanførte Grunde ønsker at bibeholde dette Kontingent, foreslaar Hovedbestyrelsen, *at det nuværende forhøjede Kontingent — 75 Øre pr. Uge for heltbetalende og 35 Øre pr. Uge for halvtbetalende Medlemmer — bibeholdes, indtil Kongressen, der afholdes i Sommeren 1917, har truffet en endelig Afgørelse om Kontingentets Størrelse.*

Paa Hovedbestyrelsens Vegne
Alfr. Christiansen.

* * *

I Henhold til ovenstaaende vil der i de nærmeste Dage blive udsendt en Anmodning til Afdelingsbestyrelserne om at forelægge Spørgsmaalet om Kontingentet til Afstemning blandt Forbundets Medlemmer.

== HUSK! ==

Enhver, der møder for at paabegynde Arbejde, skal medbringe Erklæring fra Foreningens Kontor.

Bannerindvielse i Nakskov.

Samlingsmærkerne i Tobaksarbejderforbundet er blevet forøget, idet Nakskov Afdeling Skærtorsdag indviiede et nyt Banner.

Til Indvielsesfesten havde Afdelingen indbud Forbundets Formand, Alfr. Christiansen, Folketingsmand Bresemann, Redaktionssekretær Hansen samt Valdemar Hansen, der indtil for faa Aar siden gennem mange Aar var Afdelingens Formand og Kasserer.

Festen tog sin Begyndelse med en Fællesspining, hvor Afdelingens Formand, Alfr. Lind, talte smukt og forstaaende for de banebrydende i Faget, og særlig henvendte sig til Vald. Hansen.

Efter at Vald. Hansen havde afsløret Banneret, talte Alfr. Christiansen for den faglige Organisation og Bresemann for det politiske Samarbejde.

Det smukke Banner er rødt og bærer, foruden Angivelsen af Afdelingens Navn og Stiftelsesaar, Devisen „Enighed gør stærk“.

Under den vellykkede Festlighed, der bandt Kollegerne sammen til sent paa Natten, herskede den bedste og kammeratligste Stemning.

C.

Møder.

Forretningsudvalgsmøde d. 22/2 1916.

1. Formanden gav en Oversigt over de Forhandlinger, der var ført mellem De samvirkende Fagforbund og Arbejdsgiverforeningen i Anledning af den til Onsdag d. 25. Februar varslede Stor-Lock-out, der under særlig de Forhandlinger, der har fundet Sted den foregaaende Dag og Nat hos Forligsmanden. Resultatet af disse Forhandlinger, i hvilke Formanden havde deltaget, var et Forligsforslag, som anbefaledes af de respektive Organisationers Repræsentanter. Vedtoges dette Forslag, aflystes den varslede Lock-out.

2. Afdelingen „Enigheden“ og Cigarsorterernes Fagforening meddeler, at nogle hos Firmaet O. C. V. Jensen beskæftigede Medlemmer havde faaet udbetalt Understøttelse i Anledning af en kortvarig Arbejdsstandsning. Afdelingerne anmoder om at faa det udbetalte Beløb refunderet.

Det vedtoges at refundere Beløbet.

3. Formanden fremlagde en Skrivelse fra Aalborg Afdeling, hvoraf det fremgaar, at Firmaet C. W. Obel ønsker en Forhandling med Forbundet om, at det tillades Firmaet at antage 20 kvindelige Elever til Overrulning med en Læretid af et Aar. Det vedtoges at svare, at Forbundet ikke kunde indlade sig paa en Forhandling paa dette Grundlag.

4. Cigarsorterernes Fagforening har, i Lighed med tidligere, havt meget store Udgifter ved Overenskomstforhandlingerne og efter disses Afslutning. Afdelingen anmoder nu om, ligesom tidligere ved lig-

nende Forhandlinger, at faa en Del af dette Beløb refunderet.

Det vedtoges at efterkomme Anmodningen.

Forretningsudvalgsmøde d. 15/3 1916.

1. a. Formanden erindrede om den ved forrige Møde foreliggende Sag om Tilladelse for Firmaet C. W. Obel til at oplære Overrullere. Han mindede om, at Firmaet havde en Overenskomst med Forbundet om Lærlingeforholdet, hvorefter Firmaet maa have 1 Lærling for hver 3 udlærte Arbejdere, dog maa Lærlingeantallet ikke overstige 45, uden at Forbundet efter Forhandling giver Tilladelse dertil.

Ved et Fællesmøde med Sammenslutningen havde Firmaets Repræsentant været tilstede, og denne havde i Forbindelse med Sammenslutningens Formand stillet et Forslag, som man ønskede behandlet. Forslaget gaar ud paa, at Firmaet faar Ret til straks at antage 20 Lærlinge til Helarbejde, udover de 45, som Firmaet har Ret til at have.

Til Gengæld forpligter Firmaet sig til i Løbet af 5 Aar at bringe Lærlingeantallet ned, saa det bliver 1 Lærling til 4 udlærte Arbejdere.

Det vedtoges at henvise Sagen til Behandling paa Hovedbestyrelsesmødet.

1. b. Paa samme Møde var der fra Firmaet Th. Damborg, Nykøbing M., fremsat Anmodning om Tilladelse til at oplære Overrullere, da det var Firmaet umuligt at faa Cigarmagere til Overrulning.

Det vedtoges at svare, at man ikke kan give den ønskede Tilladelse; dog at Sagen vil blive behandlet paa første Hovedbestyrelsesmøde.

2. Afdelingen i Aalborg meddeler, at den, forarsaget ved den ny Overenskomst, har havt mange Forhandlinger, særlig vedrørende Røgtobaks- og Æskeafdelingen. Disse Forhandlinger har forarsaget ret store Udgifter, af hvilke man ønsker en Del refunderet.

Det vedtoges at udsætte Sagen til Hovedbestyrelsesmødet.

3. Formanden gav Meddelelse om Resultaterne af et med Sammenslutningen afholdt Fællesmøde. Han omtalte bl. a. en Sag, som han mente havde en Del Betydning. Sagen var følgende: En Fabrikant lod en Cigar, der var bedømt med simpelt Indlæg, rulle med simpelt Indlæg og Brasil-Pynt. Herfor betalte han et Tillæg til Rullelønnen af 50 Øre pr. M. Forbundet havde forlangt Tillæg for saavel blandet Indlæg som Pynt, ialt 1 Kr. Ved Mødet havde Sammenslutningen givet Forbundet Ret.

4. Det vedtoges at lade trykke et mindre Oplag af de ændrede Separatoverenskomster.

5. Formanden og Hovedkassereren anmodede om et Dyrtidstillæg paa 100 Kr. til hver for det forløbne Regnskabsaar.

Anmodningen bevilgedes énstemmig.

Forretningsudvalgsmøde d. 10/4 1916.

1. Formanden meddelte, at han havde været i Aalborg, hvor Firmaet C. W. Obel havde ønsket en

Forhandling om Dispensation fra Lærlingeoverenskomsten. Firmaet mente, at det ikke kunde vente med Afgørelsen til Hovedbestyrelsesmødet, og ønskede Sagen afgjort nu, ihvertfald anmodede man om at maatte antage saa mange Lærlinge nu, saa Antallet af disse blev 52. Dette svarede til Antallet af de udlærte Arbejdere som 1 til 3. Formanden for Aalborg Afdeling var tilstede og forklarede nærmere de om Sagen førte Forhandlinger, og bemærkede særligt, at naar Firmaet i sin Tid var indgaaet paa at sætte Maksimumstallet for Lærlinge til 45, var det under Forudsætning af, at denne Grænse kunde overskrides efter derom førte Forhandlinger, hvad der ogsaa fremgik af Overenskomsten.

Det vedtoges at give Firmaet Ret til straks at antage 7 Lærlinge udover det overenskomstmæssige Antal, der var 45, og iøvrigt at træffe den endelige Afgørelse paa Hovedbestyrelsesmødet.

2. Formanden forelagde Voldgiftskendelsen i Sagen om Tillidsmandens Afskedigelse fra A. M. Hirschsprung & Sønner. Firmaet var frifundet for Forbundets Anklage; men Sagsomkostningerne skulde dog udredes af Forbundet og Sammenslutningen i Fællesskab.

A. Sørensen udtalte en Beklagelse over nogle af Chr. Jensen under Proceduren fremsatte Udtalelser, da han mente, at Dommen i væsentlig Grad var bygget paa disse Udtalelser.

Forskellige Talere imødegik A. Sørensen, hvorefter Sagen toges til Efterretning.

3. Det vedtoges at afholde Hovedbestyrelsesmøde i Tilslutning til De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling.

Hovedbestyrelsesmøde d. 29/4 1916.

1. Forhandlingsprotokollen for Tiden fra sidste Møde oplæstes, hvorefter Formanden nærmere omtalte de vigtigste af de Sager, der havde beskæftiget Forretningsudvalget. Han ønskede en Bemyndigelse til at forsøge at organisere de i Kalundborg værende Tobaksarbejdere, eventuelt at kunne tilsige disse økonomisk Støtte, hvis det viste sig nødvendigt.

Under den paafølgende Diskussion fremsattes Ønske om, at man ogsaa forsøgte at organisere Tobaksarbejderne i Hjørring.

Efter nogen Diskussion om Virksomheden toges Beretningen til Efterretning, og vedtoges det at give den fornødne Bemyndigelse til Afholdelse af de Udgifter, der maatte blive Følgen af Organiseringsarbejdet i Kalundborg og Hjørring.

2. Formanden forelagde Spørgsmaalet om Nedsættelse af Kontingentet til det ordinære, og mindede om, at Krav om Nedsættelse var fremkommet fra Afdelingen „Enigheden“ og Aarhus Afdeling.

Selv om ogsaa der var Stemning for at søge det forhøjede Kontingent bibeholdt, maatte dog Spørgsmaalet herom forelægges Medlemmerne, da den Situation, som havde været Forudsætningen for Forhøjelsen, nu maatte siges at være overstaet i alt væsentlig.

Det vedtoges at udsende Forslag til Medlem

merne om at bibeholde det forhøjede Kontingent, indtil Kongressen næste Aar kunde afgøre Kontingentets Størrelse.

3. Formanden meddelte, at Resultatet af det Forsøg, der i det forløbne Aar var gjort for at fremskaffe en Lønstatistik, var meget kummerligt, nærmest værdiløst. Han foreslog at ophøre med Udsendelsen af Statistikkort, indtil det gik op for alle Medlemmer, at det var en Pligt for disse at udfylde Kortene.

Forslaget vedtoges.

4. Formanden gennemgik den flere Gange refererede Anmodning fra Firmaet C. W. Obel om Dispensation fra Læringsoverenskomsten, samt den fra Firmaet Th. Damborg fremsatte Anmodning om Tilladelse til at oplære Overtillere.

Det vedtoges at nægte Firmaet Th. Damborg Tilladelse til at oplære Overtillere. Forslaget om at give Firmaet C. W. Obel Tilladelse til at antage 20 Læringsudover Maksimaltallet 45, forkastedes. Firmaet har faaet Tilladelse til at antage 7 Læringsudover Maksimalantallet. Denne Tilladelse sanktioneredes af Hovedbestyrelsen; men Firmaet maa herefter ikke antage flere Læringsudover, før Antallet af disse er bragt ned under 45.

5. Formanden meddelte, at der paa nogle Fabrikker i København var Stemning for at indføre en Ændring i Arbejdstiden, hvorefter Arbejdet skulde slutte Lørdag Eftermiddag Kl. 1 eller 2, og paa Afdelingen „Enigheden“s i Gaar afholdte Generalforsamling var det vedtaget at opfordre Hovedbestyrelsen til at indlede Forhandlinger med Sammenslutningen desangaaende. Han mente, at Fabrikkerne maaske nok vilde indgaa paa Kravet; men de vilde sikkert forlange, at det samlede Antal Arbejdstimer i Ugen bibeholdtes. Under de foreløbige Forhandlinger havde der bl. a. været Tale om at inddrage den Bestemmelse, hvorefter Arbejdere, der var kommet for sent til Fabrikken, kunde faa Adgang til denne mellem Kl. 9¹/₄ og 9¹/₂. Ihvorvel Sagen havde Betydning for en stor Del Medlemmer, særlig de kvindelige, mente han dog, at den ikke havde saa stor Betydning, at dette Kvarter maatte ofres.

Efter en indgaaende Diskussion vedtoges følgende Resolution:

„Paa given Anledning vedtager Hovedbestyrelsen, at der ved en eventuel Omlægning af Arbejdstiden ikke maa gives Afkald paa den ved Overenskomsten givne Ret til undtagelsesvis at faa Adgang til Fabriken mellem Kl. 9¹/₄ og 9¹/₂.

6. Formanden meddelte, at Forhandlingerne med de københavnske Røgtobaksfabrikanter nu var ført til Ende, og var tiltraadt af de paagældende Arbejdere.

Imidlertid havde de Røgtobaksfabrikanter, der har Fabrikker i København, ønsket afsluttet en Hovedoverenskomst, i Lighed med den med Cigaretfabrikantforeningen afsluttede.

Forslag til Hovedoverenskomst forelaa og blev godkendt.

7. Den tidligere omtalte Anmodning fra Aalborg

Afdeling om Refundering af en Del af Udgifterne ved Overenskomstforhandlingerne forelaa til Afgørelse.

L. Mortensen begrundede og anbefalede Anmodningen udførligt.

Det vedtoges, ikke at imødekomme den fremsatte Anmodning.

8. A. Sørensson meddelte, at han af forskellige Grunde ønskede at forlade København og havde søgt og faaet Arbejde i Viborg. Det var dog ikke afgjort, at han forblev der, og han havde saaledes sikret sig, at han eventuelt kunde vende tilbage til sit hidtidige Arbejde indenfor et Tidsrum af 2 Maaneder. Han ønskede, hvis det var muligt, at bevare sit Sæde i Hovedbestyrelsen i denne Tid.

Formanden erkendte, at det var en usædvanlig Sag, men mente, at man maatte være berettiget til at lade Sørensson rejse i 2 Maaneder, og hvis han indenfor dette Tidsrum vendte tilbage, da vedblivende betragte ham som Medlem af Hovedbestyrelsen. Han stillede Forslag i Overensstemmelse hermed. Forslaget vedtoges.

Til Medlemmer af De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskab valgtes: Hans Hansen, H. Pedersen, Odense, F. Møller, Th. Collemorten, Andreas Olsen, Fr. Willumsen, N. Pedersen, Aarhus, og Signe Witthaus.

Udenfor Dagsordenen udtalte Formanden en Tak til A. Sørensson for hans alvorlige og dygtige Arbejde i Forbundets Tjeneste. Det var jo ikke udelukket, at Sørensson fandt sig saa godt tilpas i Viborg, at han maatte udtræde af Hovedbestyrelsen, saa han vilde allerede nu udtale, at man vilde mindes hans Arbejde med Taknemmelighed.

Hertil sluttede Hovedbestyrelsen sig.

A. Sørensson takkede, og udtalte endvidere, at hvor end hans Arbejdsplads var, vilde han af al Evne virke for Forbundets Interesser.

Adresseforandringer.

Ny Formand i Grindsted: *H. Johnsen*, Wedels Cigarfabrik.

Nyborg: *Ulrich le Fevre* flyttet til Frisensgaardsvej 3, St.

Viborg: *Holger K. Hansen* flyttet til Jyllandsgade 3, 1. Sal.

Ny Kasserer i Grindsted: *Peter Wedel*, Wedels Cigarfabrik.

Esbjerg: *C. Madsen* flyttet til Frodesgade 11.

Forhen forlangte man „Tuborg“ og „Hof“ og Kellneren sa'e: „Ja, saa gerne“.

Nu si'r en Svend af det rigtige Stof.

„Kellner, maa jeg faa en „STJERNE“!

Tobaksarbejderforbundets Fagblad

Nr. 6

Juni 1916

12. Aargang

Afstemningen om Kontingentet.

Afstemningen om Hovedbestyrelsens Forslag, vedrørende Kontingentet, er nu afsluttet.

Ialt har 3054 Medlemmer deltaget i Afstemningen. Heraf har 754 stemt for Forslaget og 2282 imod, medens 18 har afgivet blanke eller ugyldige Stemmesedler.

Stemmeafgivningen i de forskellige Afdelinger er saaledes:

Afdeling	For Forslaget	Imod Forslaget	Blanke og ugyldige	Ialt.
Aalborg	44	64		108
Aarhus	13	68		81
Esbjerg	15	24		39
Fredericia	16	9		25
Grindsted	0	0		0
Hillerød	1	5		6
Holstebro	6	96		102
Horsens	46	114		160
Kolding	33	69	9	111
Nakskov	27	4		31
Nyborg	57	6		63
Nykøbing F.	1	65	3	69
Nykøbing J.	4	16		20
Næstved	5	2		7
Odense	56	157		213
Randers	16	1		17
Skelskør	6	2		8
Slagelse	50	5	1	56
Svendborg	22	25		47
Vejen	11	2		13
Vejle	3	6		9
Viborg	43	102		145
København:				
„Enigheden“	231	1278	4	1513
Cigarsorteringerne	47	147	1	195
„Enigheden“s Filialer	1	15		16
	754	2282	18	3054

Forslaget er saaledes forkastet, og efter Forretningsudvalgets Beslutning indtræder det ordinære Kontingent fra og med *Lørdag den 3. Juni*. Dog skal eventuelle Restancer af 75 eller 35 Øres Kontingentet betales, forinden Betaling af det ordinære Kontingent kan paabegyndes.

Tobakstolden i Tyskland.

Vi skal i Tilslutning til vor Artikel i et tidligere Nr. af Bladet give en Oversigt over Stillingen til Regeringsforslaget angaaende Forhøjelsen af saavel Tolden som Skatten, som de forskellige i Tobaksindustrien direkte interesserede Befolkningsklasser har indtaget. Beretningerne er et Uddrag af de Artikler, som vort tyske Broderorgan har bragt i den sidste Tid, og de er ikke uden Interesse, selv for Folk, som ikke direkte er knyttet til Tobaksindustrien, de viser nemlig meget tydelig, i hvor høj Grad de rent personlige Interesser dikterer de forskellige Menneskers Handlinger.

Regeringens halvofficielle Organ „Norddeutsche allgemeine Zeitung“ bragte for omtrent 3 Uger siden en Meddelelse, i Følge hvilken den tyske Rigsregering havde raadført sig med „Sagkyndige“, og hvilket Resultat man efter denne Raadslagning var kommet til.

Til Oplysning tjener, at de „Sagkyndige“ er den store „Deutscher Tabakverein“, en Forening, som omfatter hele Tyskland, og hvis Medlemmer udelukkende bestaar af Storfabrikanter og Købmænd.

Sammen med disse Sagkyndige er Regeringen kommet til det Resultat, at en Forhøjelse af saavel Tobakstolden som Skatten i det nedenfor anførte Omfang meget vel vil kunne bæres af Industrien og dog give den af Regeringen haardt tiltrængte Merindtægt.

Disse Storfabrikanter og Købmænd er ganske sikkert gaet ud fra den i og for sig uangribelige

Forudsætning, at det ikke kunde nytte noget at modsætte sig Regeringens Planer, da Regeringen i saa Fald simpelthen ikke vilde have taget ringeste Spor af Hensyn til de „Sagkyndiges“ Stilling og mulige Protester, og at den muligvis i sin betrængte Stilling vilde have stillet Forslag om Indførelse af Monopol. (En Føler i denne Retning var udsendt nogen Tid i Forvejen, og det var ingenlunde usandsynligt, at Forslaget var gaaet glat igennem, væsentlig støttet af Junkerpartiet, som frygter Indførelse af eller Forhøjelse af Indtægts- og Formueskatten.)

Som Stillingen nu er, saa beholder disse Storkapitalister dog deres Indtægtskilde, og saa var det jo ubetinget det mest fornuftige at gøre gode Miner til slet Spil og ved samme Lejlighed at faa Haand i Hanke med Planerne og derved hindre en altfor stor Beskatning.

Sandsynligvis har man i disse Kredse ogsaa gjort Regning med den Omstændighed, at en saadan Forhøjelse vilde slaa en Del mindre Fabrikker ihjel, og man har sikkert intet imod at blive befriet for disse i mange Tilfælde generende Konkurrenter.

Cigarhandlerne har vistnok tænkt ligesom Fabrikkerne og har derfor indskrænket sig til at ansøge Regeringen om at se bort fra en Efterfortoldning eller Efterbeskatning; i disse Kredse har man sikkert nok haft den lige saa noble Hensigt at rydde Konkurrenter afvejen, idet de bedst funderede ved store Indkøb kunde nedkonkurrere deres svagere „Kolleger“. Imidlertid har man vel haft paa Fornemmelsen, at Regeringen ikke vilde tage Hensyn til denne Ansøgning og har derfor subsidiært petitionert om, at Regeringen ved Straffebestemmelser vilde sørge for, at de Handlende ogsaa virkelig tog de Priser for Varerne, som Storfabrikkerne bestemte.

Som man kunde forudsé, har Regeringen ikke taget Spor af Hensyn til Cigarhandlernes Petitioner, men uden at berøre denne Sag foreslaaet en Efterfortoldning eller Beskatning i den Højde, som Merbeskatningen efter Forslaget andrager.

Arbejdernes Stilling har vi refereret, og som vi forud bemærkede, indeholder Regeringens Forslag intet, som tyder paa, at man blot saa meget som har diskuteret denne Henstilling. I Rigsdagen vil disse Henvendelser jo blive diskuteret, men Resultatet er selvfølgelig givet, naar Regeringen og de „Sagkyndige“ er enige.

Efter Forslaget bliver Tolden for:

1. Tobaksblade, ubearbejdede, men gæret (fermenteret) 130 Mark for 100 kg (nu 85 Mark).
- 2a) Tobaksstille (ogsaa bejtsede?) 85 Mark.
- b) Tobakslud eller Saft 100 Mk., dog kan denne, naar den bevislig skal bruges til Bekæmpelse af Skadedyr i Gartnerier, med Forbundsraadets Tilladelse og efter dettes Forskrifter, indføres toldfrit.
- c) Tobaksblade (helt eller delvis tilberedt eller stripet), ublandet eller blandet med andre Tobaksprodukter eller med Tobaksaffald, 280 Mk.

- d) Karotter, Ruller eller Stænger til Fremstilling af Snus, 300 Mk.
- e) Snus-, Skraa- eller Røgtobak, ogsaa i Ruller eller Plader, Tobaksmel (?), Tobaksstøv, Papir, som er fremstillet af Stikke eller Tobak, 600 Mk.
- f) Skaaren Røgtobak 1100 Mk.
- g) Cigarer 700 Mk.
- h) Cigaretter 1500 Mk.

Alt pr. 100 kg.

Hertil kommer saa for samtlige Posters vedkommende en Værditold eller, som Tyskerne siger, Værditillæg af 65 % af Værdien.

For Cigaretter (som iforvejen er beskattet med baade Tobakstold og den saakaldte Banderoleskat) et Ekstratillæg i Form af Krigsskat, af fra 3 Mark indtil 25 Mark pr. 1000 Stkr., alt efter deres Detajlsalgspris.

For Cigaretto-bak i løs Salg (til Selvfabrikation, som er temmelig udbredt i Tyskland) foruden Told og Værditillæg en Krigsskat af fra 3 til 12 Mark pr. Kilo.

Det er Tal, som kan batte noget.

Regeringen mener selv i Motiveringen, at denne Forhøjelse vil indbringe Riget en Merindtægt af 159 Millioner Mark.

Vort tyske Broderorgan knytter til disse Tal bl. a. den Bemærkning, at de er fortrinlig egnet til at „tage Vejret fra Tobaksarbejderne“.

Heri kan man vistnok være enig med disse, og at det hermed ingenlunde er endt, fremgaar af en Udtalelse i Motiveringen, i hvilken der siges, at Indførelse af Monopol under Krigen ikke synes gørlig.

Hvad skal saa Monopolet indbringe, naar det en Gang kommer?

Bliver der Tobaksmangel?

Ved et Møde mellem Forbundet og Sammenslutningens Repræsentanter blev der fra Sammenslutningens Side gjort opmærksom paa, at Raatobakspriserne havde naaet en Højde, der hidtil havde været ganske ukendt, hvorfor man havde haft under Overvejelse igen at forhøje Salgspriserne for Cigarer. Denne Tanke var dog opgivet indtil videre.

Endvidere meddelte man, at der var Fare for, at Fabrikerne helt eller delvis maatte indstille deres Virksomhed paa Grund af Tobaksmangel. De Kvanta Raatobak, som indførtes, blev nemlig mindre og mindre, og man kunde i Øjeblikket ikke se, hvorledes Forholdene skulde bedres.

Vi skal hertil bemærke, at det i Følge Forholdenes Natur er os umuligt at konstatere, hvorvidt Paastanden om Tobaksmangel er rigtig; men vi er vidende om, at det flere Gange under Krigen har set ud til, at Tilførslen af Tobak helt skulde stoppe op.

Det er dog hver Gang lykkedes at faa nye Tilførsler, og det vil forhaabentlig ogsaa ske denne Gang, saa vort Fags Arbejdere ikke af den Grund skal komme ud i Arbejdsløshed.

Afgørelse vedrørende Fabrikloven.

Hjemmearbejdere kan ikke faa Hjælp efter Fabriklovens § 29. Indenrigsministeriets Skrivelse af 25. Marts 1916. (Efter „Sogneraadstidende“):

„Under Henvisning til, at Arbejdsmand N. N.s Hustru, der har haft Arbejde som Overruller for en under Fabriktilsyn staaende Cigarfabrik paa Frederiksberg, har anholdt om, at der i de første 4 Uger efter hendes Nedkomst maa blive ydet hende Understøttelse i Henhold til § 29 i Fabrikloven af 29. April 1913, har Frederiksberg Fattigkommission i det med Amtets paategnede Erklæring af 13. Januar d. A. modtagne Andragende forespurgt, om der vil kunne ydes Andragerinden Hjælp i Henhold til den nævnte Lovbestemmelse, da alt hendes Arbejde for Fabriken altid er udøvet i hendes Hjem.

I denne Anledning skal man efter stedfunden Brevveksling med Direktoratet for Arbejds- og Fabriktilsynet og Arbejdsraadet til Efterretning og videre fornøden Bekendtgørelse tjenstlig melde, at Indenrigsministeriet maa holde for, at Hjælp i Henhold til den nævnte Lovbestemmelse ikke vil kunne ydes, naar den paagældende Kvinde er beskæftiget ved Hjemmearbejde, jfr. Fabriklovens § 1, 1. Stk., sidste Punktum. Det bemærkes herved, at Ministeriet i det foreliggende Tilfælde vilde ansé det for ønskeligt, at den fornødne Hjælp blev ydet Andragerinden af den kommunale Hjelpekasse, saafremt hun opfylder Betingelserne for at opnaa saadan Hjælp.

For saa vidt der endvidere i Sagen er rejst Spørgsmaal om, hvorvidt Fabriklovens § 29 kommer til Anvendelse overfor Kvinder, der beskæftiges paa de i Lovens § 1, 1. Stk., næstsidste Punktum, jfr. § 4, omhandlede „Andenhaandsværksteder“ og „Udlejningsværksteder“, skal man tilføje, at Ministeriet maa holde for, at dette Spørgsmaal maa besvares bekræftende.“

En Pligt.

Det er anerkendt af alle Arbejdere som en Pligt at tilhøre Fagforeningen, men det er ikke mindre en Pligt at tilhøre den politiske Organisation, med hvis Bistand betydelige Resultater opnaas for Arbejderklassen.

De socialdemokratiske Foreninger er Arbejderklassens politiske Organisationer, og navnlig i de Tider, vi nu gennemlever, har vi erfaret, af hvilken Betydning Socialdemokratiets Arbejde har været for den arbejdende Befolkning, og i hvilken Grad der tiltrænges en af stærke politiske Organisationer ført Kamp imod Kapitalmagten.

Den faglige Kamp for bedre Livsvilkaar kan ikke alene føre os til Maalet. Kun gennem politisk Arbejde er der Mulighed for helt og fuldt at opnaa den økonomiske uafhængige Stilling, der tilkommer den, der arbejder.

Ved den nye Grundlov aabnes store Muligheder for det arbejdende Folk, ved den almindelige Valgrets Hjælp kan den politiske Magt erobres og økonomisk Frigørelse for Arbejderklassen gennemføres.

Men bag Repræsentanterne paa Rigsdag og Kommunalbestyrelse maa staa stærke politiske Organisationer, og for at dette kan blive Tilfældet, maa Fagforeningsmedlemmer erkende deres Pligt og indmelde sig i den politiske Organisation, hvortil de hører.

Vi bringer nedenstaaende en Fortegnelse over de socialdemokratiske Foreningers Adresser i København — Frederiksberg, hvor Indmeldelser modtages, og oplyser, at Kontingentet er 50 Øre for Mænd og 25 Øre for Kvinder pr. Kvartal.

1. Kreds: Maalerkontrollør H. P. Løvstad, Sdr. Boulevard 26, 4.
 2. — Lygtetænder F. V. Schrøder, Hallandsg. 6, 4.
 3. — Arbejdsmand H. P. Sørensen, Turesensg. 25, 1.
 4. — Formand Carl Brandt, Ryesgade 41 G., 4.
 5. — Stolemager Fr. Jensen, Blaagaardsg. 4 A., 4.
 6. — Inkassator C. Jacobsen, Livjærg. 25, 3.
 7. — Garver C. P. Christensen, Adelgade 17 B., 5.
 8. — Snedker N. P. Hansen, Fredericiag. 49 A., 1.
 9. — Karetm. J. V. Hansen, Kirkegaardsv. 47, 1.
 10. — Fabriksarb. Chr. Hansen, Hobrog. 7, St. tv.
 11. — Lygtetænder Carl Kirkegaard, Jagtvej 79, 4.
 12. — (østl. Del) Assistent P. M. Andersen, Husumgade 7, 4.
 - — (vestl. Del) Tømrer L. Christensen, Degnemose Allé 86, Brønshøj.
 - — do. Overtelegrafist Chr. Møller, Aalekistevej 232, Vanløse.
 13. — Lygtetænder A. Eriksen, Valdemarsg. 43, 3.
 14. — (østl. Del, Vesterbro) Bryggeriarb. J. Madsen, Vesterbrog. 127 E, 1.
 - — (vestl. Del, Valby) Antikvarbogb. Andersen-Larsen, Langg. 6, Valby.
 15. — (vestl. Del, Uttersl.) Smed H. Karlsen, Lille Frederiksborgvej 24.
 - — (østl. Del, Strandvejskv.) Arbejdsmand N. Falk, Vald. Holmersg. 42, 1.
- Frederiksb. 1. Kr.: Lygtet. K. Nielsen, N. Ebbesensv. 11, 2.
- 2. — Inkassat. W. Jersie, Nylandsv. 61, St.
 - 3. — Skatteopkr. P. Jørgensen, Grundtvigs Sidevej 2, 1.

Møder.

Forretningsudvalgsmøde d. 24/5 1916.

1. Formanden meddelte, at Hovedbestyrelsens Forslag om Bibeholdelse af det forhøjede Kontingent, var forkastet. Det nøjagtige Stemmetal kunde endnu ikke opgives, da der manglede Resultat fra 4 Afdelinger. Disses Medlemstal var dog ikke saa stort, at det kunde faa nogen Indflydelse paa det endelige Resultat.

Det vedtoges, at det ordinære Kontingent indtræder Lørdag d. 3. Juni.

2. Formanden gav Meddelelse om et Møde i Kalundborg. Han havde talt med samtlige derværende Arbejdere, dels paa Mødet og dels i deres Hjem.

Det vedtoges, at stille Krav til Fabrikanten om at betale samme Arbejdspriser som andre Fabrikanter.

3. Formanden gav Meddelelse om nogle Forhandlinger med Chr. Krogh i Viborg, angaaende Klistrernes Lønforhold.

Der forelaa nu et Tilbud fra Krogh, som det vedtoges at anbefale til Afdelingens Vedtagelse.

4. Formanden gav Meddelelse om et med Sammenslutningens Bestyrelse afholdt Møde.

Arbejdsløsheden.

Oversigt over Arbejdsløsheden i Marts Maaned 1916.

Afdeling	Medlems-antal	Antal Arbejdsløse		Tabte Arbejdsdage	Arbejdsløsh. og Rejse-Understøtt.	
		d. 15.	d. 31.		Kr.	Øre
Aalborg	638	8	5	233	369	00
Aarhus	74	4	3	62	97	80
Esbjerg	135	4	3	108	22	30
Fredericia	111	0	0	0	27	00
Grindsted	6	0	0	0	0	00
Hillerød	7	0	0	0	0	95
Holstebro	154	4	4	78	143	20
Horsens	203	2	2	29	64	30
Kolding	136	2	2	48	19	50
Nakskov	48	2	3	72	37	15
Nyborg	69	0	0	0	15	15
Nykøbing F.	72	1	1	45	35	70
Nykøbing J.	48	3	3	17	37	75
Næstved	7	0	0	0	12	50
Odense	275	9	12	236	176	65
Randers	19	1	1	27	6	60
Skelskør	8	0	0	10	12	75
Slagelse	56	1	1	25	87	55
Svendborg	45	0	0	0	8	70
Vejle	14	0	0	0	12	00
Viborg	309	2	0	22	77	85
Vejen	15	0	0	0	0	00
København:						
„Enigheden“	3450	117	130	2898	2532	55
Cigarsorteringerne	682	16	14	270	158	85
Hovedkontoret		4	6	69	228	80
	6581	180	190	4249	4182	60

Kolding Afdeling.

Afdød Kollega.

Vor Kollega, *Johan Thomsen*, er afgaaet ved Døden i en Alder af 34 Aar.

Han blev begravet Skærtorsdag, og Socialdemokratisk Forbunds samt Fagforeningens Faner var til Stede ved Jordefærdnen.

Efterlysning.

Følgende Medlemmer bedes opgive deres Adresse til Undertegnede:

Medlem Nr. 4682 Chr. P. Christensen.
 „ „ 5825 M. Hansen.
 „ „ 6596 H. Henriksen.

Ch. Olsen,
 A/S S. W. Bruuns Cigarfabrik,
 Kolding.

Rejseunderstøttelse udbetales paa følgende Steder:

Aalborg: Chr. Møller, Dannebrogsgade 20^a.
 Aarhus: John Carlsen, Høegh Guldbergsg. 111, St.
 Esbjerg: C. Madsen, Frodesgade 11.
 Fredericia: H. Rasmussen, Jyllandsgade 83.
 Grindsted: Peter Vedel, Wedels Cigarfabrik.
 Hillerød: P. Jørgensen, Lille Gasværksvej 25.
 Holstebro: A. Andersen, Fredericiagade 27.
 Horsens: S. Rasmussen, Lille Nygade 3.
 Kolding: Jens Jensen, Østerbrogade 10^a.
 Nakskov: P. Jørgensen, Fruegade 22^a.
 Nyborg: Jean Nielson, Sølystvej 23^a.
 Nykøbing F.: M. Frederiksen, Nedergade 6.
 Nykøbing M.: R. Jespersen, Nørregade 4.
 Næstved: J. Hansen, Ny Jærnbanevej 13.
 Odense: Chr. Stougaard, Christiansgade 18^a.
 Randers: V. Petersen, Carl Metzgs. 16, Slyngborghus
 Skelskør: Chr. Kjellerup, Skovvej.
 Slagelse: H. Hansen, St. Mikkelsgade 7.
 Svendborg: H. P. Hansen, St. Annævej 9, Kj.
 Vejle: Emanuel Gadeberg, Aavej.
 Vejle: J. Sørensen, Dæmningen 3.
 Viborg: Holger Pedersen, Dannebrogsg. 7, St. th.
 Udbetalingstiden ovennævnte Steder er imellem 12—1 Middag.
 Paa Hovedkontoret i København, Rømersgade 22^a, imellem 12 og 1 Middag samt fra 5½ til 6½ Aften.

Rettelser til Adresselisterne bedes sendt til Bladets Redaktion.

Arbejdssøgende skal altid henvende sig hos Afdelings-Kassereren, forinden de søger Arbejde.

Cigarillos-Arbejdere.

Cigarillos-Arbejdere kunne erholde stadigt Arbejde hos

N. Tørring, Odense.

10 dygtige og ædruelige Cigarmagere og 1 Cigarillosmager kan faa stadigt Arbejde paa

N. B. Clemmensens Fabrik,
 Nakskov.

Cigarmagere.

4 à 5 Cigarmagere til Formarbejde à Kr. 12,75 kan faa Arbejde hos

Chr. Krogh, Viborg.

Tobaksarbejderforbundets Fagblad

Nr. 7

Juli 1916

12. Aargang

Arbejdsløshedskassen.

Virksomheden i Regnskabsaaret 1915—16.

Ligesom i Aaret 1913—14 betegner det forløbne Regnskabsaar en betydelig Fremgang for Arbejdsløshedskassen, saavel hvad Fremgangen i Medlemsantal angaar, som det økonomiske Resultat.

Der har i hele Aaret været stærk Beskæftigelse indenfor Faget, hvad der har medført en ringe Arbejdsløshed imod tidligere Aar, samt en stærk Tilgang af Arbejdskraft.

Fremgangen i Medlemsantallet er fortsat fra de tidligere Aar, og betegner i saa Henseende et Rekordaar, idet Tilgangen har været 794 Medlemmer.

Medlemsantallet siden Kassens Anerkendelse stiller sig saaledes:

31. Marts 1908 ...	3964		
— 1909 ...	4289	Fremgang ...	325
— 1910 ...	4492	— ...	203
— 1911 ...	4578	— ...	86
— 1912 ...	4762	— ...	184
— 1913 ...	5246	— ...	484
— 1914 ...	5886	— ...	640
— 1915 ...	6089	— ...	203
— 1916 ...	6883	— ...	794

Af de i Kassen den 31. Marts 1908 værende 3964 Medlemmer var 1742 Mænd og 2222 Kvinder, medens Medlemsantallet pr. 31. Marts 1916 — 6883 — fordeles sig saaledes: 2393 Mænd og 4490 Kvinder. Antallet af kvindelige Medlemmer er i de forløbne 8 Aar saaledes mere end fordoblet.

Der er i Regnskabsaaret indbetalt i Kontingent 53124 Kr. 00 Øre. Bidrag for hvilende Medlemsret og Indskud har udgjort 378 Kr. 75 Øre. Statstil-

skudet har udgjort 32525 Kr. 38 Øre og Kommune-tilskudet 15884 Kr. 81 Øre.

Renteindtægten har været 4608 Kr. 90 Øre og tilbagebetalt Understøttelse har andraget 1069 Kr. 25 Øre.

Kassens samlede Indtægt har saaledes været 107591 Kr. 09 Øre, hvoraf Tilskudet fra Stat og Kommuner andrager 48410 Kr. 19 Øre.

I Understøttelse er udbetalt: I Dagpenge 23443 Kr. 50 Øre, i Rejsepenge 6800 Kr. 25 Øre. Tilsammen 30243 Kr. 75 Øre. Det er noget nær det mindste Beløb, der er udbetalt i Understøttelse i noget Aar, idet der i de foregaaende 8 Regnskabsaar er udbetalt følgende Beløb:

1908—09	Dagp. Kr.	48072,38	Rejsep. Kr.	6167,63
1909—10	—	63729,70	—	7322,20
1910—11	—	79932,20	—	6483,30
1911—12	—	54698,00	—	5604,35
1912—13	—	47205,40	—	5670,45
1913—14	—	21584,85	—	6103,11
1914—15	—	76463,90	—	4911,70
1915—16	—	23443,50	—	6800,25

Lønninger, Administrationstilskud til Afdelingerne, Udgifter til Møder, Porto o. s. v. andrager 3761 Kr. 33 Øre. Den samlede Udgift er saaledes: 34005 Kr. 08 Øre, hvorved Kassens Overskud i Regnskabsaaret bliver 73586 Kr. 01 Øre.

Antallet af de med Dagpenge understøttede Medlemmer har været 950, nemlig 628 heltbetalende og 322 halvtbetalende. Antallet af understøttede Dage udgør 21771, nemlig for heltbet. 13261 og for halvtbet. 8511.

Understøttelsens Varighed fordeles sig saaledes:

1 indtil 7 Dage er understøttet	319 Medlemmer
fra 8 til 14 — — —	212 —
- 15 - 21 — - —	91 —
- 22 - 28 — - —	75 —
- 29 - 35 — - —	47 —
- 36 - 42 — - —	39 —
- 43 - 49 — - —	32 —

fra 50	til 56	Dage er understøttet	21	Medlemmer
- 57	- 63	— —	30	—
- 64	- 70	— . —	84	—

Der er saaledes i Regnskabsaaret kun 84 Medlemmer, der har opbrugt deres Understøttelse, medens dette i det foregaaende Regnskabsaar var Tilfældet for 466 Medlemmer. Den virkelige Arbejdsløshed i Aaret for saavel understøttede som ikke understøttede Medlemmer har været (Antallet opgivet for den sidste Dag i Maaneden):

April	1915	142	Medlemmer
Maj	—	97	—
Juni	—	71	—
Juli	—	92	—
August	—	67	—
September	—	62	—
Oktober	—	81	—
November	—	92	—
December	—	121	—
Januar	1916	94	—
Februar	—	132	—
Marts	—	190	—

Det ved Arbejdsløshed forarsagede Tab af Arbejdsdage er opgjort til 31176 Dage.

352 Medlemmer har været indkaldt til Militærtjeneste i tilsammen 6480 Uger.

Formuefremgangen i Regnskabsaaret er, som ovenfor anført 73586 Kr. 01 Øre, der sammen med Formuen pr. 31. Marts 1915 — 114291 Kr. 59 Øre — giver en samlet Formue pr. 31. Marts 1916 paa 187877 Kr. 60 Øre eller 27 Kr. 30 Øre pr. Medlem.

Foruden den egentlige Virksomhed i Arbejdsløsheds-kassen har Tillidsmændene i denne haft et meget betydeligt Arbejde som Mellemed mellem Kommunerne og Hjælpekasserne, ved Udbetaling af Dyrtidshjælp og fortsat Understøttelse til de Medlemmer, som har erholdt Understøttelse i Henhold til de af Rigsdagen vedtagne ekstraordinære Love herom.

Hvor meget, der er udbetalt i Understøttelse til vore Medlemmer i Henhold til disse Love, er endnu ikke opgjort.

Krigen og Kvindearbejdet.

I alle de krigsførende Lande er Kvinderne i Løbet af de to sidste Aar trængt ind i samtlige de Erhverv, som hidtil har været udøvet saa godt som udelukkende af Mænd. Man har endnu kun højst mangelfulde Oplysninger om hvor mange Kvinder, der som Følge af Krigen har maattet gaa over til selvstændige Erhverv; men at Tallet er stort, er udenfor Tvivl. En kvindelig Socialdemokrat i Tyskland har saaledes i en Pjece, som fornylig er udgivet, oplyst, at det officielle Rigsarbejdsblad har opgivet Tallet for lavt, og dog

oplyser dette Blad, at Antallet af de i Industrien alene beskæftigede kvindelige Arbejdere er steget med 500,000 i første Halvdel af 1915, og Stigningen fortsættes selvfølgelig uafbrudt, om end maaske ikke saa stærk som i 1915, da et Utal af „Huller“ ifølge Indkaldelserne skulde udfyldes.

Hvilke Følger denne Invasion har paa industrielle Arbejdsforhold — særlig Lønnen — kan selvfølgelig ikke overses endnu, men man maa haabe, at det vil lykkes Arbejdernes Organisationer at gennemføre Principet: „Lige Løn for lige Arbejde“.

Anderledes vil imidlertid Følgerne blive indenfor Embedsmands- og Bestillingsmandsklassen. Her vil Kvindernes Ansættelse volde ubodelig Skade for uoverskuelige Tider. Den prøjsiske Jernbaneminister har udtrykkelig erklæret, at i hans Etat vil Kvinderne kun blive lønnet med to Trediedele af Mandens Løn, og man kan være ganske sikker paa, at man i de andre Etater ikke vil byde ham over. Dertil kommer endnu, at Ansættelse i Statens Tjeneste giver en vis Anseelse, og at en uhyre Mængde af Værtshusholderdøtre eller Spækhøkerdøtre, som — takket være deres Forældres Indtægter — har nydt en bedre Skoleundervisning end de fleste andre Kvinder, vil slaas om disse Pladser, selv om Lønnen bliver yderligere reduceret. At Tilbudet af denne ret billige Arbejdskraft vil blive udnyttet til det yderste, siger sig selv, da det efter Krigen gælder om at spare endnu mere end før, saa man kan tænke sig, at Udsigterne for de hjemvendende Krigere er alt andet end lyse, særlig naar man kommer ihu, at man har i Sinde at tilbyde (paanøde) de hjemvendende Invalider Stillinger til lavere Lønninger end de saakaldte etatsmæssige.

Ovenstaaende gælder kun for Tyskland, i en følgende Artikel skal vi beskæftige os med den øvrige Del af Europa.

F. M.

Tobakstoldens Forhøjelse i Tyskland og dens foreløbige Følger.

Som det var at forudse, vilde den uhyre Forhøjelse af Tobakstolden have til Følge, at Produkternes Købepris vilde stige, og vel at mærke stige stærkere end selve Toldforhøjelsen i og for sig nødvendiggør, selv naar man tager Hensyn til, at enhver Forhøjelse af Tolden betinger en større Kapital til Driften og altsaa en højere Rente end hidtil; men disse Meromkostninger afrundes jo altid opefter, og i Reglen er man ikke bange for at lægge temmelig ordentlig paa.

Men en saadan Prisforhøjelse, som „Deutscher Tabakverein“ nu bebuder, er sikkert ganske enestaaende i Tobaksindustrien. I et til Medlemmerne udsendt Cirkulære foreslaas en Prisforhøjelse af *mindst* 50 Procent, og man gør opmærksom paa, at de billi-

gere Produkter maa forhøjes derudover, da netop her Tolden (Grundtolden) virker mest fordyrende, hvad forøvrigt Gang efter Gang af Arbejderne og disses Repræsentanter er fremhævet, men lige saa ofte er blevet erklæret for tendensløs Usandhed fra de forskellige Regeringsrepræsentanters Side, nu faar de det sort paa hvidt fra en Side, som de næppe tør beskyldes for at fare med Usandhed i tendensløs Øjemed.

At ryge Cigarer vil derefter sikkert blive en temmelig kostbar Nydelse, og Piben (særlig den fattige Mands) vil komme til at lugte værre end den bekendte „Soldatens Fryd“.

Trods alt erklærer den tyske Regering, at Tobakken sikkert vil komme til at bløde endnu mere.

Guderne maa vide, hvor vidt man kan drive det.

F. M.

Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen.

I den Overenskomst, der afsluttedes i 1913 mellem Forbundet og Sammenslutningen, blev der i Separatoverenskomsterne for København optaget en Bestemmelse, saalydende:

„For Arbejdsmænd over 18 Aar er Ugelønnen 24 Kr.“

Samtidig med at indgaa paa, at denne Bestemmelse optoges i Overenskomsten, tog Sammenslutningen det Forbehold, at Organisationerne ved Lejlighed skulde enes om, hvilket Arbejde der kunde betegnes som Arbejdsmandsarbejde.

I Perioden 1913—1916 fik Bestemmelsen ingen praktisk Betydning; da Fabrikkerne enten ikke beskæftigede voksne mandlige, ufaglærte Arbejdere, eller ogsaa var disse ikke Medlemmer af Forbundet, saa der blev ikke Anledning til at tage det omtalte Spørgsmaal op til Forhandling. Ved Afslutningen af Overenskomsten i 1916 forhøjedes Lønsatsen til 26 Kr., samtidig med at det nævnte Forbehold gentoges.

I Løbet af indeværende Foraar blev nogle hos Firmaerne A/S Horwitz & Kattentid samt L. R. Høj & Sønner beskæftigede Arbejdsmænd indmeldt i Forbundet, og da der derefter rejstes Krav om den i Overenskomsten nævnte Løn, blev dette afslaaet under Paastand om, at betræffende Arbejdere ikke var Arbejdsmænd.

Da de Forhandlinger, der førtes om Sagen, dels ved Mæglingsmøde, dels mellem Organisationernes Bestyrelser, ikke førte til noget Resultat, anmodede Forbundet De samvirkende Fagforbund om at foranledige afholdt et Møde mellem Parterne, hvori ogsaa Hovedorganisationerne skulde deltage.

Efter nogle Timers Forhandling vedtoges følgende:

Ved Arbejdsmænd paa Cigarfabriker forstaas saadanne mandlige Arbejdere over 18 Aar, der er beskæf-

tiget ved Pakhusarbejde, ved Transport af Raatobakscolli og andet sværere Arbejde, medens Arbejdere, der udelukkende er beskæftiget ved saadant Arbejde, som almindeligt udføres af Kvinder, f. Eks. Vikkelvending, Udvejning, Pasning af Tørrestue o. l., ikke kunne betegnes som Arbejdsmænd.

Krig mod Krigen.

„Socialdemokratisk Ungdomsforbund i Danmark“ har udgivet en af Redaktør I. P. Sundboe, Esbjerg, forfattet Pjece „Krig mod Krigen“. Denne Pjece, der giver en klar og nøgtern Oversigt over Krigens sande Aarsager, er skreven i en populær og letlæselig Form og er yderligere interessant derved, at den giver forskellige korte, men dog grundige historiske Oplysninger, som er af overordentlig Betydning for at faa det sande Udbytte af Pjecens Indhold. Denne dygtige og velskrevne Pjece er derfor et kraftigt Indlæg mod al Militarisme, hvorfor vi paa det varmeste kan anbefale vore Medlemmer at stifte nærmere Bekendtskab med den.

Pjecen, der tillige fremtræder i smukt Udstyr, forhandles i alle de københavnske Ungdomsforeninger samt i Arbejderpartiets Boghandel „Fremad“, Frederiksborggade, og koster kun 25 Øre.

Møder.

Forretningsudvalgsmøde d. $31/5$, 1916.

1. Fra de samvirkende Fagforbund forelaa et Cirkulære, hvori man meddeler, at der til de strejkende og lock-out'ede Arbejdere i Norge var afsendt 25,000 Kr. som første Bidrag, og at det var Hensigten yderligere at sende 25,000 Kr. pr. Uge indtil videre. Man anmodede Organisationerne om til Dækning heraf at indbetale ugentlige Bidrag svarende til 25 Øre for heltbetalende og $12\frac{1}{2}$ Øre for halvtbetalende Medlemmer. Det vedtoges at afvente Situationens Udvikling i Norge, før Beslutning toges.

2. Regnskabet for det forløbne Regnskabsaar forelagdes og toges til Efterretning.

3. Det endelige Resultat af Afstemningen om det forhøjede Kontingent meddeltes.

For Hovedbestyrelsens Forslag stemte: 754.

Imod — — — 2282.

Blanke og ugyldige Stemmer 18.

Forretningsudvalgsmøde d. $14/6$, 1916.

1. Fra Firmaet Horwitz & Kattentid forelaa en Anmodning om, at Firmaet i indtil 3 Maaneder fik Tilladelse til at beskæftige 12 Haandarbejdere ved Hjemmearbejde.

Det vedtoges, at Tilladelsen ikke kan gives.

2. Det meddeltes, at de samvirkende Fagforbund havde udskrevet 4 Bidrag af henholdsvis 25 Øre for heltbetalende og 12 $\frac{1}{2}$ Øre for halvtbetalende Medlemmer til Dækning af det Beløb — 50,000 Kr. — som var sendt til Norge, samt andre 50,000 Kr., som var udbetalt til Strejker her i Landet i indeværende Foraar.

Det vedtoges at udrede Beløbet af Strejkekassen, uden at udskrive Ekstra-Kontingent.

Grindsted Afdeling opløst.

Da Medlemsantallet i den ifjor oprettede Afdeling i Grindsted efterhaanden var dalet til 2 à 3 Medlemmer, er Afdelingen igen ophævet.

Adresseforandring.

Randers: Ny Kasserer: *P. Olsen, C. Larsens* Cigarfabrik, Strømmen.

Nakskov: Ny Formand: *Johs. Hansen, Maribo* vej 59.

Arbejdsløsheden.

Oversigt over Arbejdsløsheden i April Maaned 1916.

Afdeling	Medlems- antal	Antal Arbejdsløse		Tabte Arbejds- dage	Arbejdsløsh. og Rejse- Understøtt.	
		d. 15.	d. 30.		Kr.	Øre
Aalborg	647	6	2	168	196	45
Aarhus	80	2	3	41	72	00
Esbjerg	134	6	6	132	9	55
Fredericia	110	0	2	12	54	30
Grindsted	5	0	0	0	0	00
Hillerød	6	0	0	0	4	65
Holstebro	158	3	3	71	122	90
Horsens	202	2	4	84	90	25
Kolding	138	5	5	110	61	10
Nakskov	46	2	2	70	110	05
Nyborg	69	0	0	4	9	30
Nykøbing F.	70	0	0	0	29	75
Nykøbing J.	44	1	0	12	27	30
Næstved	7	0	0	0	0	00
Odense	275	12	8	383	205	40
Randers	17	0	0	0	38	10
Skelskør	7	0	0	5	10	50
Slagelse	57	1	1	21	67	55
Svendborg	43	0	0	5	16	80
Vejle	15	0	0	0	5	80
Viborg	322	0	0	0	51	00
Vejen	15	0	0	0	0	00
København:						
„Enigheden“	3450	168	191	4504	4677	55
Cigarsorteringerne	672	10	9	289	241	60
Hovedkontoret		1	1	50	124	65
	6589	219	237	5961	6226	55

Oversigt over Arbejdsløsheden i Maj Maaned 1916.

Afdeling	Medlems- antal	Antal Arbejdsløse		Tabte Arbejds- dage	Arbejdsløsh. og Rejse- Understøtt.	
		d. 15.	d. 31.		Kr.	Øre
Aalborg	644	4	1	104	257	30
Aarhus	81	4	4	79	96	10
Esbjerg	131	6	4	112	19	25
Fredericia	112	0	0	9	45	00
Hillerød	6	0	0	0	0	00
Holstebro	164	4	0	53	134	75
Horsens	204	3	4	38	57	65
Kolding	131	6	6	148	92	10
Nakskov	46	2	3	82	63	70
Nyborg	75	0	1	16	19	00
Nykøbing F.	80	0	0	0	5	60
Nykøbing J.	49	0	0	0	28	70
Næstved	7	1	1	28	21	00
Odense	267	7	7	190	179	70
Randers	15	0	1	14	13	70
Skelskør	8	0	0	3	3	45
Slagelse	59	1	1	24	20	90
Svendborg	45	0	0	0	0	00
Vejle	16	0	0	0	11	20
Viborg	325	0	0	0	73	45
Vejen	14	0	0	0	5	20
København:						
„Enigheden“	3450	142	144	3257	3111	10
Cigarsorteringerne	682	10	10	218	186	45
Hovedkontoret		0	2	63	146	60
	6611	190	189	4438	4591	90

Anmærkning: Grindsted Afdelingen opløst.

Revisionsbetænkning.

Ved den Dags Dato foretagne Revision af Januar Kvartals Regnskaber for Tobaksarbejderforbundet og Tobaksarbejdernes Arbejdsløshedskasse fandtes Regnskabet at være i Overensstemmelse med Bøger og Bilag, ligesom de i Henhold til Regnskabet værende kontante Beholdninger og Bankbøger er os foreviste og fundne rigtige.

Afdelingskassererne anmodes om paa Opgørelsen — under Rubriken „Afsendt til Hovedkontoret“ — ikke at opføre noget Beløb, naar ikke det opførte Beløb indsendes samtidig med Opgørelsen, da en saadan Fremgangsmaade virker misvisende ved Revisionen af Hovedforbundets Regnskab.

København, den 30. Maj 1916.

*A. Olsen. Hans Hansen. Vilh. Andersen.
Louis Jespersen.*

Cigarmagere.

Dygtige Formarbejdere kan faa Arbejde. Mindsteløn Kr. 16,00 pr. Mille.

W. Hartog & Co., Kristiania.

Cigarsorterer.

En dygtig Cigarsorterer kan straks faa Arbejde paa N. B. Clemmensens Fabrik, Nakskov.

NB. Henvendelse til A. Lind, Løjtoftevej 182.

Tobaksarbejderforbundets Fagblad

Nr. 8

August 1916

12. Aargang

== HUSK! ==

Enhver, der paabegynder Arbejde paa en Fabrik, skal forinden henvende sig paa Forbundets Kontor og anmelde dette. Den paa Kontoret erholdte Erklæring om Anmeldelsen (Arbejdsseddel) afleveres til Tillidsrepræsentanten for den paagældende Branche.

Uden saadan Anmeldelse maa Arbejde ikke paabegyndes.

En Fagforeningsbygning.

Paa De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling i April d. A. forelaa et Forslag fra Forretningsudvalget om Bemyndigelse til at erhverve eller lade opføre en Bygning til Brug for De samvirkende Fagforbund og eventuelt andre Arbejderinstitutioner.

I Begrundelsen for Forslaget hedder det, efter at man har omtalt Sagens Forhistorie:

„Forretningsudvalget har senere beskæftiget sig med Sagen, fordi Spørgsmaalet om Tilvejebringelse af Lokaler til Brug for De samvirkende Fagforbund gentagende har været fremme i de sidst forløbne 3 Aar, hvor Social-Demokraten og Partiets 5 sjællandske Provinsblade, der udgaar fra København, stadig har foretaget Udvidelser af Redaktions- og Kontorlokaler. Spørgsmaalet om at inddrage de Lokaler, som De samvirkende Fagforbund har lejet i Social-Demokraten's Bygning, under Redaktionskontorerne, har derfor ofte været overtænkt.

Naarsomhelst maa man derfor være forberedt paa, at Fagforbundene maa søge Kontorlokaler andet Sted, og Spørgsmaalet om Opførelsen af en Fagforenings-

bygning er derfor atter blevet saa nærliggende, saa det sikkert er nødvendigt at søge det løst.“

Efter at Sagen var blevet grundigt diskuteret, vedtoges følgende Resolution:

„Generalforsamlingen bemyndiger Forretningsudvalget til om fornødent at erhverve eller lade opføre en Bygning i København og til at udskrive de dertil nødvendige Bidrag i Organisationerne med lige store Beløb, begrænset efter Hensyn til den Sum, som en saadan Bygning maatte koste, og efter at indhentede Beregninger med Sagkyndiges Bistand, ledsagede af Tegninger og Overslag, er godkendt af et Repræsentantskabsmøde.“

Naar vi meddeler disse Kendsgærninger, er det foranlediget ved nogle til Hovedbestyrelsen indsendte Protester mod at Tobaksarbejderforbundet deltager i Udgifterne ved Opførelsen af den paatænkte Bygning, og vi vil benytte Lejligheden til at gøre opmærksom paa følgende:

Rent bortset fra, hvilken Mening vor Hovedbestyrelse har om Betimeligheden af at opføre en saadan Bygning, saa er Resolutionen vedtaget paa Generalforsamlingen paa lovlig Maade, og vi kan ikke se rettere, end vi maa bøje os for denne Beslutning, eller udtræde af De samvirkende Fagforbund, og har man ikke andre Grunde til Udtrædelse, er denne dog sikkert for ringe.

Imidlertid fremgaar det af den vedtagne Resolution, at der er lang Vej hjem, forinden Planen om den nævnte Bygning kan realiseres; idet Planer og Tegninger m.v. skal forelægges et Repræsentantskabsmøde og godkendes af dette, før der kan skrides til Opførelse af Bygningen.

Endelig er der efter Generalforsamlingen sket dette, at Social-Demokraten har erhvervet en Bygning ved Siden af sin nuværende Ejendom, hvorved den hidtidige Ejendom kan aflastes, og det vil da sikkert

være muligt at skaffe De samv. Fagbd. den nødvendige Plads.

Det skal dog ikke hermed være sagt, at Forholdene har udviklet sig saaledes, at den paa Generalforsamlingen tagne Beslutning ikke vil blive søgt realiseret. Herom ved vi intet. Det, vi vil præcisere er, at en paa lovlige Maade tagen Beslutning maa respekteres, selv om man er misfornøjet med denne. Konsekvensen af det modsatte Standpunkt vil føre ud i det rene Anarki; idet det vilde føre til, at Beslutninger, tagne f. Eks. af vort Forbunds Kongres, ikke skulde respekteres, hvis man fra en eller flere Afdelingers Side protesterede mod disse, og herom kan dog vistnok alle være enige, at dette ikke kan lade sig gøre.

Nye Overenskomster.

Mellem Afdelingen „Enigheden“ og nedennævnte Firmaer er der afsluttet Overenskomster, hvorved Løn- og Arbejdsforhold er bragt i Overensstemmelse med hvad der er gældende paa andre Fabriker.

C. Holmen, Burmeistergade 14. Firmaet beskæftiger 3 Arbejdere.

V. Fischer, Dannebrogsgade 9. Firmaet beskæftiger 3 Arbejdere.

Overenskomst med Firmaet F. E. Gjødese.

I Juni Maaned 1903 etablerede Forbundet Strejke paa F. E. Gjødese's Fabrik i København. Aarsagen til Strejken var det paa Fabriken værende store Elevantal, som Forbundet krævede indskrænket; idet man forlangte af Firmaet, at dette skulde indgaa paa en af Forbundet udarbejdet Lærlingskala.

Efter $\frac{1}{2}$ Aars Strejke forelaa der fra Firmaet et Tilbud om at indgaa paa Lærlingskalaen, medens nogle enkelte Skruebrækkere skulde forblive paa Fabriken, dog saaledes, at saafremt der skulde finde Afskedigelser Sted, skulde disse først afskediges.

Dette Tilbud, der blev anbefalet af et Flertal af Afdelingens Bestyrelse og var tiltraadt af et Flertal af de strejkende Arbejdere, blev forelagt en Generalforsamling, der imidlertid forkastede Forslaget om at afslutte Strejken paa de givne Betingelser.

Strejken fortsattes, og der er i Aarenes Løb gjort mange Forsøg paa enten at faa Konflikten bilagt ved Forhandling, eller ved Boycotning af Firmaets Varer, at bringe Firmaet i den Situation, at det søgte Forhandling.

Alle Bestræbelser mislykkedes, og Strejken vedvarede.

Først nu i 1916 lykkedes det at faa Forbindelse med samtlige paa Fabriken beskæftigede Arbejdere, og efter at disse var optaget i Forbundet, samtidig med at de erklærede sig villig til eventuelt at nedlægge Arbejdet, indlededes Forhandlinger med Fir-

maet, der resulterede i en Overenskomst med Forbundet.

Ved Overenskomsten er Firmaet indgaaet paa at betale de af Forbundet krævede Arbejdspriser, ligesom Lærlingskalaen er underskrevet.

Samtlige paa Fabriken beskæftigede 25 Arbejdere er nu Medlemmer af Forbundet.

Hermed er det lykkedes at bringe denne mangeaarige Konflikt til Afslutning, og vi udtaler det Haab, at de faa Arbejdere maa have forstaaet, at deres Plads fremtidig er iblandt de organiserede Arbejdere.

Arbejdernes Bryggeri „Stjernen“.

Fra Arbejdernes Bryggeri „Stjernen“ har vi modtaget følgende:

Til Arbejdernes faglige og politiske Organisationer.

Der har under Verdenskrigen fundet en meget stærk Stigning Sted paa saa godt som alle de Raavarer og Hjelpestoffer, som finder Anvendelse i Bryggerivirksomheden. Vi anfører kort følgende til Oplysning om Prisstigningen:

1. Byg betales i Driftsaaret 1913—14 gennemsnitlig med ca. Kr. 12,80 pr. 100 Kg (= en Tønde), nu koster Byg Kr. 26 pr. 100 Kg; en Stigning af over 100 pCt.
2. Kul kostede i Driftsaaret 1913—14 gennemsnitlig Kr. 1,70 pr. 100 Kg, medens det nu koster Kr. 7,50 pr. 100 Kg; en Stigning af ca. 400 pCt.
3. Udgifter til Lønninger, Dyrtidstillæg, Kørselskonto, Emballage er stegne meget betydelig og andrager over 40 pCt. Hertil kommer saa yderligere en Forhøjelse af Flaskepriserne, der andrager ca. 33 pCt.

Den eneste Vare, der er noget billigere, er Humlen, men Omkostningerne hertil spiller i Produktionen en mindre Rolle, og der kan i Sammenligning med de store Stigninger paa alle andre Udgiftskonti fuldstændig ses bort herfra.

Som alt tidligere omtalt i Meddelelse til Foreningerne, er det værd at lægge Mærke til, at trods disse enorme Forhøjelser paa Raamaterialer og Driftsudgifter er Ølpriserne ikke forhøjede. De store Bryggerier har hidtil ikke villet forhøje Priserne. Det er selvfølgelig en usund Forretningsgang at sælge billigere end Produktionsomkostningerne tillader, den er jo dog under Frikonkurrencesystemet ikke ny, og har været praktiseret mange Gange for at slaa Konkurrenter ned, var dette først sket, havde man atter frit Spil til at sætte Priserne som man ønskede.

Der er imidlertid for ganske nylig sket en Vending, idet de store Bryggerier, tvungne af Nødvendigheden, er gaaet til en Forhøjelse af Priserne paa det skattepligtige Øl under Forudsætning af, at alle andre

Bryggerier ogsaa gik med hertil. Saavel Forretningsudvalget som Repræsentantskabet for „Stjernen“ har haft Forslaget til indgaaende Drøftelse og har enstemmig vedtaget at slutte sig hertil. Dette er selvfølgelig ikke sket uden store Betæneligheder, men under det stærke Tryk, som Prisstigningen paa alle Raastoffer og Materialer i Henhold til ovenstaaende Oplysninger har medført, har det været en Nødvendighed at gaa med hertil. Og som alt sagt, er det i Længden en usund Forretningsgang at sælge billigere end Produktionsomkostningerne og øvrige med Forretningen forbundne Udgifter tillader.

Under Verdenskrigen er da ogsaa alle andre Varer stegne betydeligt i Pris, og det for Varer, der i langt højere Grad kan siges at komme ind under Begrebet „daglige Livsfornødenheder“ end skattepligtigt Øl. Dette er et Nydelsesmiddel, Forbruget heraf kan indskrænkes.

Vi benytter Lejligheden til at gentage, hvad vi ofte har sagt til Organisationerne, at der maa gøres et ihærdigt Arbejde blandt Partifællerne for at forøge Salget af Bryggeriets Produkter. Jo større Omsætning, desto hurtigere er vi i Stand til at bringe Obligationsgælden ud af Verden. Den aarlige Renteydelse gaar derved betydeligt ned og Vejen er banet til Fremme af Grundfæstelse for et af vore kooperative Foretagender, der kan og bør blive et godt Aktiv for Arbejderklassen.

Vi tillader os derfor at anmode saavel de faglige som politiske Organisationer om at bekendtgøre denne Skrivelse for den samlede Bestyrelse og tillige beder vi om at den maa blive forelagt ved et Medlemsmøde eller en Generalforsamling.

Vi kan i fuldeste Maal underskrive forannævnte med Hensyn til Køb af Bryggeriets Produkter. Det er ganske meningsløst, at Arbejderne fortrinsvis støtter de private Millionforetagender, i Stedet for at støtte deres eget.

Møder.

Forretningsudvalgs-møde den 9/7 1916.

1. Der forelaa Meddelelse fra A. Sörensson om at han forblev i Viborg. Formanden havde derefter indkaldt Suppleanten Christine Olsen. Toges til Efterretning.

2. Formanden refererede et Møde i Arbejdsgiverforeningen. Anledningen var en Uenighed med Sammenslutningen om Forstaaelsen af Betegnelsen „Arbejds-mænd“ i den københavnske Særoverenskomst. Man var ved Mødet enedes om en Definition af den omstridte Betegnelse.

Toges til Efterretning.

3. Fra Odense forelaa Meddelelse om at en Fabrikant havde antaget en Lærling til Cigarillos, tiltrods

for en tidligere truffet Aftale om, at Lærlinge ikke antages uden forudgaaet Forhandling med Forbundet.

Det vedtoges at henstille til Afdelingen, under Hensyn til de foreliggende Forhold, ikke at foretage noget udover den nedlagte Protest mod Antagelsen.

4. Fra Odense forelaa Anmodning om Sanktion paa en Omlægning af Arbejdstiden paa Tørrings Fabrik. Arbejdstiden bliver de 5 Dage fra 7¹/₂ til 12 og fra 1¹/₂ til 6¹/₂, om Lørdagen fra 7¹/₂ til 2 Efterm. uden Pause.

Det vedtoges, at henlægge Sagens Afgørelse til Hovedbestyrelsesmødet, som afholdes d. 23. Juli.

5. Fra Sammenslutningen forelaa Meddelelse om, at denne ikke kunde sanktionere en med Firmaet A. M. Hirschsprung truffet Ordning om Omlægning af Arbejdstiden.

Toges til Efterretning.

6. De københavnske Afdelingers Formænd har haft en Forhandling med Firmaet Gjødese's Indehaver. Denne har ønsket nogen Betænkningstid. Desuden er der afholdt Møde med Arbejderne, der har erklæret at ville indmelde sig i Forbundet, og eventuelt deltage i Arbejdsstandsning.

Man anmoder om Sanktion paa en eventuel Strejke.

Meddelelsen toges til Efterretning, og vedtoges det, at tilsige Afdelingen den nødvendige økonomiske Støtte.

7. Fra Afdelingsformanden i Aalborg forelaa Meddelelse om, at han havde været i Hjørring og undersøgt Betingelserne for at faa organiseret Arbejderne paa Ernst Petersens Fabrik. Der var ved Fællesorganisationens Bistand arrangeret et Møde til Tirsdag den 11. Juli, i hvilket Forbundets Formand efter Aftale vilde deltage.

Toges til Efterretning.

8. Formanden gav forskellige Meddelelse, vedrørende Forholdene i Sverige.

Toges til Efterretning.

Hovedbestyrelsesmøde d. 23/7 1916.

1. Protokollen siden sidste Møde oplæstes og Formanden knyttede nogle Bemærkninger hertil. Han bemærkede bl. a., at det ikke endnu var lykkedes at opnaa nogen Ordning med de i Kalundborg og Hjørring værende Cigarfabriker, hvor der beskæftiges uorganiserede Arbejdere. Derimod var det lykkedes, at faa en Ordning med Firmaet Gjødese's i København, hvorved denne langvarige Konflikt var bragt til en Afslutning.

Han omtalte udførligt en Uenighed mellem Stripperne hos Petersen & Sørensen og dette Firma, som havde ført til at Stripperne havde standset Arbejdet, tiltrods for at der paa det Tidspunkt var ansat Møde om Uenigheden.

Efter Arbejdets Genoptagelse var der afholdt Mæglingsmøde, hvor Strippernes Krav delvis var efterkommet.

Efter nogen Diskussion, hvorunder der fremsattes Ønske om at Organiseringsbestrebelseerne i Kalund-

borg og Hjørring fremmedes med Energi, godkendtes Protokol og Beretning.

2. Aarsregnskabet oplæstes og toges til Efterretning.

3. Foranlediget ved den i Horsens under Punkt 1 nævnte Arbejdsstandsning har 75 Medlemmer været arbejdsløse i fra 3 til 6 Dage. Disse anmoder nu om Understøttelse i Henhold til Lovens § 20. Det vedtoges at imødekomme Anmodningen.

4. Formanden gennemgik den fra Mødet den 6/7 refererede Sag om Omlægning af Arbejdstiden paa Tørrings Fabrik i Odense, og meddelte, at Arbejderne for deres Vedkommende var tilfreds med den trufne Ordning, og derfor anmodede om Sanktion.

Det bemærkedes, at den trufne Aftale var kommet i Stand uden Afdelingens Medvirkning, samt at den til enhver Tid kunde opsiges af begge Parter.

Efter en længere Diskussion vedtoges det at godkende den trufne Ordning.

5. Fra Afdelingen i Esbjerg forelaa en Skrivelse, i hvilken meddeles, at en Generalforsamling i Afdelingen har vedtaget at nedlægge en Protest imod, at Forbundet deltager i Udgifterne ved Opførelse af en Bygning for De samvirkende Fagforbund. Det meddeles endvidere, at man vil henvende sig til de øvrige Afdelinger og anmode disse om at støtte denne Protest.

Fra Afdelingerne i Nykøbing M. og Aarhus forelaa Meddelelse om Tilslutning, medens Afdelingerne i Odense og Aalborg, samt Cigarsorterernes Fagforening havde afvist den, under Henviisning til at Sagen var afgjort paa lovlige Maade.

De indkomne Protester og øvrige Meddelelser toges til Efterretning.

6. Teknologisk Institut anmoder i en Skrivelse om økonomisk Støtte til Opførelse af en Bygning for Institutet.

Det vedtoges at Anmodningen ikke kan imødekommes.

7. Formændene for de københavnske Afdelinger, som ikke er valgte Medlemmer af Forretningsudvalget, men som har Adgang til at deltage i dettes Møder, anmoder om at faa den samme Løn — 20 Kr. aarlig — som Forretningsudvalgets Medlemmer, da det bestrægtes som en Pligt at deltage i Møderne.

Det vedtoges at imødekomme Anmodningen.

Afdelingen „Enigheden“.

Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa, at man kan erholde Parketrulleklodser tilkøbs paa Afdelingens Kontor for en Pris af Kr. 3,75 pr. Stk.

Cigarmagere.

Nogle dygtige Cigarmagere kan faa Arbejde paa Vejen Cigarfabrik (H. A. Valdeser).

Nogle Cigarmagere til Formarbejde, samt en Cigarillosarbejder kan faa Arbejde paa

N. B. Clemmensens Fabrik,
Nakskov.

Arbejdsløsheden.

Oversigt over Arbejdsløsheden i Juni Maaned 1916.

Afdeling	Medlems- antal	Antal Arbejdsløse		Tabte Arbejds- dage	Arbejdsløsh. og Rejse- Understøtt.	
		d. 15.	d. 30.		Kr.	Øre
Aalborg	623	2	1	35	101	35
Aarhus	69	5	5	66	107	30
Esbjerg	130	2	2	56	25	90
Fredericia	110	0	0	0	39	60
Hillerød	6	0	0	0	0	00
Holstebro	158	0	3	24	81	25
Horsens	202	2	2	54	36	65
Kolding	129	7	5	161	106	45
Nakskov	48	1	0	42	63	05
Nyborg	73	0	0	0	27	20
Nykøbing F.	70	0	0	0	0	00
Nykøbing J.	56	0	0	0	45	20
Næstved	7	0	0	0	0	00
Odense	255	7	4	195	138	10
Randers	14	0	0	2	9	60
Skelskør	7	0	0	2	6	30
Slagelse	54	0	0	0	21	65
Svendborg	43	0	0	2	3	75
Vejle	17	0	0	0	15	00
Viborg	329	1	2	18	30	65
Vejen	14	0	0	0	0	00
København:						
„Enigheden“ . . .	3700	137	129	3240	2774	10
Cigarsorteringerne .	682	21	12	282	205	55
Hovedkontoret . .		0	0	27	109	30
	6796	185	165	4206	3947	95

Rejseunderstøttelse udbetales paa følgende Steder:

Aalborg: Chr. Møller, Dannebrogsgade 26^a.
 Aarhus: John Carlsen, Høegh Guldbergsg. 111, St.
 Esbjerg: C. Madsen, Frodesgade 11
 Fredericia: H. Rasmussen, Jyllandsgade 83.
 Hillerød: P. Jørgensen, Lille Gasværksvej 25.
 Holstebro: A. Andersen, Fredericiagade 27.
 Horsens: S. Rasmussen, Lille Nygade 3.
 Kolding: Jens Jensen, Østerbrogade 10^a.
 Nakskov: P. Jørgensen, Fruegade 22^a.
 Nyborg: Jean Nielson, Sølystvej 23^a.
 Nykøbing F.: M. Frederiksen, Nedergade 6.
 Nykøbing M.: R. Jespersen, Nørregade 4.
 Næstved: J. Hansen, Ny Jærnbanevej 13.
 Odense: Chr. Stougaard, Christiansgade 18^a.
 Randers: P. Olsen, C. Larsens Cigarfabr., Strømmen.
 Skelskør: Chr. Kjellerup, Skovvej.
 Slagelse: H. Hansen, St. Mikkelsgade 7.
 Svendborg: H. P. Hansen, St. Annavej 9, KJ.
 Vejen: E. Christensen, Østergade.
 Vejle: J. Sørensen, Dæmningen 3.
 Viborg: Holger Pedersen, Dannebrogsg. 7, St. th.
 Udbetalingstiden ovennævnte Steder er imellem 12—1 Middag.
 Paa Hovedkontoret i København, Rømersgade 22^a, imellem
 12 og 1 Middag samt fra 5½ til 6½ Aften.

Rettelser til Adresselisterne bedes sendt til Bladets Redaktion.

Arbejdssøgende skal altid henvende sig hos Afdelings-Kassereren, forinden de søger Arbejde.

Redigeret af Alfr. Christiansen, Rømersgade 22, 3. København K
 Trykt hos Rud. Bohm, Rømersgade 23, København.

Tobaksarbejderforbundets Fagblad

Nr. 9

September 1916

12. Aargang

== HUSK! ==

Enhver, der paabegynder Arbejde paa en Fabrik, skal forinden henvende sig paa Forbundets Kontor og anmelde dette. Den paa Kontoret erholdte Erklæring om Anmeldelsen (Arbejdsseddel) afleveres til Tillidsrepræsentanten for den paagældende Branche.

Uden saadan Anmeldelse maa Arbejde ikke paabegyndes.

Til Afdelingskassererne.

Foranlediget ved at der er sket Uregelmæssigheder med Hensyn til Flyttehjælpen, vil der samtidig med nærværende Nummer af Fagbladet (eller mulig forinden) blive tilstillet Kasserne Kvitteringsbøger hvori disse Udbetalinger indføres og af Modtageren kvitteres.

Paa Kuponerne er angivet, om det er den endelige Udbetaling eller Forskudsbetaling; er Forskud udbetalt, sendes Afskrivningskuponen til den By, hvortil Flytning er anmeldt, og senere, naar hele Summen er udbetalt, til Hovedkassen.

Forskudet maa paa Opgørelsen særlig anføres som Forskud.

Foranlediget ved at enkelte af Kasserne trods gentagne Paamindelser stadigvæk smøler med Indsendelsen af Opgørelserne eller Pengene, har Forretningsudvalget paalagt Kassereren, hver Maaned i Fagbladet at give en Oversigt over de Summer, som indgaar i rette Tid, samt fra hvilke Afdelinger de indgaar.

Samtidig vil der blive offentliggjort Fortegnelse over de Afdelinger som staar til Restance samt Restancebeløbets Størrelse.

I Anledning af ovenstaaende Bekendtgørelse meddeler jeg herved, at de Beløb, som ikke er indsendt senest den 15. i hver Maaned, vil blive ført som Restancer, Afdelingernes eventuelle Tilgodehavende vil blive sendt samtidig med Kvitteringen.

F. Møller.

Tobaksmonopolet i Sverige.

Af Alfr. Christiansen.

I efterfølgende Artikler vil jeg forsøge at gengive de Indtryk, jeg under nogle Dages Ophold i Stockholm har modtaget af den Virkning, som det svenske Tobaksmonopol har haft for vore Kolleger i Sverige. Forinden jeg gaar over til at meddele disse Indtryk, vil jeg berøre den svenske Tobaksindustri's Stilling umiddelbart før og under Monopolets Indførelse, uden dog at gøre dette meget udførligt; idet jeg i saa Henseende tillader mig at henvise til en Artikel om „Tobaksmonopolet i Sverige“, som findes i Fagbladet for den 1. Maj 1915.

I.

Før Monopolets Indførelse.

For en Del Aar siden dannedes en Sammenslutning af Cigarfabrikanter (Svenska Cigarrfabrikantforeningen), der havde en væsentlig anden Karakter end Sammenslutningen af Cigarfabrikanter her i Landet, idet det var eller stræbte efter at blive en faktisk Trustdannelse, og ogsaa almindeligt benævnedes „Trusten“.

Denne Sammenslutning (Trusten) var sikkert dannet med Tobaksmonopolet for Øje, og man søgte ved Koncentrering af Virksomhederne at overtage hele Tobaksfabrikationen, hvad der vilde lette Trustens Overtagelsen af Monopolet.

Hertil kom, at Trustens Ledere stod i nær Forbindelse med den daværende Regering, som rejste

Spørgsmaalet om Indførelse af Monopol, hvilket gjorde det endmere sandsynligt, at man arbejdede med Monopolet for Øje.

Forholdet mellem Forbundet og Trusten var i og for sig det samme som her; idet Løn- og Arbejdsforhold var fastslaaet i en mellem Forbundet og Trusten bestaaende Overenskomst.

Denne Overenskomst kunde være opsagt til Opbør d. 1. Januar 1913; men ingen af Parterne opsagde den, da man ventede Monopolspørgsmaalet afgjort i 1913, og Overenskomsten forlængedes da til 1. Maj 1914.

Der kom nu et Par strænge Aar for Forbundet, da den stadige Usikkerhed med Hensyn til Spørgsmaalet — Monopol eller ikke Monopol — selvfølgelig i høj Grad prægede Industrien og skabte stor Usikkerhed for Arbejderne, og iøvrigt ogsaa for Fabrikantene.

Da Monopolspørgsmaalet endnu ikke var løst ved Overenskomstens Udløb 1. Maj 1914, optoges Forhandlinger mellem Forbundet og Trusten, som resulterede i en Overenskomst 29. Juni, hvilken skulde gælde, indtil Spørgsmaalet om Monopolet var afgjort i Rigsdagen.

Loven om Monopolet vedtoges af Rigsdagen i September 1914, og i Oktober afsluttedes en ny Overenskomst gældende fra 1. Oktober og indtil Monopolbolaget overtog Fabrikationen.

I September 1914 vedtog altsaa Rigsdagen Loven om Tobaksmonopolet, og Tobaksindustriens Skæbne i Sverige var afgjort for en uoverskuelig Aarrække. Loven bestemmer, at Staten har Eneret paa Indførsel af *uforarbejdede* Tobaksvarer samt paa Fabrikation i Riget af Cigarer, Cigaretter, Snus, Skraa- og Røgtobak m. v., medens Handelen med indførte *forarbejdede* Tobaksfabrikata vedblivende er fri, mod Erlæggelse af Told og andre nærmere bestemte Afgifter. (Om disse Afgifter senere).

Eneretten til Fabrikation bortforpagtedes til et Selskab „A/S Svenska Tobaksmonopolet“, som traadte i Virksomhed d. 1. Juni 1915.

Monopolets Virksomhed begynder.

Den 1. Juni 1915 ophørte altsaa al privat Fabrikation af Tobaksvarer, og Monopolet skulde paabegynde Virksomheden. Man har Indtrykket af, at Monopolets Start var daarligt forberedt; thi der hengik meget lang Tid, forinden Fabrikationen kom rigtig i Gang. Under denne Periode — saavel som i den sidste Tid før den private Fabrikation ophørte — led Forbundets Medlemmer under en kolossal og langvarig Arbejdsløshed, som bevirkede, at Staten maatte træde til med Understøttelse af de Arbejdsløse.

Til Trods for denne Støtte fra Staten maatte Forbundet dog ogsaa anvende meget betydelige Beløb til Understøttelse.

Da saa Monopolet endelig begyndte sin Virksomhed, var dets Stilling den, at det ikke vilde slutte en kollektiv Aftale med Forbundet; men derimod træffe Aftale med de enkelte Arbejdere om Arbejdspriserne,

hvad der i Realiteten vilde sige, at Monopolet selv vilde bestemme disse; idet der jo nu faktisk kun var én Arbejdsgiver indenfor Tobaksindustrien, nemlig Tobaksmonopolet.

Endelig kom Forbundet i Forhandling med Monopolet, som fremsatte et Forslag til Overenskomst, der betød meget væsentlige Reduktioner af de hidtidige Lønninger, ligesom det paa adskillige andre Punkter forringede Arbejdsforholdene.

Forhandlingerne paabegyndtes i Juni og afsluttedes endelig i November med en Overenskomst, hvorved det lykkedes Forbundet, ikke alene at hindre de af Monopolet paatænkte Lønreduktioner, men ogsaa i al Almindelighed at hæve de hidtil bestaaende Lønninger.

Denne Overenskomst gælder dog kun for Monopolets Cigar- og Cigarillosfabrikker. (Om de øvrige Brancher indenfor Industrien senere).

I Loven om Monopolet findes en Bestemmelse om, at de Tobaksarbejdere, som ikke bliver antaget af Tobaksmonopolet, eller finder anden tilsvarende Ansættelse, skal have en Erstatning. Reglerne for denne Erstatnings Udbetaling er udførligt omtalt i Artiklen i Fagbladet for 1. Maj 1915). I Henhold hertil har et ringe Antal Arbejdere erholdt udbetalt et mindre eller større Beløb.

Betegnende for den Mangel paa Overblik over Industriens Krav, som Monopolledelsen var i Besiddelse af, er, at ikke faa Arbejdere, som ikke var antagne, og som Følge deraf fik udbetalt Erstatning, senere er antaget af Monopolet og endnu arbejder der. (Fortsættes).

Borups Højskole.

Den 1. August er det 25 Aar siden denne Virksomhed grundlagdes. Den begyndte med fire københavnske Svende, nu er der efter en jævnt voksende Fremgang, som navnlig tog til, da Betalingen for Fagforeningsmedlemmer nedsattes til det halve — som er 2 Kr. maanedlig i syv Maaneder for et Fag med to ugentlige Timer, 1½ Kr. maanedlig for et Fag med een ugentlig Time — saa nu er der omkring 400 om Aaret, og 21 Lærere underviser i Dansk Stavning og Stil og Grammatik og Oplæsning, hvoraf man kan vælge efter Behag; i fremmede Sprog paa fire forskellige Hold fra Begyndere op til dem, der taler Sproget; dernæst i Bogholderi, Regning, Skrivning, Matematik, Stenografi, og endelig i de Fag, som behandles i Samtale og Foredrag, nemlig Samfundskundskab, Historie, Geografi, Kunst, Literatur, Aandslivets Historie, Mundtlig Stil — en Art Livsfilosofi — Naturkundskab, Biologi og endelig en Række Oplæsninger af dansk Literatur fra Holberg til Paludan-Müller. Af disse Fag kan man saa udtage lidt eller meget, som det passer, og man kan jo da ogsaa ved at fortsætte fra Aar til Aar, selv om man kun tager eet Fag ad Gangen, arbejde sig gennem en Del. De, som er i

Stand til at overkomme en Gruppe af Fag som Dansk og Foredragene, eller Dansk og et Sprog, kan faa de af Staten oprettede hele Fripladser, hvorom man henvender sig til Forstanderen.

Til Skolen er knyttet et Skolehjem, der ledes af en af de tidligere kvindelige Elever, med Bolig for dem fra Landet. Hver Lørdag Aften er der Elevsammenkomst baade for de gamle og de ny. Der udgives en Gang om Maanedens et Blad, kaldet Borups Højskole, der gør Rede for Skolens Ideer og forøvrigt tjener til at styrke det indbyrdes Sammenhold. Om disse Ting kan man læse i Programmet, som faas paa vort Kontor.

Og nu er det altsaa 25 Aar siden, Skolen oprettedes. Det har ikke været saa nemt at føre Højskolen ind i København; ude paa Landet skal alle paa Højskole, men herinde har der længe været en sejt Modstand, som vel især ligger i, at man har ment, at den Slags hørte til Luksus. Men efterhaanden som vore Medlemmer har forstaaet, at uden Kundskaber kan man kun daarligt klare sig, og efter at det er begyndt at gaa op for Folk, at Arbejderklassen, hvis den ikke vil blive staaende ved de vundne Fordele, men vil længere frem og højere op, nødvendigvis maa skaffe sig et bredere Grundlag, saa er man samtidig bleven klar over, at et saadant Samlingssted for folkelig Kultur, hvor alle Anskuelse og Udviklingstrin mødes frit og behandles ligeligt, det er, hvad vi længe har savnet i København.

Foruden nu at anbefale vore Medlemmer at gøre Brug af denne folkelige Undervisning, skal vi endnu gøre opmærksom paa, at Forstander Borup indbyder os alle til at overvære et offentlig og gratis Møde i Grundtvigs Hus, hvor der paa selve Jubilæumsaftenen Kl. 7 d. 1. Oktober vil blive holdt Taler og afsunget Sange. Skolen aabnes derefter d. 3. Oktober.

Afdl. „Enigheden“.

Moderorganisationen for Sammenslutningen af Tobaksarbejdere i Danmark, Afdl. „Enigheden“, København, fejrer Søndagen d. 10. September 1916 sin 45-aarige Stiftelsesfest og har i den Anledning lagt sig i Selen for at gøre Dagen saa festlig som det er muligt for sine Medlemmer.

Hele Festen, hvortil man har sikret sig udsøgt kunstnerisk Assistance, vil være gratis tilgængelig for Medlemmerne mod Forevisning af Medlemskort. Festen afholdes, Traditionen tro, i vor gamle Forsamlingsbygning Rømersgade 22.

Vort Forbunds Forretningsfører, Alf. Christiansen, har lovet at holde Festtalen, og dernæst vil man faa Lejlighed til at høre en Kapacitet som Violinvirtuosen Fini Henriques, ligesom Skuespiller Alf. Arnbak vil holde Konference over Æmnet „Seminarist Svaabæk“. Den vokale Assistance ydes af Koncertsangerinde Frk. Agnethe Evald og vor Kollega Alex. Schumacher, der med sin smukke Stemme vil synge nogle af sine bedste

Numre. Til Slut vil man med et muntert Bal afslutte Festen, som Medlemmerne sikkert vil gøre deres til vil blive saa vellykket som muligt.

Opmærksomheden henledes gentagende paa, at hele Festen er gratis for Medlemmerne, men at man kun erholder Adgang mod Forevisning af Medlemskort.

Festudvalget.

Møder.

Forretningsudvalgsmøde d. 16. August 1916.

1. Fra De samvirkende Fagforbund forelaa en Skrivelse, i hvilken man — under Henvisning til de paa Partikongressen og De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling tagne Beslutninger — anmoder Forbundene om at yde et aarligt Bidrag af 10 Øre pr. Medlem til Oprettelse og Drift af en Arbejderskole. Det vedtoges at henlægge Skrivelsen indtil videre.
2. Fra Vejen forelaa Meddelelse om, at en derværende Fabrikant agtede at antage en Forbundter, trods det, at Lærlingeantallet iforvejen var rigeligt stort. Afdelingen maatte modsætte sig Antagelsen.
Det vedtoges at henstille til Afdelingen, at denne, under de forskellige foreliggende Forhold, tillader Antagelsen.
3. Da det har vist sig, at Revisorerne ved Afdelingerne ikke altid kontrollerer den fra Hovedkassen til Afdelingskassereren sendte Maanedskvittering, hvoraf det fremgaar, om Afdelingen har Gæld til Hovedkassen, vedtoges det at meddele en Oversigt i Fagbladet hver Maaned med Opgivelse af, hvad der er indbetalt af Afdelingerne, og hvad der eventuelt skyldes til Hovedkassen.
4. Formanden mindede om den Beslutning, som var taget angaaende Engagering af en regnskabskyndig og udenfor Organisationens staaende Revisor. Der var i Henhold til Beslutningen antaget en Revisor foreløbig. Efter at have deltaget i Revisionen nogle Gange, var han udeblevet, og det syntes, som om han ikke vilde fortsætte. Formanden havde ikke talt med ham og forespurgt, om han skulde søge at finde en anden eller se Tiden an til Kongressen.

Det vedtoges, at Formanden skulde forhøre sig hos andre revisionskyndige, og enten engagere en Revisor eller forelægge Sagen paany.

Neglebeskyttere.

Da der stadig til Kontoret indløber Anmodninger om at faa tilsendt et større eller mindre Antal Neglebeskyttere, undlader vi ikke at meddele, at Opfinderen af disse har indstillet Fabrikationen og Oplaget er udsolgt. Henvendelser om at faa tilsendt Neglebeskyttere kan saaledes ikke efterkommes.

Oversigt over Regnskabet mellem Afdelingerne og Hovedkassen for Juli Maaned 1916.

Afdeling	Afdelingen skal betale til Hovedkassen								Afdelingen har betalt til Hovedkassen								Afdelingens Gæld pr. 31. Juli		Afdelingens Tilgodehavende pr. 31. Juli	
	Afdelingens Gæld fra forrige Maaned		Tilsendt Afdelingen kontant fra Hovedkassen		Kontingent, Tilbagebet. Understøt- telse m. v.		Tilsammen		Afdelingens Tilgode- havende fra forr. Maaned		Indsendt Kvitteringer		Indsendt Kontant		Tilsammen					
	Kr.	Øre	Kr.	Øre	Kr.	Øre	Kr.	Øre	Kr.	Øre	Kr.	Øre	Kr.	Øre	Kr.	Øre	Kr.	Øre	Kr.	Øre
København I					6491	20	6491	20			2887	80	3603	40	6491	20				
do. II	719	65			992	10	1711	75			137	40	719	65	857	05	854	70		
Aalborg					1175	85	1175	85			192	30	983	55	1175	85				
Aarhus					145	30	145	30	8	40	159	75			168	15			22	85
Esbjerg					179	50	179	50			29	85	149	65	179	50				
Fredericia					162	85	162	85			28	70	134	15	162	85				
Hillerød					11	05	11	05			12	90			12	90			1	85
Holstebro	200	00			343	15	543	15			94	75	248	40	343	15	200	00		
Horsens	229	00	1000	00	268	75	1497	75			898	95	229	00	1127	95	369	80		
Kolding					186	05	186	05			66	20	122	85	189	05			3	00
Nakskov	147	28			138	20	285	48			27	50	77	98	105	48	180	00		
Næstved	43	85			24	35	68	20			11	10			11	10	57	10		
Nyborg					113	55	113	55			24	60	88	95	113	55				
Nykøbing M.					95	20	95	20			40	15	85	05	95	20				
do. F.	27	75			34	00	61	75			28	80	7	50	36	30	25	45		
Odense					494	45	494	45			90	05	404	40	494	45				
Randers	56	85			32	70	89	55			9	20			9	20	80	35		
Skelskør	10	00			10	55	20	55					20	55	20	55				
Slagelse					99	35	99	35			177	70			177	70			78	35
Svendborg					70	65	70	65			6	75	63	90	70	65				
Vejle	129	05			16	30	145	35			5	40			5	40	139	95		
Vejen					28	55	28	55			10	50	18	05	28	55				
Viborg					437	50	437	50			87	85	439	55	527	40			89	90

Det for Afdelingerne pr. 31. Juli noterede Tilgodehavende er tilsendt disse kontant. Det bemærkes endvidere, at den for Afdelingerne: København II og Horsens opførte Gæld til Hovedkassen paa henholdsvis Kr. 854,70 og Kr. 369,80 er indsendt nu, men efter Regnskabs Afslutning.

D. 30/8 1916.

F. Møller.

Afdelingen „Enigheden“.

Ved det Lørdag d. 19. August afsluttede Bestyrelsesvalg blev der ialt afgivet 803 Stemmesedler, hvoraf 2 var blanke.

Til *Formand* valgtes Chr. Jensen med 665 St.; derefter havde F. Willumsen 130 St.

Til *Repræsentanter* valgtes: (mandlige) Holger Bahnsen med 612 St., Georg Petersen med 321 St. og Carl Larsen med 292 St.; derefter havde: Anton Nielsen 285 St., Carl Petersen 170 St. og Lunkewitz 78 St.; (kvindelige) Else Jensen med 514 St., Christine Olsen med 386 St. og Thora Christensen med 382 St.; derefter havde: Lydia Israel 291 St. og Alexandra Hansen 117 St.

Til *Revisor* valgtes P. Nielsen med 444 St.

Til *Kontrahenter* valgtes: Chr. Jensen med 631 St., Vilh. Nygaard med 626 St., F. Willumsen med 351 St. og Helene Ejlersen med 291 St.; derefter havde: Anton Nielsen 279 St., P. Nielsen 220 St. og Carl Petersen 167 St.

For Udvalget

Chr. Jensen.

Cigarmagere.

5 à 6 Formarbejdere antages.

Petersen & Sørensen,
Horsens.

Cigarmagere til Haand- og Formarbejde antages.

Leidecker & Co.,
Odense.

Nogle **Cigarmagere** til Formarbejde samt en **Cigarillosarbejder** kan faa Arbejde paa N. B. Clemmensens Fabrik, Nakskov.

Oversigt over Arbejdsløsheden i Juli Maaned 1916.

Afdeling	Med- lems- antal	Antal Arbejdsløse		Tabte Arbejds- dage	Arbejdsløsh. og Rejse- Understøtt.	
		d. 15.	d. 31.		Kr.	Øre
Aalborg	630	2	3	70	153	90
Aarhus	71	2	3	50	119	35
Esbjerg	130	2	1	38	29	85
Fredericia	112	1	1	20	28	70
Hillerød	6	0	0	0	12	95
Holstebro	151	0	0	22	94	95
Horsens	202	0	0	15	57	70
Kolding	132	3	3	78	66	20
Nakskov	50	0	0	0	27	50
Nyborg	75	0	0	5	24	60
Nykøbing F.	70	1	0	16	28	80
Nykøbing J.	54	0	0	0	25	15
Næstved	7	0	0	4	11	10
Odense	264	5	6	127	85	05
Randers	15	0	0	0	9	20
Skelskør	7	0	0	0	0	00
Slagelse	63	44	0	308	177	70
Svendborg	47	0	0	0	6	75
Vejle	17	0	0	0	5	40
Viborg	326	2	2	12	87	85
Vejen	14	2	0	0	1	40
København:						
„Enigheden“	3700	94	101	3107	2837	80
Cigarsorteringerne	700	9	5	264	137	40
Hovedkontoret		0	0	24	118	95
	6843	167	125	4160	4148	05

I Slagelse er det store Antal Arbejdsløse pr. 15. Juli foranlediget ved Fabrikens midlertidige Lukning.

Redigeret af Alfr. Christiansen, Rømersgade 22, 3. København K
Trykt hos Rud. Böhm, Rømersgade 23, København.

Dygtige **Formarbejdere** antages til stadigt Arbejde.

N. Tørring, Odense.

Tobaksarbejderforbundets Fagblad

Nr. 10

Oktober 1916

12. Aargang

Tobaksmonopolet i Sverige.

Af Alfr. Christiansen.

II.

I Juni 1915 begyndte altsaa Tobaksmonopolet sin Virksomhed, og det er selvfølgelig, at man ikke nu — 1 Aar efter dets Start — kan dømme om, hvilken Indflydelse det vil faa paa Tobaksarbejdernes Forhold i Almindelighed.

En Ting er imidlertid sikkert, Tobaksarbejderne i Sverige har faktisk kun en Arbejdsgiver at søge Arbejde hos, og selv om det ikke er udelukket at kunne blive antaget paa en Fabrik, naar man er afskediget paa en anden, vil enhver dog kunne forstaa, at Arbejdernes Bevægelsesfrihed er i høj Grad hæmmet ved dette Forhold.

Om Arbejdsforholdene udtalte man saaledes, at disse var strammere under Monopolet, end tidligere under den frie Industri; særlig stilledes der større Krav til Arbejderne vedrørende Tobaksforbruget, hvad der har stor Indflydelse paa Arbejderens Evne til at præstere et nogenlunde rimeligt Antal Cigarer.

Jeg havde Lejlighed til at se 3 af Monopolets Fabriker i Stockholm, og hvad der her var af særlig Interesse, var at se den udstrakte Brug, der er gjort af Maskiner. Saa godt som alle billigere Cigarer, som hidtil rullede som almindeligt Formarbejde, er overgaaet til Maskiner.

Der anvendes Systemet „Fortschritt“, og Betalingen til Vikkelmageren er fra Kr. 1.00 til Kr. 1.25 pr. 1000 Stk. Den daglige Produktion af en Vikkelmager er 4 à 5000 Vikler. Jeg saa et Lokale, i hvilket der var installeret ca. 40 Maskiner, saa der var rigelig Lejlighed til at bedømme Arbejdets Natur, og det var mit Indtryk, at der maatte arbejdes meget strængt for at naa det omtalte Antal.

Hvad selve Fabrikslokalerne angaar, er disse som her; idet Monopolet indtil videre benytter de gamle

Fabriker, som er lejet for et Tidsrum af 5 Aar; men det er Hensigten at koncentrere Virksomheden saaledes, at der kun bliver Fabriker i Stockholm, Göteborg og Malmø. I Malmø er der allerede opført nye og tidssvarende Fabriksbygninger, og i Stockholm er købt en stor Byggegrund, paa hvilken der skal opføres Fabriksbygninger, hvor ca. 2500 Arbejdere kan beskæftiges.

Angaaende Arbejdstiden oplystes det, at denne i Stockholm var: De første 5 Ugedage fra Kl. 8 Morgen til 7 Aften, med $\frac{1}{2}$ Times Pause om Formiddagen og 1 Times Pause fra Kl. 1 til 2. Lørdag fra Kl. 8 Morgen til Kl. 2 Eftermiddag, med $\frac{1}{2}$ Times Pause, hvad der giver en ugentlig Arbejdstid paa 53 Timer. Under mit Ophold i Stockholm var der en Bevægelse oppe for at faa sluttet Arbejdstiden Kl. 6 eller $6\frac{1}{2}$ om Aftenen, og eventuelt begynde $\frac{1}{2}$ eller 1 Time tidligere om Morgen. Om Resultatet heraf har jeg ingen Underretning.

Ved Monopolets Overtagelse af al Tobaksfabrikation, forsvandt samtidig en for Sverige speciel Form for Tobaksfabrikation, nemlig det saakaldte „Landarbejde“.

Forholdet er, at der findes en ret betydelig indenlandsk Tobaksavl, hvortil der hidtil var knyttet nogen Cigarfabrikation, som altsaa nu er helt forsvundet.

Den Gevækst paa Cigarfabrikationen, som vi her i Danmark kender under Form af „Hjemmearbejdet“, er ukendt i Sverige, idet alt Arbejdet udføres paa Fabrikkerne.

(Fortsættes).

Engelsk Lørdag.

Der har i de sidste fire Maaneder hersket en Bevægelse i de københavnske Afdelinger om Indførelsen af den saakaldte „engelske Lørdag“.

Ønsket om denne Ændring i Arbejdstiden er ret

naturlig fremkommet fra de kvindelige Medlemmer, og fremkom først paa de to store københavnske Fabrikker, nemlig hos Firmaerne A. M. Hirschsprung & Sønner og Horwitz & Kattentid.

Hos Firmaet Hirschsprung opnaaedes hurtig Enighed ved de Forhandlinger, der førtes med Firmaet; men der fremkom nogle Vanskeligheder fra Sammenslutningens Side, idet man der nærede nogen Frygt for, at vi vilde benytte denne nye Ordning til en Forkortelse af det ugentlige Antal Arbejdstimer.

Disse Forhandlinger trak i Langdrag; idet der forløb omtrent 3 Maaneder, forinden det lykkedes at opnaa Enighed, og naar det lykkedes, skyldes det en fornuftig Stilling fra vor Fællesbestyrelses Side ved en Vedtagelse, der afslog enhver Modstand fra vor Modparts Side.

Efter dette indtraadte saa den saalænge forventede ny Ordning hos Firmaet Hirschsprung (jeg maa her indskyde den Bemærkning, at en meget stor Gruppe af de kvindelige Arbejdere hos Hirschsprung samtidig har faaet en Undtagelsesbestemmelse ud af Verden, de har nu den samme Ret, som alle de øvrige Arbejdere, der er beskæftigede paa Firmaets Fabrik).

Ønsket om den ændrede Lørdag havde, foranlediget af den lange Tid, der forløb fra det rejstes til det endelig blev imødekommet hos Firmaet Hirschsprung, været holdt nede, idet man fra alle Sider mente, at man burde vente for at se, om det var gennemførligt. Nu rejses Spørgsmaalet med stor Kraft, vi har holdt mange Møder og ført mange Forhandlinger om dette Spørgsmaal; man maa da spørge: hvad er egentlig Aarsag til dette saa stærkt fremførte Krav fra Kvindernes Side; thi det, der er Aarsag i England, nemlig kristelige Motiver, kan ingenlunde siges at være Tilfældet hos vore kvindelige Medlemmer. Her er sikkert Motivet alene Hensynet til Hjemmene.

Lad os for et Øjeblik se paa de Forhold, der gør sig gældende for de gifte Kvinder. De er nødsaget til at deltage i Erhvervsarbejde. Om Morgenen er de travlt beskæftigede i Hjemmene, dels med Ordningen af det nødvendige Morgenmaaltid, dels ved at faa Børnene afsted til Skolen eller anbragt paa Asyl eller i Plejehjem (det er ikke altid det naaes at rengøre Hjemmet, mange Gange maa det udskydes til om Aftenen), og saa afsted til Fabrikken — mange Gange i Løb, fordi det undertiden er svært at skilles ved Børnene, der mangler en og anden Gang noget ved Børnenes Tøj og saa fremdeles. En gift Kvinde, der har Børn og maa gaa paa Arbejde, har i den Retning mange Sorger og Genvordigheder, som hun rettelig burde være fri for.

Naar saa de gifte Kvinder kommer hjem om Aftenen, efter først at have hentet Børnene, skal de tilberede Middagsmaaltidet, og det bliver sent. En Del af det, der ellers daglig skal gøres i et Hjem, maa udskydes til om Søndagen. Følgen heraf bliver, at den Dag maa alt, som i Ugens Løb er udskudt, udføres, derfor har de gifte Kvinder aldrig nogen Hviledag og derfor kommer dette Krav om Lukning Lørdag Eftermiddag saa stærkt frem, og efter min Formening

vil Kviderne fortsætte Bestræbelserne, indtil Spørgsmaalet er løst overalt paa de københavnske Fabrikker.

Nu skulde man tro, at et saadant berettiget Krav maa faa Støtte fra alle Medlemmer; men dette er ingenlunde Tilfældet, der har hersket en Del Uvilje fra enkelte af de mandlige Medlemmers Side.

Der er fremsat saadanne Argumenter imod Forslaget, som:

1. Vi har ikke Raad til at imødekomme vore kvindelige Kollegers Ønske om Lørdagslukningen;
2. Den Dyrtid, der for Tiden hersker i Landet, bevirker, at selv om vi gerne vil gaa med til denne Ordning, kan vi ikke, det kniber allerede meget for os at skaffe det nødvendige til vore Familiers Underhold;
3. Vore Fabrikanter vil jo ikke give os det nødvendige Dyrtidstillæg.

Andre Røster, dels fra de ældre og dels fra de helt unge mandlige Medlemmer, gaar ud paa for de ældre Medlemmers Vedkommende, at deres Arbejds-kraft nu er saa anspændt, at den ikke taaler yderlig Anspændelse, og for de yngres Vedkommende: Vi har ingen Anvendelse for den Fritid, vi her indvinder.

Til de ældre Medlemmers Indvending maa man anerkende Sandheden i deres Udtalelser; men er Forholdene ikke saadan, at enhver Forandring af Tingene forrykker Forholdene for nogle, og der er intet herved at gøre.

Tidens Krav kender ikke saadant Hensyn. Jeg erindrer fra tidligere Bevægelser om Arbejdstiden, at de samme Argumenter er bleven anvendt, og saa har det vist sig for de flestes Vedkommende, at der ikke er sket nogen Nedgang af Ydeevnen.

Som Svar til de unge vil jeg sige: Tænk noget mere over de kvindelige Arbejders hele Stilling og I vil erfare, at dette Krav om den halve Fridag er berettiget, og saa maa I ikke staa som Hindring for Fremskridtet. Og vil I udnytte den Fritid, I har, paa en fornuftig Maade, saa har København med sine Musæer og Foredragssale saa meget at byde paa, at der bliver fuld Valuta for Eder.

Hvad nu endelig angaar Fabrikanternes Stilling til Lørdagslukningen, saa er Forholdet dette, at Sammenslutningens Bestyrelse stiller sig meget forstaaende overfor Spørgsmaalet, idet de har udtalt, at de, saafremt der kan finde en Omlægning af Arbejdstiden Sted, der ikke betyder nogen Nedgang af det ugentlige Antal Arbejdstimer, ikke vil modsætte sig Forslagets Gennemførelse.

Der er opnaaet Enighed om Spørgsmaalet hos følgende Firmaer:

A. M. Hirschsprung & Sønner, C. Bendixsen, Johs. Schjøtz og C. B. Møller samt hos en Del af de Fabrikanter, der er udenfor Sammenslutningen. Der føres Forhandlinger med en lang Række af Firmaer med god Udsigt til endelig Ordning af Spørgsmaalet.

En enkelt Fabrikant har modsat sig det bestemt, nemlig Firmaet Lønquist, St. Kongensgade 31; men det turde jo blive saadant, naar Ordningen først bliver

almindelig, at den enkelte Fabrikant saa indser det fornøftmæssige i at tiltræde Forslaget, idet det jo er saadant, at der, hvor Fabrikanten stiller sig forstaaende, søger Arbejderne hen.

Chr. Jensen.

Et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen.

I Anledning af nogle Uoverensstemmelser mellem Sammenslutningen og Forbundet afholdtes den 19. September d. A. et Møde i Arbejdsgiverforeningen, hvor, foruden Sammenslutningen og Forbundet, ogsaa Hovedorganisationerne var repræsenteret.

Der forelaa til Behandling Klager fra Sammenslutningen over en Arbejdsvægring af Stripperne hos Firmaet P. Wulff (Sølvgade Afdelingen) samt over en paastaet Boycotning af Firmaet L. R. Høy & Sønner.

Endvidere klagede Forbundet over, at samtlige Haandarbejdere hos Firmaet C. B. Møller & Co. var afskedigede.

Vedrørende den førstnævnte Sag klagede Sammenslutningen over, at Stripperne i 4 Dage havde nægtet at forarbejde Tobakken under Paastand af, at denne var utilstrækkelig fugtet.

I den anden Sag klagede Sammenslutningen over, at Haandarbejderne hos Firmaet L. R. Høy & Sønner, foranlediget ved en Tillidsmands Afskedigelse, succesivt havde forladt Fabriken, saa at der nu kun var omkring ved en Fjerdedel af det Antal Haandarbejdere tilbage, som Firmaet plejede at beskæftige, og at det var umuligt for Firmaet at faa andre Haandarbejdere.

I den tredje Sag klagede Forbundet over, at Firmaet C. B. Møller & Co. havde afskediget samtlige Haandarbejdere (3 Mand), og forment Forbundet, at disse Afskedigelser var en Hævn fra Mesterens Side, foranlediget ved, at Forbundet kort Tid i Forvejen havde klaget til Sammenslutningen over Mesteren, medens Firmaet paastod, at Afskedigelserne udelukkende havde sin Aarsag i, at man ikke havde Beskæftigelse til Haandarbejdere.

Sammenslutningen tilbød at bilægge Sagen fra P. Wulff, ved at Forbundet betalte en Bod for Arbejdsstandsningen. Da Forbundets Repræsentanter ikke vilde indgaa herpaa, vil Klagen mulig blive indanket for den faste Voldgiftsret.

De to andre Sager afgjordes ved følgende Udtalelse:

„I Anledning af Uoverensstemmelsen paa L. R. Høy & Sønners Fabrik udtaler Fabrikantforeningen, at den paagældende Arbejders Forhold som Arbejder ikke har været, som det burde, og Forbundet udtaler, at det ikke billiger, at Arbejderne opholder sig paa Fabriken uden at arbejde.

For at imødegaa Paastanden om Forfølgelse af

Tillidsmanden indgaar Firmaet imidlertid paa at genantage denne, og Fagforeningen paa sin Side lover at gøre sit bedste for at skaffe Firmaet det samme Antal Haandarbejdere, som inden Tillidsmandens Afskedigelse, af de først ledigblivende Arbejdere.

Med Hensyn til Uoverensstemmelsen hos Firmaet C. B. Møller & Co. enedes man om, at Firmaet, naar det paany faar Brug for Haandarbejdere, fortrinsvis antager de 3 afskedigede, for saa vidt disse ønsker at ansættes i de ledige Pladser.“

Afdelingen „Enigheden“s Stiftelsesfest.

Søndag d. 10. September festligholdt „Enigheden“ sin 45-aarige Stiftelsesdag med en vellykket Fest i Rømersgade 22.

Efter at Afdelingens Formand, Chr. Jensen, havde budt Velkommen, holdt Forbundets Formand, Alfr. Christiansen, Festtalen. Han mindede om, under hvilke Vilkaar Afdelingen var dannet, og gav i store Træk et Billede af Organisationens Virksomhed og Betydning for Medlemmerne i de svundne Aar. Paaviste det Arbejde, der af en vekslende Række af Kvinder og Mænd var udført, og hvilken Betydning dette havde haft for vor Ret til at være medbestemmende om Løn- og Arbejdsforhold. Udtalte sluttelig: Her ligger en Opgave for de unge, at bevare, hvad der er vundet, at kæmpe for at naa videre frem, til Ære for Organisationen, til Gavn for dem selv. At vide, hvorledes tidligere Slægtled har arbejdet, maa for dem være en Spørgsmaal til, i højere Grad end det tidt sker, alvorligt og interesseret at beskæftige sig med de Forhold, som vedrører dem selv, og som skal danne den økonomiske Basis for deres Fremtid.

Vor Organisation kan vi være stolt af, og vi nærer det sikre Haab, at de unge vil arbejde med Alvor og Begejstring for denne, og hvis det sker, vil vor Organisation fremtidig, som hidtil, være vort bedste Værn mod Undertrykkerne og det bedste Middel til at naa fremad i Kampen for Organisationen, hvis Maal er mere Brød, større Frihed og Lykke for hele det arbejdende Folk. I Forvisning om at alle vil arbejde herfor, et Leve for Moderorganisationen for Tobaksarbejderforbundet, for Afdelingen „Enigheden“!

Efter Formandens Tale fulgte en udmærket Aftenunderholdning, med derpaa følgende Bal. I Pausen samledes Deltagerne til et animeret Punschesold, hvor Folketingsmand Sigv. Olsen talte for Ungdommens Deltagelse i Organisationsarbejdet.

Deltagerne i Festen vil mindes denne som et muntert og behageligt Samvær, der prægedes af den bedste kammeratlige Stemning.

Oversigt over Regnskabet mellem Afdelingerne og Hovedkassen for August Maaned 1916.

Afdeling	Afdelingen skal betale til Hovedkassen								Afdelingen har betalt til Hovedkassen								Afdelingens Gæld pr. 31. Aug.		Afdelingens Tilgodehavende pr. 31. Aug.	
	Afdelingens Gæld fra forrige Maaned		Tilsendt Afdelingen kontant fra Hovedkassen		Kontingent, Tilbagebet. Understøttelse m. v.		Tilsammen		Afdelingens Tilgodehavende fra forr. Maaned		Indsendt Kvitteringer		Indsendt Kontant		Tilsammen		Kr.	Øre	Kr.	Øre
København I					4627	85	4627	85			1023	40	3604	45	4627	85				
do. II	854	70			623	50	1478	20			122	00	854	70	976	70	501	50		
Aalborg					935	25	935	25			200	30	734	95	935	25				
Aarhus					77	90	77	90			59	20	18	70	77	90				
Esbjerg					163	60	163	60			30	45	133	15	163	60				
Fredericia					169	20	169	20			86	50	82	70	169	20				
Hillerød					6	80	6	80			0	00	0	00	0	00	6	80		
Holstebro	200	00			249	15	449	15			77	80	171	35	249	15	200	00		
Horsens	369	80			266	70	636	50			42	10	594	40	636	50				
Kolding					191	30	191	30			66	00	125	30	191	30				
Nakskov	180	00			88	00	268	00			55	75	32	25	88	00	180	00		
Næstved	57	10			2	25	59	35			26	95	0	00	26	95	32	40		
Nyborg					85	25	85	25			12	30	72	95	85	25				
Nykøbing M.					75	80	75	80			29	00	46	80	75	80				
do. F.	25	45			101	55	127	00			11	40	87	80	99	20	27	80		
Odense					362	05	362	05			88	40	273	65	362	05				
Randers	80	35			26	65	107	00			14	10	0	00	14	10	92	90		
Skelskør					14	50	14	50			2	60	11	90	14	50				
Slagelse					79	40	79	40			35	35	44	05	79	40				
Svendborg					65	60	65	60			61	65	3	95	65	60				
Vejle	139	95			47	30	187	25			8	30	100	00	108	30	78	95		
Vejen					25	85	25	85			0	00	25	85	25	85				
Viborg					435	30	435	30			100	15	335	15	435	30				

Afdelingsformændene i Tobaksarbejderforb.

- Aalborg: L. Mortensen, Valdemarsgade 36, 2.
 Aarhus: N. Pedersen, Vesterbrogade 64.
 Esbjerg: C. Lauritsen, Rolfsgade 10, St.
 Fredericia: Johs. Johansen, Kongensstræde 23.
 Hillerød: L. F. Jensen, Østergade 8.
 Holstebro: A. Andersen, Fredericiagade 27.
 Horsens: J. Chr. Vanholm, Griffenfeldtsgade 9.
 Kolding: Chr. Poulsen, Rosengade 10.
 Nakskov: Johs. Hansen, Maribovej 59.
 Nyborg: Ulrich le Fevre, Frisengaardsvej 3, St.
 Nykøbing F.: J. S. Jensen, Søvej 76.
 Nykøbing M.: Th. Sørensen, Provst Schades Allé 42.
 Næstved: J. Hansen, Ny Jærnbanevej 13.
 Odense: H. Petersen, Gartnergade 17.
 Randers: J. Christensen, Nyvangsvej 30, St.
 Skelskør: Chr. Kjellerup, Skovvej.
 Slagelse: J. C. Jensen, Løvegade 38¹.
 Svendborg: F. Nicolajsen, St. Hansvej 4, A.
 Vejle: J. Gadeberg, Lynggaardsvvej.
 Vejle: Chr. G. Knudsen, Bleggaardsgade 46¹.
 Viborg: Holger K. Hansen, Jyllandsgade 3¹.
 København:
 „Enigheden“, Chr. Jensen, Rømersgade 22, 3.
 Cigarsorterernes Fagforening, Edm. Olsen, Rømersgade 22, 3

Rejsenunderstøttelse udbetales paa følgende Steder:

- Aalborg: Chr. Møller, Dannebrogsgade 26².
 Aarhus: John Carlsen, Høegh Guldbergsg, 111, St.
 Esbjerg: C. Madsen, Frodesgade 11.
 Fredericia: H. Rasmussen, Jyllandsgade 83.
 Hillerød: P. Jørgensen, Lille Gasværksvej 25.
 Holstebro: A. Andersen, Fredericiagade 27.
 Horsens: S. Rasmussen, Lille Nygade 3.
 Kolding: Jens Jensen, Juhlsborg, 2. Opg.¹, Agtrupv.
 Nakskov: E. Larsen, Maribovej 59¹.
 Nyborg: Jean Nielson, Sølystvej 23².
 Nykøbing F.: M. Frederiksen, Nedergade 6.
 Nykøbing M.: R. Jespersen, Nørregade 4.
 Næstved: J. Hansen, Ny Jærnbanevej 13.
 Odense: Chr. Stougaard, Christiansgade 18².
 Randers: P. Olsen, C. Larsens Cigarfabr., Strømmen 9.
 Skelskør: Chr. Kjellerup, Skovvej.
 Slagelse: H. Hansen, St. Mikkelsgade 7.
 Svendborg: H. P. Hansen, St. Annævej 9, Kj.
 Vejen: E. Christensen, Østergade.
 Vejle: J. Sørensen, Dæmningen 3.
 Viborg: Holger Pedersen, Dannebrogsg. 7, St. th.

Udbetalingsstiden ovennævnte Steder er imellem 12—1 Middag.
 Paa Hovedkontoret i København, Rømersgade 22², imellem
 12 og 1 Middag samt fra 5½ til 6½ Aften.

Oversigt over Arbejdsløsheden i August Maaned 1916.

Afdeling	Medlems-antal	Antal Arbejdsløse		Tabte Arbejds- dage	Arbejdsløsh. og Rejse-Understøtt.	
		d. 15.	d. 31.		Kr.	Øre
Aalborg	630	3	4	108	200	30
Aarhus	65	2	2	50	59	20
Esbjerg	134	1	1	29	30	45
Fredericia	118	1	1	20	86	50
Hillerød	6	0	0	0	0	00
Holstebro	152	1	0	12	77	80
Horsens	206	1	1	32	42	10
Kolding	131	5	3	121	66	00
Nakskov	59	2	2	50	55	75
Nyborg	72	0	0	5	12	30
Nykøbing F.	70	0	0	0	11	40
Nykøbing J.	54	1	1	36	29	00
Næstved	7	1	0	12	26	95
Odense	276	5	4	116	88	40
Randers	14	0	0	0	14	10
Skelskør	7	0	0	1	2	60
Slagelse	60	0	0	0	11	95
Svendborg	52	0	0	3	21	65
Vejle	16	0	0	0	8	30
Viborg	331	2	4	39	88	60
Vejen	16	0	0	0	0	00
København:						
„Enigheden“	3700	80	51	1508	983	40
Cigarsortererne	700	7	4	156	122	00
Hovedkontoret		0	0	11	101	50
	6876	112	78	2309	2140	25

Cigarmagere.

3 à 4 Cigarmagere antages straks til Formarbejde.
 Magnus Nielsens Cigarfabrik,
 Svendborg.

Tobaksarbejderforbundets Fagblad

Nr. 12

December 1916

12. Aargang

Bekendtgørelse fra Hovedkassereren.

Til Afdelingskassererne!

Ærede Kolleger anmodes høfligst om at indsende **samtlig** i deres Besiddelse værende **Kvitteringsmærker (Kontingentmærker)** uanset disses Værdi ufortøvet efter sidste Indbetaling den 30. December tillige med en Opførelse af disses Antal, da Mærkerne skal optælles senest den 3. Januar 1917.

Husk! Der maa ingen Mærker findes i Afdelingerne den 1. Januar 1917.

F. Møller.

De Bøger, som er udstemplede, bedes sendt hurtigst muligt; de vil efter Tur (dog ikke før end tidligst den 8. Januar) blive tilstillet Afdelingerne i fornyede Eksemplarer.

F. Møller.

Tobaksmonopolet i Sverige.

Af Alfr. Christiansen.
(Sidste Artikel).

II.

Overenskomsten og Forbundet.

En Udredning af Overenskomstens Bestemmelser om Løn- og Arbejdsforhold vil vanskelig kunne gives

i kortfattet Form, og jeg skal kun pege paa enkelte Forhold.

Minimallønnen for Cigarer rullede i Haandarbejde er Kr. 20.00 pr. M., for Formarbejde Kr. 12.00 pr. M. og for Triumfarbejde Kr. 15.00 pr. M. Der er for Haandarbejde 4 Satser, nemlig 20—22—24 og 26 Kr. Indenfor hver enkelt Sats kan rulles visse nærmere bestemte Facons, og hvad der falder udenfor disse underkastes en særlig Bedømmelse, og ansættes der særlige Priser herfor.

Et lignende Forhold gør sig gældende for Form- og Triumfarbejde. En Følge af denne Inddeling i Klasser er, at noget Arbejde er bedre end her i Danmark, medens andet er ringere.

Lønnen for Cigarsortering er noget lignende som her, og det samme gælder for Tilberedning, ihvertfald naar man regner med Overenskomsten. En Kendsgerning er det imidlertid for Tilberedernes Vedkommende, at selv om Lønsatserne i Overenskomsten synes at være nogenlunde paa Højde med de tilsvarende i Danmark, saa er dog Fortjenesten i Stockholm væsentlig ringere. Hvad Grunden hertil er, er vanskeligt at afgøre, uden et *indgaaende* Kendskab til Forholdene, ogsaa i Sverige.

Den med Monopolet afsluttede Overenskomst omfatter kun Cigar- og Cigarillosfabrikation, medens der ingen Overenskomst er angaaende Skraa-, Snus-, Røgtobaks- og Cigaretarbejdere, hvad der har sin Aarsag i, at disse Arbejdere enten slet ikke eller kun delvis er organiserede.

Forhandlinger med Monopolet om Overenskomster angaaende disse Branchers Løn- og Arbejdsforhold er dog indledet, og naar det store Arbejde, som Forbundsledelsen har haft ved Industriens Overgang til Monopolet, er nogenlunde afsluttet, vil Organiseringsarbejdet blandt disse Arbejdere kunne tages op med større Kraft.

Tobaksarbejderforbundet har nu ca. 2200 Medlemmer; men da Monopolet regner med at beskæftige ca. 3500 Personer, og man vel heraf kan henføre 2 å

300 til Funktionærer, Lærlinge o. s. v., vil der endnu være ca. 1000 Tobaksarbejdere, som det er muligt at inddrage i Organisationen.

*

*

*

Efter at ovenstaaende er skrevet, er der fra Tobaksarbejderforbundet i Sverige kommet Meddelelse om, at der er afsluttet Overenskomst med Tobaksmonopolet vedrørende Monopolets Cigaretfabriker.

Overenskomsten gælder til 1. Januar 1919, og derefter Aar efter Aar, saafremt den ikke opsiges af nogen af Parterne med mindst 6 Maaneders Varsel.

Møder.

Forretningsudvalgsmøde d. 11/10 1916.

1. Som meddelt i Mødet d. 13/8 har Arbejdsgiverforeningen bebudet et Sagsanlæg mod Forbundet, foranlediget ved en af Stripperne hos P. Wulff foretaget uvarslet Arbejdsstandsning.

Der har i den Anledning været et Møde i Arbejdsgiverforeningen, hvor Sammenslutningen tilbød at lade Sagen bortfalde, mod at Forbundet betalte en Bod. Forbundets Repræsentanter vilde ikke indgaa herpaa, hvorefter man maa imødesee et Sagsanlæg ved den faste Voldgiftsret. Toges til Efterretning.

2. Paa samme Møde behandledes en Klage fra Sammenslutningen over, at Firmaet L. R. Høy & Sønner formentlig var boycotted for Tilgang af Haandarbejdere. En af Cigarmagernes Tillidsrepræsentanter var blevet afskediget, hvorefter ca. 3/4 af samtlige Haandarbejdere efterhaanden havde forladt Fabriken, og det var Firmaet umuligt at faa anden Arbejdskraft.

Ved Mødet enedes man om, at Tillidsrepræsentanten genantages af Firmaet, og Forbundet bestræber sig for at skaffe Firmaet det samme Antal Haandarbejdere som før Afskedigelsen af Tillidsrepræsentanten. Toges til Efterretning.

3. Paa samme Møde behandledes en Klage fra Forbundet over, at Firmaet C. B. Møller & Co. havde afskediget alle sine Haandarbejdere, idet Forbundet forment, at det var en Hævnaakt fra Mesterens Side i Anledning af, at Forbundet havde klaget over denne til Sammenslutningen.

Firmaet hævdede, at Grunden til Afskedigelsen var, at Firmaet ikke havde Beskæftigelse til Haandarbejde.

Man enedes om, at Firmaet, naar det igen faar Brug for Haandarbejde, fortrinsvis skal antage de afskedigede, hvis disse ønsker Genantagelse.

Toges til Efterretning.

4. Formanden gav Meddelelse om et Mæglingssmøde hos Firmaet S. W. Bruun i Kolding. Mødet var foranlediget ved en Klage fra Arbejderne over daarligt behandlet Indlæg og resulterede i en Ordning, som tiltraadtes af de paagældende Arbejdere.

Toges til Efterretning.

5. Formanden meddelte, at han ved et Fællesmøde med Sammenslutningen havde forespurgt denne, om der ikke vilde være Anledning til at yde Arbejderne et Dyrtidstillæg under en eller anden Form.

Sammenslutningens Formand havde i sit Svar ikke givet noget Løfte om at ville yde et saadant Dyrtidstillæg, men havde paa den anden Side ej heller stillet sig absolut afvisende.

Formanden ønskede derfor Bemyndigelse til at tilsende Sammenslutningens Bestyrelse en motiveret Anmodning om Dyrtidstillæg og eventuelt indtræde i Forhandling med Sammenslutningen derom.

Den ønskede Bemyndigelse gaves, og der tilstilles Afdelingerne Meddelelse om den skete Henvendelse.

6. Formanden meddelte, at i Henhold til den nye Lov om Forsikring mod Ulykkestilfælde var Forbundet pligtig til at forsikre sine fastlønnede Tillidsmænd og Funktionærer, og udbad sig derfor Bemyndigelse til at henvende sig til et Forsikringsselskab angaaende den omtalte Forsikring.

Det vedtoges, at Formanden indhenter Tilbud fra et Forsikringsselskab og forelægger Sagen igen.

7. Et Medlem — Cigarsorterer — er syg, og Sygdommen er af den Natur, at han skal være i sit Hjem til Stadighed. Han har fra sin Arbejdsgiver faaet et Tilsagn om, at denne vil tillade Transporten af Cigarer til og fra hans Hjem, hvis han kan faa Tilladelse til at udføre Arbejdet i Hjemmet. Han anmoder nu om at faa denne Tilladelse. — Anmodningen anbefales af Bestyrelsen for Cigarsorterernes Fagforening. Tilladelsen gaves.

Forretningsudvalgsmøde d. 25/10 1916.

1. Fra Viborg Afdeling foreligger Meddelelse om, at Firmaet Chr. Krogh anmoder om Tilladelse til at antage Tilberedere ved Hjemmearbejde. Efter Forliget af 1914 har Firmaet Ret til at beskæftige de Tilberedere ved Hjemmearbejde, som ved Forligets Underskrift var beskæftiget hermed, medens nyantagne skal beskæftiges paa Fabrik.

Da det har vist sig, at Firmaet ikke kan faa det nødvendige Antal Tilberedere til Arbejde paa Fabriken, har Afdelingens Bestyrelse ment, under visse nærmere fastsatte Betingelser, at kunne anbefale, at den ønskede Dispensation gives.

Det vedtoges, at man ikke kan give den ønskede Tilladelse.

2. Formanden gav Meddelelse om et Mæglingssmøde, der havde været afholdt hos Vilh. Thuesen i Aarhus. Det drejede sig om daarligt behandlet Indlæg. Sagen var bleven bragt i Orden i hvert Fald foreløbig. Toges til Efterretning.

Forretningsudvalgsmøde d. 30/10 1916.

1. Fra Kolding Afdeling foreligger Anmodning om, at der maatte blive givet 1ste Strejkevarsel overfor Firmaet A/S S. W. Bruun. Anledningen hertil er, at de ved Mæglingssmødet d. 3. og 4. Oktober af Firmaet givne Løfter ikke er overholdt af dette. Det udleverede Indlægsmateriale er snarere daarligere nu end før Mæglingssmødet.

Det vedtoges at give 1ste Strejkevarsel og at lade foretage Afstemning blandt Fabrikens Arbejdere om Afgivelsen af 2det Varsel.

Forretningsudvalgsmøde d. 8/11 1916.

1. Formanden meddelte, at Strejkevarslet overfor Firmaet S. W. Bruun i Kolding havde haft til Følge, at Arbejdsgiverforeningen paa Sammenslutningens Vegne havde protesteret mod Strejkevarslets Gyldighed, under Paastand om, at der ikke kunde strejkes paa det omhandlede Stridsspørgsmaal. Formanden havde svaret herpaa, at Forbundet ikke kunde anerkende Protestens Berettigelse.

Imidlertid havde der om Striden været en Forhandling i Kolding, og her var Sagen foreløbig blevet ordnet; men man havde overfor Arbejdsgiverforeningen fastholdt sin Ret til at fremsende 2det Strejkevarsel, om det gjordes fornødent.

Toges til Efterretning.

2. Formanden meddelte, at De samvirkende Fagforbund havde modtaget en Indbydelse fra England, gaaende ud paa at delegere 2 Repræsentanter for D. s. F. dertil. Udset til denne Repræsentation var Sekretær Peder Hedebo og Alfr. Christiansen. Paa Grund af Pasvanskeligheder kunde ingen andre træde i Stedet, da Indbydelsen lød paa Navn.

Da Rejsen imidlertid vilde strække sig over ca. 14 Dage, ønskede Formanden Bemyndigelse til at modtage Valget.

Bemyndigelsen gaves.

3. Hos Firmaet Petersen & Sørensen i Horsens findes for Tiden 22 Cigarmagerlærlinge til ca. 65 udlærte Arbejdere og desuden 8 Cigarilloslærlinge. Det meddeles, at det er Firmaets Hensigt, at disse Lærlinge skal anbringes i et særligt Lokale, og der skal ansættes en Cigarmager til at forestaa Oplæringen. Afdelingen mener, at omtalte Oplærer maa falde ind under Bestemmelserne i Forbundets Love § 21, og saaledes betragtes som daarlig Kollega.

Afdelingsformanden har overfor Fabrikanten hævdet, at Lærlingeantallet er for stort, og at Sagen om Ansættelse af en Læremester maa indberettes til Forbundet.

Det vedtoges at henvende sig til Fabrikanten og protestere imod det store Lærlingeantal, deraf følger, at ingen af Forbundets Medlemmer maa tage Pladsen som Læremester, forinden Sagen er bragt i Orden.

Forretningsudvalgsmøde d. 24/11 1916.

1. I Henhold til den paa Mødet d. 8/11 truffne Beslutning havde Formanden tilskrevet Horsens Afdeling, og Beslutningen var meddelt Fabrikanten.

Derefter havde Næstformanden samt Willumsen haft en Samtale med Sammenslutningens Forretningsfører, hvorunder man havde protesteret imod det store Lærlingeantal, samt imod den Læremester, som Firmaet havde tænkt at antage.

Næstformanden havde derefter sammen med Sammenslutningens Forretningsfører været i Horsens, og der var truffet en Ordning vedrørende Lærlinge-

forholdene, dog under Forudsætning af Forretningsudvalgets Sanktion. Angaaende den Mand, som Firmaet havde paatænkt at antage som Læremester, havde der været forhandlet, og Firmaet havde lovet, at Vedkommende ikke vilde blive antaget.

Den truffne Ordning godkendtes.

2. Paa Alex. Rasmussens Fabrik havde Vikkelmagerne klaget over forskellige Arbejdsforhold, bl. a. over, at man selv skulde hente Indlæg om Morgen. Angaaende disse Klager havde Næstformanden og Chr. Jensen forhandlet med Firmaet. Man havde herunder krævet, at Indlægget skulde leveres paa Plads, hvilket ogsaa var indrømmet.

3. Fra Afdelingen i Viborg forelaa en Skrivelse med Anmodning om Formandens Nærværelse i Viborg, foranlediget af Hjemmearbejdet. Endvidere forelaa en Skrivelse fra Fabrikant Krogh til Afdelingens Bestyrelse, hvori Krogh forklarede Grundene til at han ønskede en Dispensation fra Overenskomsten.

Det vedtoges at lade Næstformanden rejse til Viborg og paa Stedet undersøge Sagen.

4. Fra Afdelingen i Nykøbing J. forelaa en Skrivelse med Anmodning om Formandens Nærværelse, da der forelaa forskellige Arbejdsforhold, der maatte ordnes.

Det vedtoges, at Næstformanden rejser til Nykøbing J. for at søge Forholdene ordnet.

5. Fra Odense Afdeling forelaa en Skrivelse med Meddelelse om, at der i Assens fandtes en Del uorganiserede Tobaksarbejdere. Man forespørger om Forbundet vil refundere de med en eventuel Organisering af vedkommende Arbejdere forbundne Udgifter.

Det vedtoges at anmode Hans Pedersen i Odense om at rejse til Assens, og at refundere de dermed forbundne Udgifter.

6. Fra Afdelingen i Nakskov forelaa en Forespørgsel, om en Mester, der deltog i Cigarsortering, skulde være Medlem af Forbundet.

Da det oplystes, at det kun var midlertidig, at Mesteren sorterede, vedtoges det at svare Afdelingen, at man ikke skulde forlange, at Mesteren skulde være Medlem.

7. I Anledning af Forbundets Skrivelse til Arbejdsgiverforeningen, i hvilken man meddeler, at man opretholder Retten til at sende 2. Strejkevarsel overfor Firmaet S. W. Bruun i Kolding, hvis Firmaet ikke overholder den truffne Overenskomst, har Arbejdsgiverforeningen protesteret baade imod Retten til at opretholde Strejkevarslet og imod Retten til at etablere Strejke paa det nævnte Spørgsmaal.

Toges til Efterretning.

8. Fra Tobaksarbejderforbundet i Norge forelaa Meddelelse om, at Overenskomsten for Tobaks- og Cigaretarbejdere i Kristiania samt for Afdelingerne i Kristianssand og Stavanger er opsagt til Ophør d. 1. Januar 1917. Overenskomsterne omfatter 557 af Forbundets 910 Medlemmer.

Forretningsudvalgsmøde d. 30/11 1916.

1. Formanden for Afdelingen „Enigheden“ meddelte, at Firmaet Alex. Rasmussen lod forarbejde ame-

Oversigt over Regnskabet mellem Afdelingerne og Hovedkassen for Oktober Maaned 1916.

Afdeling	Afdelingen skal betale til Hovedkassen								Afdelingen har betalt til Hovedkassen								Afdelingens Gæld pr. 31. Okt.		Afdelingens Tilgodehavende pr. 31. Okt.			
	Afdelingens Gæld fra forrige Maaned		Tilsendt Afdelingen kontant fra Hovedkassen		Kontingent, Tilbagebet. Understøttelse m. v.		Tilsammen		Afdelingens Tilgodehavende fra forr. Maaned		Indsendt Kvitteringer		Indsendt Kontant		Tilsammen							
	Kr.	Øre	Kr.	Øre	Kr.	Øre	Kr.	Øre	Kr.	Øre	Kr.	Øre	Kr.	Øre	Kr.	Øre	Kr.	Øre	Kr.	Øre	Kr.	Øre
København I					4928	60	4928	60			1075	80	3852	80	4928	60						
do. II					767	20	767	20			39	60	727	60	767	20						
Aalborg					786	70	786	70			338	85	447	85	786	70						
Aarhus					79	50	79	50			29	40	50	10	79	50						
Esbjerg					156	95	156	95			35	30	121	65	156	95						
Fredericia					163	55	163	55			91	70	71	85	163	55						
Hillerød					6	80	6	80			0	00	6	80	6	80						
Holstebro	200	00			216	75	416	75			85	00	135	95	220	95	195	80				
Horsens					262	45	262	45			40	20	222	25	262	45						
Kolding					178	40	178	40			61	20	117	20	178	40						
Nakskov	180	00			71	80	251	80			16	75	55	05	71	80	180	00				
Næstved	50	00			9	20	59	20			10	80	0	00	0	00	48	40				
Nyborg					84	60	84	60			14	70	69	90	84	60						
Nykøbing M.					72	20	72	20			46	50	25	70	72	20						
do. F.	27	80			61	55	89	35			22	00	0	00	22	00	67	35				
Odense					365	50	365	50			119	35	246	15	365	50						
Randers	104	60			16	40	121	00			6	00	0	00	6	00	115	00				
Skelskør			1	80	13	80	15	60			15	60	0	00	15	60						
Slagelse					87	20	87	20			26	60	60	60	87	20						
Svendborg					65	70	65	70			8	75	56	95	65	70						
Vejle	85	15			21	60	106	75			8	75	0	00	8	75	98	00				
Vejen	3	00			22	40	25	40			14	25	0	00	14	25	11	15				
Viborg					362	10	362	10			75	75	286	35	362	10						

Fra Nykøbing F. er efter Regnskabets Afslutning indsendt et kontant Beløb af Kr. 39.55.
Indsendt for sent: Hillerød, Nykøbing F. og Vejen.

rikansk Cutting, der var af en saadan Beskaffenhed, at Arbejderne ikke kunde være tjent med at forarbejde Tobakken. Ved en Forhandling, der havde fundet Sted paa Fabriken, havde baade Fabrikanten og Mesteren maattet erkende, at Tobakken var daarlig behandlet, og det var lovet, at dette skulde rettes.

Imidlertid har Arbejderne meddelt, at der ikke var foretaget noget i Retning af Forbedring, og man fordrede, at der gives 1ste Strejkevarsel overfor Firmaet, og i dette Forlangende havde Afdelingsbestyrelsen givet Arbejderne Medhold.

Under Mødet oplystes det, at Ombladsmaterialet ligeledes var af en saadan Beskaffenhed, at det ikke kunde forarbejdes uden Tab for Arbejderne.

Det vedtoges at afholde Møde med Fabrikens Arbejdere, og hvis den fornødne Tilslutning forelaa, da at afsende Strejkevarslet.

Neglebeskyttere.

Neglebeskyttere kan atter erholdes paa Forbundets Kontor. Prisen er 35 Øre pr. Stk., og ved Bestillinger fra Provinserne bedes Betalingen indsendt i Frimærker samtidig med Bestillingen.

Afdød Kollega.

Vor Kollega Theodor Klunder er den 2. November afgaaet ved Døden paa St. Maria Hospital, efter at være opereret for Blindtarmsbetændelse.

Klunder var personligt afholdt af os og en god Kollega.

P. Kjær,
Roskilde.

Arbejdsløsheden.

Oversigt over Arbejdsløsheden i Oktober Maaned 1916.

Afdeling	Medlemsantal	Antal Arbejdsløse		Tabte Arbejdsdage	Arbejdsløsh. og Rejse-Understøtt.	
		d. 15.	d. 31.		Kr.	Øre
Aalborg	629	14	7	280	318	85.
Aarhus	64	4	2	24	29	40
Esbjerg	132	2	2	54	35	30
Fredericia	115	0	0	4	39	05
Holstebro	154	3	1	72	80	80
Horsens	204	1	6	40	30	20
Kolding	135	2	2	73	21	20
Nakskov	56	0	1	0	16	75
Nyborg	70	0	0	14	14	70
Nykøbing F.	70	1	1	31	22	00
Nykøbing J.	57	0	0	0	6	50
Næstved	6	0	0	0	10	80
Odense	265	4	4	127	99	35
Randers	13	0	0	1	6	00
Skelskør	7	0	0	7	15	60
Slagelse	59	0	0	0	26	60
Svendborg	47	0	0	0	8	75
Vejle	14	0	0	0	8	75
Viborg	346	2	1	0	0	00
Vejen	16	0	0	4	5	60
København:						
„Enigheden“	3700	54	46	1370	1012	85
Cigarsortererne	700	5	2	102	29	60
Hovedkontoret		0	0	37	89	60
	6865	92	75	2240	1928	25.

Redigeret af Alfr. Christiansen, Rømersgade 22, 3. København K
Trykt hos Rud. Bøhm, Rømersgade 23, København.